

Katolički list

ZVONIK

GOD: XVI BR. 6 (164) Subotica, lipanj (jun) 2008. 100,00 din

Posveta oltara i jubilej u Futogu

Susret ministranata u Tavankutu

Tijelovo u Subotici

Katedrala

Sv. Rok

Susret ministranata u Tavankutu

Proslava jubileja bračnih parova u crkvi Sv. Roka u Subotici

Piše: mr. Mirko Štefković

Oblikovanje srca

Iako je ove godine svetkovina Srca Isusova proslavljena na samom kraju mjeseca svibnja, i ovogodišnji je mjesec lipanj, kao i svake druge godine, na osobit način posvećen Presvetom Srcu Isusovu. Zato se u našim crkvama ovoga mjeseca često mole Litanije Presvetoga Srca Isusova. Za mnoge to je samo nastavak molitve litanija kojima se u mjesecu svibnju časti Blažena Djevica Marija. Ta drevna molitva s toliko lirskih prošnji plijeni svojom jednostavnošću, ali istodobno u sebi nosi neko uzvišeno dostojanstvo. Ritmički i skladni zazivi kao da nekako drukčije ponese cijelo ljudsko biće. U njih se stope i otkucaji srca i ritam disanja. Harmonija koja se rađa između tijela i duha ulijeva mir, kojega inače danas tako teško nalazimo.

Pored ovih značajki, koje su svim litanijama zajedničke, svake litanije imaju i neku svoju posebnost, pa tako i one Presvetog Srca. Naime, prije završne molitve, dijalog predmolitelja i onih koji odgovaraju završava se ovako:

Predmolitelj: Isuse, krotka i ponizna srca!

Svi: **Učini srce naše po srcu svojemu!**

Nedavno me taj zaziv potaknuo na dublje promišljanje. Kad govorimo o Isusovu Presvetom Srcu, pred oči nam dolaze slike i kipovi iz naših crkava. Isus koji nudi, poklanja svoje Srce – prizor je koji privlači poglede baš tom svojom čudnovatošću. Zar se srce može tako darovati? Što u tom slučaju znači molitva koju molimo?

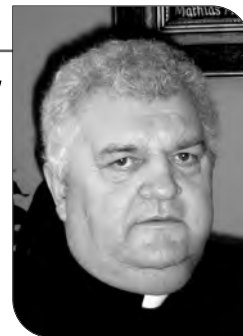
Način na koji Isus daruje svoje srce nije moguće prikazati jednom slikom ili kipom. To je otajstvo i ne ćemo ga moći izreći nikada, no litanije nam ga puno rječitije otkrivaju. Mogu se ti zazivi dopuniti tolikim prizorima iz evanđelja u kojima Isusovo Presveto Srce dolazi do izražaja. To je ujedno Božansko i ljudsko srce. To je srce koje se savršeno pouzda u Očevu providnost, što je bilo kojem ljudskom srcu nemoguće. Srce je to koje zna ljubiti i prijateljevati poput ljudi, ali jednako tako zna biti potreseno, osjetiti bol. To srce bilo je na koncu probodeno da bi za nas ljude postalo izvorom spasenja. Tada nam je bilo u potpunosti predano.

Moliti da Isus učini naše srce po svojemu Božanskomu Srcu, znači ne zaustaviti se samo na pogledu prema slici ili kipu, nego preko litanija i evanđelja pristupiti k Njemu osobno. U tom pristupanju smo prije svega pozvani Isusu predati svoje srce sa svime što je u njemu, baš svime. Nikakve usporedbe tu nisu potrebne, nikakve euforije, niti jadikovanja. Ne možemo se u tome izjednačavati niti s Isusovim probodenim srcem na križu, ma koliko bili shrvani bolima, a niti se možemo vidjeti s Njime već proslavljeni. Naše srce ne može biti jednako Presvetom Srcu Isusovu, jer ono je za razliku od našega i božansko. No, naše srce mu može biti slično i postajati sličnije jedino onda kad mu je u cijelosti predano. Nije to lako. Nije lako prihvaćati život sa svime što on donosi iz ruke Očeve. Nije to lako niti kad nas On pred drugima prozove svojom ljubljenom djecom, jer se od njih očekuje da onda to i budu, a još je manje lako prihvatiti život iz Očeve ruke onda kada nam On nudi križ. Zato nam, ne samo u lipnju, nego svakoga našega dana, valja pouzdano zavapiti: Isuse krotka i ponizna srca, učini srce moje po srcu svojemu!

Svima Vam, dragi čitatelji, od srca želim da Vam srca budu što sličnija Isusovu, da ga u pouzdanom predanju nasljedujete u svim situacijama života. Svaki puta kad Vam On u tome dađe iskusiti radost, znajte da su Vaša srca vrlo slična Njegovu.

Vaš urednik

Uredio: Željko Augustinov

Za kraj školske godine

OSTAVLJAMO SADA KNJIGE

I SVE ŠKOLSKE BRIGE

EVO, KRAJ ŠKOLSKE GODINE JE DOŠAO

I ISUS JE UZ NAS CIJELO VRIJEME BIO.

HVALA TI ISUSE,

JER SI NAM OTVARAO PUTOVE

NA KOJIMA SMO PRIMALI TVOJE DAROVE.

SADA SMO RADOSNI

I UVIJEK ĆEMO TVOJI BITI.

BLAGOSLOVI NAS ZATO SVE

I VODI NAS I DALJE U NOVE POHODE.

BUDI SA NAMA I NA PRAZNICIMA

GDJE ĆEMO SVE ONO BITI?

– NA MORIMA

– U PLANINAMA

– LIVADAMA

**– U POSJETIMA: bakama,
djedovima, stričevima**

– PO SELIMA I GRADOVIMA

– S PRIJATELJIMA

NEMOJ NAM SE I TADA SKRIVATI

JER DA ZNAŠ MI ĆEMO TE I TAMO TREBATI

I UVIJEK ĆEMO TE TRAŽITI.

MAHNIMO SADA JEDNI DRUGIMA

NAĆI ĆEMO SE OPET SA ISUSOM

NA JESEN U ISTIM KLUPAMA.

Župa Presvetoga Srca Isusova u Futogu

Svjedoci Kristovi i u najtežim uvjetima!

Mjesto Futog

Na lijevoj obali Dunava 14 km zapadno od Novog Sada, nalazi se mjesto bogate i drevne povijesti smješteno između dva potoka po kojima je i dobilo ime: Futog (Futtak). Prvi puta Futog se spominje već 1224. godine kada su ga Tatari opustošili, mada arheološka iskapanja potvrđuju postojanje uređenog naselja još puno prije toga vremena. U posljednjih 50 godina broj stanovnika se gotovo utrostručio, tako da Futog sada broji nešto više od osamnaest i pol tisuća stanovnika. Više od 90 posto žitelja je srpske nacionalnosti, dok ostatak dijele čak dvadeset različitih narodnosti. Iz konfesionalne perspektive gledano, najveći dio mještana je pravoslavne vjeroispovijesti, dok su katolici u manjini.

Župa u Futogu

Katolička župa u Futogu utemeljena je još davne 1747. godine. Matične knjige vode se od 1749. pa sve do današnjega dana. Prva župna crkva, podignuta 1776., bila je posvećena Presvetom Trojstvu. Nova, veličanstvena crkva u gotičkom stilu s dva zvonika, dovršena je i posvećena 1908. godine, te stavljena pod zaštitu Presvetomu Srcu Isusovu. Osim nje, u Starom Futogu 1940. godine podignuta je još jedna crkva, posvećena Presvetomu Trojstvu.

Do Drugog svjetskog župa je bila jako brojna, imala je oko 12000 vjerni-

ka, od kojih dvije trećine Nijemaca, a jednu trećinu Mađara uz po kojeg Hrvata i Slovaka. Zato je i bila sagrađena tako velika crkva. U mjestu su katolici imali tri škole te su negovali tradiciju višestrukih kulturnih i duhovnih manifestacija. Nakon Drugog svjetskog rata, broj vjernika je naglo opao, te župa danas broji manje od 1000 vjernika.

U župi su djelovali ugledni i pobožni svećenici, od kojih su neki ostavili trajni pečat. Župnik Adalbert Vojnić (1767.-1800.) je zajedno s grofom Andrijom Hadikom, iz rimskih katakombi po odobrenju pape Pia VI., nabavio i u Futog donio relikviju sv. Eugena mučenika. Za vrijeme župnika Ferenc Berényija (1963.-1967.) u župu su došle sestre iz Družbe "Služavki malog Isusa", koje su osim aktivnosti na župi radile kao bolničarke i njegovateljice u obližnjem staračkom domu.

Život župne zajednice

U župi se odvijaju razne pastoralne i duhovne aktivnosti. Osobito se njeguje pobožnost Presvetom Srcu Isusovu, te se u lipnju župna zajednica češće okuplja u svojoj crkvi. Ova pobožnost poprimila je u župi posebno obilježje za vrijeme velike poplave Dunava 1965. godine. Tada su, predvođeni svojim svećenicima, vjernici okolice Novog Sada, a posebno župe Sv. Elizabete, načinili zavjet uz obećanje da će hodočastiti u

crkvu Srca Isusova na sam blagdan. Taj zavjet još uvijek obdržavaju.

U futoškoj se župi nadalje osobito časte relikvije svetaca. U župnoj spomenici piše da je crkva imala više moći svetaca: sv. Adalberta – misionara Panonije i kasnije Poljske, sv. Aleksandra, sv. Sebastijana, sv. Andrije apostola i druge koje su na nepoznati način nestale. Sačuvana je relikvija kompletnog skeleta sv. Eugena mučenika, koja se nalazi u staklenom sarkofagu ispod bočnoga oltara. Papa Pio VI. 1777. godine skupa s relikvijom sv. Eugena omogućio je potpuni oprost vjernicima koji pobožno časte crkvu, te se ispovjede i pričeste, dok se spomen sveca 2. svibnja slavi na razini blagdana. U župi je postojala i relikvija Svetog Križa, koja se častila od 1826. godine. Iznošena je kroz korizmene petke iza križnog puta i na blagdan Uzvišenja sv. Križa. Nažalost, ona je ukradena prilikom svetogrdne provale 27. veljače 2007.

U župi se stalno radi na duhovnoj obnovi župne zajednice i materijalnoj obnovi crkve. Posljednjih desetljeća crkva je bila izložena stalnom propadanju zbog nedostatka materijalnih sredstava za obnovu. U tako tjeskobnoj

Proslava stote obljetnice župne crkve

Subotički biskup **mons. dr. Ivan Pénczes**, na svetkovinu Presvetoga Srca Isusova 30. svibnja 2008. godine, u okviru večernje mise u 17 sati posvetio je novi oltar u crkvi Presvetoga Srca Isusova u Futogu. Tom prigodom Futožani su proslavili stotu obljetnicu izgradnje svoje velike neogotičke crkve. Na slavlje su došli hodočasnici iz okolice, osobito iz župe Sv. Elizabete iz Novog Sada, te jedan autobus iz Subotice. Prava je rijetkost da tamošnja crkva bude tako ispunjena kao što je to bilo prigodom ovoga slavlja. Svečanost je svojim pjevanjem uljepšao VIS "Proroci" iz Subotice, te mješoviti zbor župe Imena Marijina iz Novog Sada.

Biskup Ivan u propovijedi je istaknuo centralno mjesto oltara u crkvi. *Žrtvenik je mjesto gdje se skupa prikazuju Kristova nekrvna žrtva i u njoj i po njoj sve naše žrtve koje prinosimo skupa sa samima*

sobom Gospodinu na dar – naglasio je biskup. U svojoj zahvali svima koji su došli na slavlje, župnik vlč. Antun Kopilović nije skrivao radost zajedništva tolikog broja vjernika u Futogu. To je, po njegovim riječima, veliki znak potpore za tu malu dijasporu župu. Na osobit način župnik je zahvalio biskupu i osmorici kolega na liturgijskom zajedništvu.

Župnik **Antun Kopilović** je rođen 14. studenog 1952. u Maloj Bosni. Teološki fakultet je završio u Zagrebu 1979. godine, a za svećenika je zaređen 18. ožujka iste godine u rodnome mjestu. Obavljao je službu župnog vikara u Bačkom Monoštoru od ožujka 1979. do rujna 1980. g. Nakon toga, dvije godine obnaša službu prefekta u malom sjemeništu "Paulinum", te u kolovozu 1982. odlazi za župnog vikara u župu Imena Marijina u Novi Sad, gdje ostaje do veljače 1988. Tada postaje župnikom u Žablju i Zmajevu s pripadajućim filijalama. Potom je od listopada 1992. župnikom u Bačkoj Palanci s pripadajućim filijalama, a od kolovoza 1998. župnik je župe Srca Isusova u Futogu s pripadajućim filijalama.

situaciji župnik **Franjo Davčik** se 12. svibnja 1988. s vjernicima zavjetovao sv. Leopoldu Madniću, moleći zagovor u poduhvatu popravke krova. Tražio je priloge sa svih strana. Najviše su se odazvali bivši futoški Nijemci i od 1990. do 1993. godine cijeli krov je obnovljen. Kasnije je nastavljeno s obnovom, pa su u razdoblju od 2001. do 2004. tornjevi i fasada crkve dobili novo ruho. Zavjet sv. Leopoldu obnavlja se svake godine. Sadašnji župnik **vlač. Antun Kopilović** u dva je navrata sa skupinom vjernika hodočastio u Hercegovinu u zavjetnu kapelu sv. Leopolda Mandića. Duhovnu obnovu župne zajednica prati zagovor sv. Eugena mučenika. Naime, na dan sv. Eugena 2. svibnja 2001. godine, nakon sedamdeset godina, misionar **p. Willi Klein** održao je veliku duhovnu obnovu u trajanju od pet dana. Od tada u župi djeluje molitvena zajednica, koja je laički ogranak Družbe misionara Krvi Kristove. U znak zahvalnosti za zagovor sv. Eugena, na blagdan Srca Isusova 30. svibnja ove godine, u novi oltar stavljene su moći ovog sveca.

Uloga i aktivnost mladih

Župnik napominje da je ulaganje u mlade doista urodilo plodom. Također navodi kako su mladi prije nekoliko godina započeli štovanje sv. Eugena molitvom: "Nepoznati sveće, pomози nam u obraćenju župe." Naziv "nepoznati sveće" je upotrijebljen zbog zaboravljenog štovanja sv. Eugena i njih naziva pionirima obnove župe! Život tih mladih nije samo neki aktivizam, to je životno svjedočenje. Naime, nisu svi bili iz kršćanskih obitelji, nego su prvo morali sebe rađati u vjeri, a onda i svoje obitelji.

Poslije Svete potvrde, mladi uglavnom napuštaju crkvu. Na nedjeljnoj misi u prosjeku sudjeluje od tri-deset i pet do pedeset i pet vjernika, od čega je mladih

tek od šest do osam. Usprkos tomu što ih ima malo, mladi iz futoške župe su shvatili da ne smiju sjediti skrštenih ruku. Utemeljili su molitvenu Zajednicu Krvi Kristove. Na nedjeljnim susretima razmatraju Božju riječ. Na svakom susretu uzimaju jedan citat iz Biblije i po njemu se trude živjeti toga tjedna, odnosno mjeseca. "Riječ života", kako nazivaju ovaj nesvakidašnji način prihvaćanja Božje riječi, pomaže im znati kako postupiti u svakom trenutku svojega života. Studentica **Ana Kramer** (23), hrabro ističe: *Isus nas ne ostavlja, on je prisutan u našim životima. U svakodnevnim događajima, on je uz nas. Upravo kroz te male stvari, on gradi svoje kraljevstvo među nama.* Ana je nadalje istaknula kako su joj misio-

nari pomogli shvatiti značaj Boga u njezinom životu. *Trudim se drugima preneti svoje znanje i iskustvo. Svjesna sam, koliko god se susretali s nedostacima u Crkvi, ne smijemo od nje odustati. Treba ostati vjeran Bogu, zaključila je naša sugovornica.*

Budućnost zajednice

Na pitanje kako vidi budućnost ove lokalne crkve, župnik je istaknuo kako Bog svakodneвно otkriva milosne elemente kojima upotpunjava život ove župe i crkve.

U prvom redu oduševilo me brojno hodočašćenje Novosađana. Također me je oduševila mogućnost da posvetom novog oltara podsjetimo na umjetničku ljepotu crkve i da istaknemo važnost svetosti prostora. Odavno sam osjećao da je ova crkva iz nepoznatih razloga odisala nekom hladnoćom. Vremenom je Bog dao da se odstrane neke prepreke koje su, kako mi se čini, izazivale tu hladnoću. Kao prvo bih izdvojio zaboravljeno

čašćenje moći sv. Eugena koje je obdareno potpunim oprostom. Na drugom mjestu naveo bih odsustvo svetih predmeta poput kaleža, monstrance, ciborija i zavjetne ikone Bogorodice. Naime, ovi predmeti su bili odsutni iz crkve punih 18 godina. Nakon neuspjelih inicijativa bivšeg župnika, proslava stote obljetnice crkve pridonijela je njihovom povratku iz Novosaškog muzeja. Nakon njihovog povratka osjetila se ponovna svježina u crkvi. Uz novi oltar, vraćene svete predmete, obnove štovanja sv. Eugena i Srca Isusova kroz sakramentalni život, doista vjerujem da će ova župa biti mnogima svjedočanstvo kako je moguće biti svjedokom i u najtežim uvjetima, rekao je župnik.

Teški život male zajednice

Na pitanje o životu na rubu Subotičke biskupije, župljanka **Katica M.** odgovorila je da bi život župe teško opstao bez pomoći Misionara Krvi Kristove, s obzirom na to da se broj vjernika znatno smanjio u proteklih dvadesetak godina. Naime, oni već godinama posjećuju ovu župu. Župnik **vlač. Antun Kopilović** ističe kako je život ove male župe zaista težak, te da nije izvanrednih Božjih „injekcija“ teško bi se opstalo. Međutim, iako je stado malo, snažno je u zajedništvu. Bog je ovu siromašnu dijaspornu župu obdario jednim bogoslovom, te s više katehista, koje skrbe za katolički vjeronauk u školi.

Tijelovo u katedrali

Subotički biskup dr. Ivan Péntzes predslavio je na blagdan Tijelova 22. svibnja svetu misu u subotičkoj katedrali-bazilici Sv. Terezije, zajedno sa svećenicima grada i okolice. Svetoj misi nazočili su među ostalim predstavnici grada i konzularnih predstavništava u Subotici.

Obraćajući se nazočnima, biskup Péntzes u propovijedi se najprije osvrnuo na to kako je uopće došlo do slavljenja Tijelova. U tom smislu istaknuo je kako su Židovi hodajući 40 godina kroz pustinju bili šibani kušnjama te su se odvrćali od Boga, a Mojsije je imao poteškoće vratiti ih na pravi put. Zato je Krist nama koji živimo u današnjemu vremenu ostavio Presveti Oltarski Sakrament po kojemu svaki od nas u sebi nosi samoga Krista Gospodina. *Tko blaguje Kristovo Tijelo, postaje nositelj Kristove radosti i mira. Upravo to danas slavimo i to je Bog koji ne samo da obećava nego i daje, ali samo onomu koji vjeruje u njega. U našem klanjanju molimo Gospodina da to možemo ostvariti u svakodnevnom životu,* zaključio je biskup Ivan.

Nakon svete mise je uslijedila svečana tijelovska procesija oko katedrale u kojoj su sudjelovala djeca, prvopričesnici, mladi odjeveni u narodne nošnje predvođeni ovogodišnjom bandašicom **Jelenom Gabrić** i bandašem **Antunom Kuntićem**, predstavnici brojnih udruga te veliki broj vjernika. Procesija je završena svečanim blagoslovom s Presvetim. /Ž. Z./

Tijelovo u Plavni

Blagdan Tijelova, ili kako ga ovdje neki nazivaju Brašančevo, proslavljen je ove godine 22. svibnja u župnoj crkvi Sv. Jakova u Plavni. Svečano misno slavlje predslavio je vlč. Josip Štefković, okružen većim brojem ministranata nego što je uobičajeno.

U prigodnoj propovijedi vlč. Josip je dao korisne primjere, a i pojašnjenja koja su mnogim župljanima još uvijek potrebna. Tako smo saznali da je Tijelo i Krv Kristova – Tijelovo teološki blagdan. Teologija Velikoga četvrtka daje glavno obilježje ovom blagdanu. To je blagdan euharistije, nije vezan za neki određeni događaj ili osobu-sveca. Isus Krist se predaje za sve nas, s kojima želi ostati do kraja svijeta. On je u sv. euharistiji omogućio svima da se s njim suočimo i to je vrhunac sebedarja. *Pri tom moramo znati da Isusa možemo primiti i slijediti samo čista srca i nutrine. Ako smo Bogu bliski, možemo osjetiti Isusovu blizinu i ljubav,* rekao je propovjednik zaključujući riječima: *Tko pristupi svetoj pričesti, doista se susreće s Isusom i on postaje, mogli bismo reći, već jedan "mali svetac".*

Ugodno iznenađenje za mnoge župljane predstavljala je lijepo ukrašena crkva cvijećem i narodnim rukotvorinama – ponjavama, ponjavicama, oltarnicima (čilimima), te uz dva postojeća oltara još dva uređena i ukrašena oltara (postaje). To je učinila skupina starijih žena zajedno s vlč. Josipom, kojima je stalo da se u ovom mjestu ne zaborave stari običaji i ovaj oblik vjerskoga života. Nakon sv. mise je uslijedila procesija s Presvetim unutar crkve. Procesija je završila molitvenom litanijom i svečanim blagoslovom s Presvetim. Nadamo se da će se iduće godine ovaj veliki blagdan sadržajno još više obogatiti i obnoviti, a tijelovska procesija odvijati u dvorištu crkve. Župni zbor tada će već znatnije biti povećan članovima HKUPD-a "Matoš" koji je nedavno osnovan u našem mjestu.

Zvonimir Pelajić

Radost prvopričesnika u Somboru

Tridesetero djece primilo je u nedjelju 25. svibnja u somborskoj crkvi Presvetoga Trojstva Prvu svetu pričest. Misno slavlje predslavio je župnik Josip Pekanović.

U svojoj propovijedi, župnik Josip u prvom se redu obratio prvopričesnicima i njihovim roditeljima govoreći o Isusu, ljepoti života, o odgovornosti roditelja prema djeci i o važnosti župne zajednice. Djecu je pozvao na odgovornost prema roditeljima, a roditelje na odgovornost prema djeci. Potom je rekao kako bi u svojim kućama i za obiteljskim stolom roditelji trebali govoriti pozitivno, s više radosti, a ne govoriti samo o tomu kako nema izlaza i kako je sve crno, jer im to sutra neće biti od koristi. *Pokušajmo djeci dati vjeru u budućnost. Pokažimo im da sutra ima smisla, da se sutra može živjeti, da sutra može biti bolje nego što je danas. To se može dogoditi ako svatko od nas prihvati dio svoje odgovornosti. Zato vas sve pozivam na tu odgovornost za naše danas i za naše sutra. Čovjek mora ponekad biti zabrinut, ali ne smije izgubiti smisao svojega života zabrinutošću, ne smije izgubiti osjećaj za svoje dijete i ne smije izgubiti sebe u ovoj životnoj borbi. Neka se obitelj vrati sebi, svojemu dostojanstvu, svojoj ulozi i svojemu smislu,* naglasio je u propovijedi župnik Josip.

Na velikoj uskrstnoj svijeći su zapaljene male svijeće koje su roditelji predali svojoj djeci. Potom je slijedila pričest, a na licu svakoga djeteta se mogla vidjeti radost. Među tridesetero djece su bile i dvije gluhoonijeme djevojčice, ali *one su čule srcem,* kako je rekao župnik Pekanović.

Djeca su u molitvi vjernika izrekla ono što samo njihova malena srca mogu poželjeti: bolje ocjene, zdravlje učitelja i roditelja, kao i da sami budu bolji prema roditeljima i prijateljima. Župnik se na koncu zahvalio svima koji su djecu pripremali za Prvu pričest, a osobito katehisticama. Nakon svete mise za roditelje i djecu je priređen mali domjenak.

/Z. G./

Prva pričest u župi Sv. Roka

Dvadesetero djece subotičke župe Sv. Roka primilo je u nedjelju 1. lipnja sakrament Prve svete pričesti, na misnom slavlju kojega je predslavio župnik ove župe mr. Andrija Anišić. Djecu je za ovaj veliki događaj pripremila katehistica župe s. Jasna Crnković.

Obraćajući se prvopričesnicima ali i njihovim roditeljima, mr. Anišić se u propovijedi ponajprije osvrnuo na Isusove riječi koje govore da će u Kraljevstvo nebesko ući onaj koji vrši Božju volju. U tom smislu je, posebno se obraćajući prvopričesnicima, rekao kako su upravo te riječi pismo koje im je Isus poslao na današnji dan. Pitajući ih je li lakše živjeti sa ili bez Isusovih zapovijedi i uspoređujući to s njihovom poslušnošću roditeljima, ustvrdio je kako nam Isus govori da je bolje živjeti po njegovim zapovijedima jer ćemo tada biti sretni. *Zato onaj koji živi po njegovim zapovijedima gradi kuću na stijeni*, rekao je župnik, nadodavši kako Isus želi boraviti u njihovu srcu, a po sv. misi i sv. pričesti dobivat će snagu za svakodnevni život. Župnik se na kraju obratio i roditeljima prvopričesnika ističući kako ne smiju propustiti odgajati svoju djecu. *Vi ste odgovorni za njihov rast u vjeri, jer djeca uče ono što vide*, zaključio je župnik.

maloga Isusa koji u ruci drži srce. Najdirljiviji trenutak je bila sama pričest. Bilo je lijepo gledati njihovo iščekivanje ali i radost na licima nakon pričesti. Svečanost se završila zahvalnim recitalima i darovima koja su djeca podijelila svojim roditeljima. Dar "Srce" djeca su sama izradila kao znak zahvalnosti svima onima koji su doprinijeli ljepoti njihova slavlja. U prvom redu roditeljima, župniku, vjeroučiteljici, zatim učiteljicama, ravnateljju i katehistici.

Kristina Ralbovski, katehistica

Zlatni jubilej bračne ljubavi

U subotičkoj crkvi Sv. Roka, 20. travnja svoj zlatni jubilej bračne ljubavi i vjernosti proslavili su Marijan Tumbas i Jelena r. Rukavina. U svečanoj sve-toj misi u kojoj su njihova djeca aktivno sudjelovala čitajući Božju riječ i molitve vjernika, župnik mr. Andrija Anišić čestitao je jubilarcima na toj značajnoj obljetnici.

U propovijedi im je zahvalio na lijepom svjedočenju, koje je vrlo značajno u vremenu kad se sve manje mladih odlučuje za bračni i obiteljski život a sve više se povećava broj rastavljenih. Osobito je istaknuo njihovu pobožnost i zahvalio im je što i radnim danima dolaze na svetu misu kad god im to zdravlje dopušta. Sami jubilarci su u molitvi vjernika zahvaljivali Bogu sljedećim riječima: *Zahvaljujemo ti, Gospodine, za našu bračnu ljubav i vjernost. Hvala ti na svim milostima kojima si nas obdario u proteklih pedeset godina. Blagoslovi nas i usavrši našu ljubav*. S njima su zahvaljivali i priredili im posebno slavlje njihova djeca **Nada** i **Mira**, zetovi **Ante** i **Lazo** te unučad **Jelena** sa suprugom **Miroslavom**, **Josip**, **Nikola** i **Branka** te praunuka **Tereza**. Od srca čestitamo! /Zv/

Pjevanje na misnom slavlju predvodili su prvopričesnici zajedno sa s. Jasnom koja je s njima priredila i prigodni recital, a uz orguljsku pratnju **mr. Ervina Čelikovića**. Nakon svete mise, druženje je nastavljeno u župnoj dvorani na tradicionalnom doručku. /Ž. Z./

Prva pričest u Sonti

Poziv tvoj slatki čusmo mi, dođite k meni maleni – riječi su pjesme koju su prvopričesnici župe Sv. Lore u Sonti veselo pjevali na početku euharistijskog slavlja. Na radost cijele župne zajednice 1. lipnja k stolu Gospodnjem pristupilo je 27 prvopričesnika.

Sva djeca su bila uključena u misno slavlje i to kroz recitacije, pjesmu, prinos darova. Ovom prigodom smo uključili i majke koje su palile svijeće kod obnove krsnoga obećanja a dvoje roditelja je čitalo čitanje. Poticajno je i za djecu vidjeti kako roditelji svjedoče svoju vjeru. Zanimljiva je bila propovijed **vlač. Dominika** o dječaku i njegovu srcu. Sva djeca kod Prve svete pričesti primaju Isusa u svoje srce. Simbol Euharistije koji su djeca imala na svojim novim haljinicama ih je upravo i podsjetio na to. Isus je taj koji želi doći u njihova srca i nastaniti se zauvijek u njima. Sva ta simbolika je bila prikazana kroz ukrašavanje oltara srcima djece i slikom

Hodočašće Sončana u Doroslovo

Na Dove se uvijek išlo u Doroslovo. Na bunar svete vode, di se Gospa ukazala. I dan danas se tamo ide, samo drugače, nego što je prija bilo. Prija su već u ranu zoru kretale povorke virnika. Nosilo se raspeće sve do Doroslova. I to pišice. Obavezno je išo župnik za križom. A onda crkveni glavari, gosponoše i ostali svit. Ciloga puta se molilo i pivalo – zapisano je u knjizi *Divan iz Sonte Ruže Silađev*.

Ovaj lijep običaj se u Sonti pokušava održati do današnjih dana i to zahvaljujući pobožnosti samih vjernika. Tako je bilo i ove godine. Potaknuti ljubavlju prema Majci Božjoj, na sam blagdan Duhova 11. svibnja, ispred župne crkve je krenulo pet traktora punih vjernika na čelu s organizatorom **Josipom Šokac**. Neki su išli automobilima, a bilo je onih koji su išli biciklima. Putem se u prikolicama molilo i pjevalo. Stigavši u Doroslovo, vjernici su svečano u procesiji na čelu s križem i svojim župnikom **vlač. Dominikom Ralbovskim** ušli u crkvu i pozdravili Gospu pjesmom "Hvaljen Isus, Marijo". Domaći župnik **vlač. Árpád Vereby** pozdravio je hodočasnike. Neki su potom molili krunicu, ostali su čekali red za ispovijed. Nakon toga je uslijedila svečana sv. misa na kojoj je vlač. Dominik govorio kako nas je Marija sve okupila u zajedništvu, upravo kao apostole na dan Duhova. Ona uzima naše boli, strahove i zajedno je s nama u našim životnim križevima. Nakon sv. Mise ponovno smo u procesiji krenuli prema bunaru – Kipu Gospe, gdje smo izmolili litanije, a molitvama i pjesmama preporučili Gospi i sve naše bolesne, nemoćne i one koji nisu mogli biti s nama. Na ovom mjestu čudesa Gospa je učinila jedno veliko čudo jer nas je

kao zajednicu okupila i probudila u nama žarku želju ponovno ovdje doći i obnoviti ovaj stari običaj. Na povratku doma, srca su gorjela radošću od proživljena dana a s usana se čuo glas: *Župniče, nagodinu nas ponovno povedite da hodočastimo pješice, kao u stara vremena. Može?*, što je župnik s radošću i prihvatio.

Kristina Ralbovski, katehistica

Tribina mladih

U nedjelju, 18. svibnja, održana je još jedna Tribina mladih na kojoj je predavač bio **Petar Gaković**, student treće godine pejzažne arhitekture u Novom Sadu. Iako uvijek u žurbi, Petar je našao vremena katoličkoj mladeži Subotice održati predavanje na temu *Strah ljudski - strah Božji*. Na tribini se okupilo šezdesetak mladih Subotičana, među kojima su bili i ovogodišnji krizmanici. O uspješnosti ove tribine

govori i činjenica da su posjetitelji netremice gledali u Petra i upijali svaku njegovu riječ. Nakon predavanja smo se počastili u dvorani Katoličkoga kruga, opuštajući se uz glazbu i razmjenjujući dojmove koje smo stekli te večeri.

Nevena Balažević

Prvo proštenje kapele Sv. Leopolda kraj Subotice

Ispred kapele u izgradnji na Čantavirskoj cesti kraj Subotice, koja je posvećena sv. Leopoldu B. Mandiću, proslavljena je u nedjelju 18. svibnja prvi puta svečana misa proštenja. Svetu misu je predslavio župnik **mons. dr. Andrija Kopilović**.

Dr. Kopilović je u propovijedi istaknuo važnost ovoga projekta, jer su se žitelji prigradskih salaša organizirali kako bi sagradili bogomolju. Pohvalio je, također, i način života na ovim subotičkim salašima, gdje skupa žive po tri generacije i gdje se iz "prve ruke" uči poštivati starije i odgajati djecu. Na pobožnosti po kućama, molitvu krunice, križnoga puta i slično, okupljali su se i do sada redovito i u velikom broju. Kada kapela, koja je posvećena sv. Leopoldu Bogdanu Mandiću, bude završena, vjernici ovoga kraja će imati mjesto za susret i molitvu, kao i svete mise nekoliko puta godišnje. Zanimljivost vezana za ovu kapelu je ta da temeljni kamen, namijenjen ovom zdanju, stoji već godinama u župnoj crkvi Marija Majka Crkve u Subotici, a prije desetak godina ga je trebao položiti, sada već blagopokojni, kardinal Franjo Kuharić. Okolnosti tada to nisu dopustile, ali sada zgrada "raste" i sljedeće godine se očekuje puno svečanije proštenje sv. Leopolda na Čantavirskoj cesti pokraj Subotice. Ovogodišnju misu proštenja je izravno prenosila Radio Marija, te su mnogi mogli pratiti putem radio valova ovaj lijep događaj. /Zv/

Obljetnica posvete crkve na Bikovu

Župljani župe Uznesenja BDM na Bikovu proslavili su u srijedu 21. svibnja drugu obljetnicu posvete svoje crkve, svetom misom koju je predslavio mr. **Andrija Anišić**, dekan dekanata Subotica – Donji grad i župnik subotičke župe Sv. Roka, u zajedništvu s domaćim župnikom **Julijem Bašićem**.

U prigodnoj propovijedi mr. Anišić je naglasio da obljetnica posvete crkve nije toliko posvećena razmišljanju o samoj crkvi i njezinom značaju kao mjestu stalne Božje prisutnosti i izvoru mnogih milosti, nego više izgradnji i usavršavanju same župne zajednice. Naglasio je kako je trebalo puno muke i truda ali i novca kako bi se ta jedinstvena crkva tako lijepo uredila, no isto toliko truda i ljubavi treba uložiti u izgradnju "žive Crkve", tj. župne zajednice te u tom smislu svim moraju učiniti svoj dio. Zatim je motiviran riječima sv. Augustina: *Domom Gospodnjim ne postaju oni koji se ljubavlju ne združuju*, govorio o potrebi izgradnje župnoga zajedništva koje započinje u crkvi, a nastavlja se u svakodnevnom životu, u obiteljima i na radnim mjestima.

Na misi je pjevao VIS "Proroci" iz Subotice koji je oduševio vjernike svojim pjevanjem. Misi su među ostalim nazočili i zastupnik u Skupštini RS **Petar Kuntić**, subotički dogradonačelnik **Petar Horvacki**, zamjenik direktora Uprave za izgradnju Subotice **Nebojša Janjić** i direktor Gerontološkog centra u Subotici **Nenad Ivanišević**. Slavlje je poslije mise nastavljeno uz prigodni agape na salašu **Grge** i **Gabrijele Tikvicki**. /Zv/

Doprinos budućnosti

U divnom okolišu zračne luke "Bikovo", u zajedništvu ljubavi okupili su se 25. svibnja na svoje, sad već tradicionalno druženje, djeca, roditelji i nastavnici 1. i 2. razreda na hrvatskom jeziku OŠ "Matko Vuković" iz Subotice.

Dok se u velikom kotlu krčkao gulaš koji je vješto priredio "kuhar-majstor" **Miće Skenderović** sa suradnicima, učenici su pod vodstvom svojih učiteljica **Ane Čavrgov** i **Vesne Nimčević** izveli prigodni program za svoje roditelje, braću i sestre te druge uzvanike među kojima je bio i župnik subotičke župe Sv. Roka **mr. Andrija Anišić**, koji je blagoslovio i podržao taj lijepi način učvršćivanja međusobne ljubavi i toliko potrebnog zajedništva. Naime, takva okupljanja i druženja su pravi i konkretni doprinos budućnosti našega naroda na ovim prostorima, kako je u razgovoru i istaknuo. Uslijedio je potom ručak, a svima je doteklo gulaša iz kotla, kao i kolača i voća koje su vrijedne mame ispekle i priredile u izobilju. Djeca su koristila svaki slobodni trenutak za igru. Poslijepodne su članovi aerokluba povelj djecu u veliki han-

gar u kojemu su mogli razgledati pa i ući u zrakoplove i jedrilice. Nažalost, zbog nepovoljnih vremenskih uvjeta je izostala "vožnja po zraku" što su djeca jako priželjkivala. Druženje u istom sastavu djece i njihovih obitelji s njihovim učiteljicama bit će nastavljeno ovoga ljeta na Krku i Lošinj, kamo planiraju ići na zajedničko ljetovanje. /Zv/

Duhovna obnova kod vlč. Sudca

U Duhovnom centru "Betanija" na Malom Lošinjju održan je od 29. svibnja do 1. lipnja seminar vlč. **Zlatka Sudca** za 30-tak studenata "Dopisne teologije" (viših godina).

Kao student četvrte godine bio sam na spomenutoj duhovnoj obnovi. Teme predavanja u ova četiri dana bile su: Vrijeme u kojemu živimo, Religiozna situacija Europe, Opasnosti kajanja i stanje grijeha, Vjera, Problematika demonologije, Meditacija, Kontemplacija. Osim toga, vlč. Sudac je za sve sudionike seminara izmolio Molitvu za nutarnje ozdravljenje, Molitvu oslobođenja – otklinjanja te podijelio sakrament bolesničkog pomazanja potrebitima. Pretposljednega dana, dva svećenika su nam bila na raspolaganju i za sakrament ispovijedi. Također, na završetku seminara svršenim studentima sedmogodišnjega studija DT, podijeljene su Diplome uz želje umnažanja plodova njihova rada u budućem apostolatu. Osmero studenata DT je okončalo studij. Divno iskustvo i snažna duhovna nadgradnja plodovi su koje nosimo s ovoga seminara. Zahvaljujem Glavnom poslužitelju DT **prof. dr. Mariu Esertu**, **prof. Marku Landeki** i svim ljudima dobre volje što su me pozvali, pomogli i pokrili mi sve troškove puta i boravka. Bog ih blagoslovio!
Radomir Hucki

Zahvala za kraj školske i vjeronaučne godine u Bajmoku

Bajmočki vjeroučenici su 8. lipnja na svetim misama na mađarskom i hrvatskom jeziku koje je predvodio naš župni vikar **Zsolt Bende**, zahvalili dragom Bogu za sve dobro koje im je u protekloj godini udijelio.

Skupa su svi pjevali zahvalnu pjesmu "Te Deum" te kratku pjesmicu pod naslovom *Hvala*. Zahvaljujući za svaki mali dar, za dobre i za loše ocjene, vjeroučenici su molili i za narednu školsku i vjeronaučnu godinu. Nadamo se i molimo da ni oni, pa ni svi ostali vjernici, neće zaboraviti da dragi Bog nema raspusta i da ih čeka i tijekom ferija jednako kao i do sada! Veliki pozdrav i blagoslov u Gospodinu žele vam vjeroučenici i katehistica iz Bajmoka!

Mirela Sakač

Oproštaj od oca Anđelka Jozića u Somboru

U nedjelju 25. svibnja, somborski su se vjernici nakon Tijelovske procesije oprostili od priora karmelićanskog samostana u Somboru o. **Anđelka Jozića**, koji je zbog bolesti po odredbi oca provincijala premješten u karmelićanski samostan u Remetama (Zagreb), a dužnost priora karmelićanskog samostana u Somboru preuzeo je o. **Bernard Vizmeg**.

I mladomisnik o. **Zlatko Pletikosić** u kolovožu odlazi vršiti službu u novi karmelićanski samostan u Buškom Blatu (BiH). Otac Anđelko Jozić je u Somboru boravio pune tri godine i, kako je rekao, držao se riječi svetoga Pavla: *Što od Gospodina primih, to predadoh i navijestih vama*. Zahvalio je prije svega dragom Bogu, svojim bliskim suradnicima kao i gradonačelniku Sombora **Jovanu Slavkoviću** koji je uvijek bio privržen samostanu i narodu. Na koncu je zahvalio i cijeloj zajednici, trećem redu, hodočasnicima koji su s njim putovali u Međugorje, čitačima i svim vjernicima. Pozvao je vjernike i braću da mu oprostite ako je nešto zbog svoje ljudske slabosti loše učinio, a i on je svima oprostio, napomenuvši da će i dalje vjernike iz Sombora nositi u svojem srcu i preporučivati ih dragom Bogu u molitvama. Zamolio ih je da mole za njega te zaključio riječima: *Sve vas ljubim i Bog vas blagoslovio. /Z. G./*

Proslava jubileja doseljenja Šokaca

U subotu i nedjelju, 31. svibnja i 1. lipnja u organizaciji Franjevačkog samostana Svetih apostola Petra i Pavla Tuzla i HKD "Napredak" Tuzla, prigodnim programima nastavljeno je obilježavanje 320. obljetnice odlaska franjevaca i tuzlansko-gradovrških Hrvata katolika u Bač i okolice. U okviru istoga obilježavanja Udruga "Šokačka grana" iz Osijeka bila je 11. lipnja domaćinom književnoj večeri "Baču u čast".

Prvog dana obilježavanja ove 320. obljetnice u amfiteatru Katoličkog školskog centra u Tuzli bio je u 11 sati upriličen okrugli stol na temu "Migracije kroz stoljeća". Drugoga dana u 11 sati na mjestu starog crkvišta u Tuzli slavljena je sveta misa, koju je predvodio je **fra Mijo Dolan**, provincijal Bosne Srebrene. Za tu prigodu oko 7 autobusa vjernika katolika iz Bača i okolice, te raznih krajeva Srijema i Slavonije, došlo je u Tuzlu. Poslije misnog slavlja, na ukrašenoj i velikoj bini, svojim pjesmama kolom i plesovima, nastupila su brojna kulturno-umjetnička i prosvjetna društva te udruge iz Bačke, Srijema, Slavonije, Tuzle i njene okolice.

Sljedeća u nisu manifestacija ove velike obljetnice bila je književna večer u Osijeku. Od gostiju su se predstavili pjesnici **Ivan Andrašić** (Sonta), **Stanka Čoban** (Bač), **Josip Dumendžić - Meštar** (Bođani), **Antun Kovač** (Sombor) i **Božana Vidaković** (Sonta), dok su se domaćini, pjevačke skupine "Šokice" i "Šokci" te Tamburaški sastav "Šokačka duša", pobrinuli za glazbeni dio. /Zv/

Stručnost i osobnost odgajatelja u vjeri

Treći po redu seminar vjeroučitelja na temu: "Stručnost i osobnost odgajatelja u vjeri", održan je od 7. do 8. lipnja u Somboru, u organizaciji Teološko katehetskog instituta.

Prvoga dana seminara, tijekom prijepodneva sudionici su s velikim interesiranjem i u dobrom radnom raspoloženju pratili uvodno predavanje **preč. Josipa Pekanovića** na temu: "Vjeroučitelj glavni čimbenik u promociji položaja i kvalitete vjeronauka". Jasno je istaknuo da kateheta mora biti osoba koja ima izgrađen identitet u koji spada: 1) Biti – duhovna dimenzija; 2) Znati – intelektualna sposobnost; 3) Znati činiti – operativna sposobnost; 4) Znati živjeti zajedno – komunitarnost. Na to izlaganje se jako dobro nadovezao **prof. dr. Josip Ivanović** s temom: "Vjeroučitelj – stručna i kompetentna osoba". Nakon uvoda o povijesnom razvoju školskoga vjeronauka, predavač je obrazložio i perspektive školskoga vjeronauka (ciljeve i zadatke), sadržaje školskoga vjeronauka, profesionalnost i autentičnost vjeroučitelja, njegov identitet i formiranje, naglašavajući sintetičko bogatstvo, zrelost, duhovnost, kršćanski profil i djelatnu komponentu katehete.

Nakon predavanja, nije izostao ni praktični rad. Predstavljene su dvije nastavne jedinice: prva na temu "Izgubljeni sin" (Lk 15,11-32) **Eve Hekli**, a drugu je izložila **Rozmari Mik**, koje su potaknule specifična pitanja koja djeca postavljaju vjeroučiteljima, poput: Gdje je Bog kada ga ne vidim? Otvorena su neka nova pitanja, ideje, sugestije za koje bismo trebali u narednom seminaru imati više vremenskog prostora.

U poslijepodnevnom izlaganju o. **Bernardina Vizmega** OCD, mogli smo dotaknuti misli nadbiskupa Karla Marije Martinija ali i osobno iskustvo predavača, koji i sam svjedoči vjeru u školskim prostorima: kako se duhovnost vjeroučitelja očituje u različitim situacijama u suživotu s djecom. Nakon predavanja je uslijedila meditacija nad Köderovom slikom: "Ako dakle ja – Učitelj i Gospodin vama oprah noge, treba da i vi jedni drugima perete noge" (Iv 13,14). Prikazana je meditativna prezentacija: razgovaram li doista u crkvi s Bogom? To će se vidjeti tek kada iziđem van, u svoj razred. Vjeroučitelji su dobili konkretne zadatke za one probleme na koje nailaze u svojoj vjeronaučnoj grupi, koje su veoma zauzeto i iskreno pokušali riješiti.

Na plenumu je načinjen zajednički osvrt na protekli dan, podijeljeni su certifikati, izneseni su prijedlozi za sljedeći seminar: trebao bi biti duži, barem dan i pol, sami sudionici se žele organizirati više u praktičnom dijelu seminara (prezentaciji svojih najboljih priprema) itd.

Ako je seminar potaknuo vjeroučitelje na samokritičnost, želju za dubljom duhovnošću, na kreativnost i volju da među djecom budu kao djeca, seminar je uspio. A Bog čeka vani, u školi!

R. M.

Blagdan Srca Isusova

Još u devetnajstom viku naši su se stari zavitovali Srcu Isusovomu. Za taj dan godinama je tuko led. Luja i rulja su nam rušile kuće. Njive su ostajale puste. Puno smo gladi ispaštali od toga. Kuga i kolera su bile naše virne druge. Priživili smo ti godina veliki žalosti. Naši stari se zarekli da će na taj dan postit, Božju rič poslušat, skrušen bit. I držali smo se toga. 1842. godine u zavit su podigli kapelu na Kalvarije. Na groblju. I dali je ime Kapela Srcu Isusovmu. Ona je zavit od nevrmena, kuge i kolere... – piše o blagdanu Srca Isusova u knjizi *Divan iz Sonte*, autorice **Ruže Silađev**.

Koračajući tragovima svojih predaka, vjernici Sonte se trude zavjetni dan župe oživljavati svojom pobožnošću. Stariji na mlađe naraštaje prenose značaj tog dana i na taj način čuvaju svoju tradiciju. Bliža priprava za blagdan bila je praćena trodnevnicom Srcu Isusovu a sam blagdan Srca Isusova proslavljen je 30. svibnja svečanom sv. misom na Kalvariji, a predslavio ju je župnik iz Đurđina i nekadašnji kapelan ove župe vlč. **Lazar Novaković**. Prisutnost svećenika je bila za sve radost a i za njega samog jer ove godine slavi 25. obljetnicu svojega svećeništva, a vjernici su mu na kraju uz mali dar izrazili čestitke. Cijela svečanost se završila pjevanim litanijama i zavjetnom molitvom puka.

Kristina Ralbovski, katehista

Dan vjeronauka u Bajmoku

U župi Sv. Petra i Pavla u Bajmoku je kao i proteklih godina, 31. svibnja održan Dan vjeronauka za sve naše male vjeroučenike pod geslom "Kraljevstvo je Božje pravda i mir i radost u Duhu Svetom".

Dan vjeronauka započeo je presvetom euharistijom koju je predvodio župni vikar **Zsolt Bende**. Tijekom dana

vjeroučenici su imali različite zadatke natjecateljskoga karaktera. Zadaci su bili realizirani kroz igru, bilo je tu i pjesme i provjere znanja na temelju Svetoga pisma, prepoznavanja zamišljene osobe iz povijesti crkve, prelaska preko bare uz pomoć kartonskih kamenčića, ali na kraju dana i neizbježnoga nogometa. Sva su djeca kroz pjesmu zahvalila Bogu za ručak i skupa ručala, a male čokoladne nagrade za natjecatelje nakon ručka podijelio je stručni žiri koji je zbrajao bodove i nadgledao natjecanje. U žiriju su bili profesori i nastavnici osnovne škole "Vuk Karadžić" iz Bajmoka. Interesantno je spomenuti da su tijekom cijeloga dana djeca mogla ostvariti bodove jedino ako se svi članovi skupine uključe i skupa urade zadatke, počevši od osmišljavanja pozdrava vlastite skupine i dr. Kraljevstvo Božje moglo se zaista vidjeti na licima i u osmijehu svih sudionika Dana vjeronauka.

Ovim putem želimo zahvaliti svima onima koji su pomogli osmišljavanju ovoga dana, nastavnicima koji su bili uz nas i naravno dragom Bogu koji nam je među ostalim dao i lijep sunčan dan koji smo proveli u radosti, smijehu i prelijepom druženju.

Mirela Sakač

Obnovljen Blaškov križ u Subotici

Novoobnovljeni ulični križ na Somborskoj cesti u Subotici blagoslovio je u petak 6. lipnja katedralni župnik mons. **Stjepan Beretić**. Križ je podignuo plemeniti građanin Subotice **Blaško Manić** 1843. godine.

Križ je bio obnovljen 1900. godine. Konačno, postolje 165 godina staroga križa od pješćanog kamena teško je oštećeno zubom vremena, te je prijetila opasnost od njegova rušenja. Novo postolje je izgrađeno u radionici subotičkog kamenoresca **Nándora Szentea**. Obredu blagoslova obnovljenoga križa nazočili su i župni vikar stolne bazilike vlč. **Predrag Alilović**, svećenik njemačke biskupije Rottenburg-Stuttgart vlč. **Josef Vogrinc**, stalni đakon vlč. **Ferenc Sótanyi**, staratelj stolne bazilike **Bogoljub Kujundžić** kao i brojni vjernici iz okolnih ulica. Prijevod mađarskoga natpisa koji je na prednjoj strani postolja uklesan u mramornu ploču, nalazi se sa stražnje strane postolja i glasi: *Vođen svetim žarom vjere, nade i ljubavi, i vjeran obećanju svoga gorljivoga srca 1843. godine plemeniti Blaško Manić. Popravljeno 1900. Obnovljeno 2008. godine.* Subotičani dobro poznaju taj križ, koji se po njegovu graditelju zove jednostavno *Blaškov križ*. Križ je obnovljen sredstvima iz blagajne Crkvene općine stolne bazilike Sv. Terezije u Subotici. /Zv/

Proslava bračnih jubileja u župi Sv. Roka

Dvadeset i sedam bračnih parova proslavilo je 15. lipnja u subotičkoj župi Sv. Roka tzv. "okrugle" obljetnice svojega braka. Misno slavlje predslavio je župnik ove župe **mr. Andrija Anišić**.

Među bračnim parovima "jubilarcima" bili su i **Stipan i Ruža Sudarević** koji su Bogu zahvalili za 68 godina bračne ljubavi i vjernosti, a 52 godine bračne ljubavi proslavili su **Nikola i Kata Kulundžić** dok su **Marijan i Jelena Tumbas** zahvalili za svoj zlatni jubilej tj. 50. obljetnicu braka. Osim toga, jedan bračni par proslavio je 45. obljetnicu braka, tri bračna para proslavila su 35., a dva bračna para 30. obljetnicu svojega braka dok su srebrni jubilej odnosno 25 godina svoje bračne ljubavi proslavila dva bračna para. Za 20 godina bračne ljubavi zahvalila su dva bračna para, pet parova za 15 i četiri para za 10 godina, a najmanju "okruglu" obljetnicu braka tj. 5 godina bračne ljubavi i vjernosti proslavilo je pet bračnih parova.

Obraćajući se "jubilarcima", župnik Andrija u propovijedi je istaknuo kako svojom nazočnosti svjedoče da je bračna ljubav lijepa a bračna vjernost, iako teška, moguća. *Ljubav i vjernost su plodovi drva koji ponekad naliči križu*, istaknuo je župnik pozivajući se na riječi Phila Bosmansa. *Vaše obitelji trebaju biti izvorište duhovnih zvanja i svoju djecu trebate tako odgajati da oni mogu čuti Božji poziv*, rekao je propovjednik te nadodao kako kao vjernici trebaju Bogu prinositi svoju žrtvu života, a onda kao bračni drugovi svojom bračnom ljubavi svjedočiti jedinstvo Krista i Crkve. *Želio bih da danas shvatite kako ste veliki u Božjim očima i kako ste potrebni ovom društvu, ali bez Boga sve je to nemoguće*, zaključio je župnik Andrija.

Na misi je svirao Subotički Tamburaški orkestar pod umjetničkim vodstvom **Stipana Jaramazovića** i ravanjem **Sonje Berte**, koji je zajedno sa župnim zborom predvođenim **s. Jasnom Crnković** doprinio ljepoti ovoga slavlja. Na kraju mise župni dječji zbor čestitao je slavljenicima njihove jubileje pjesmom "Djeca ljubavi" s kojom su nastupili na ovogodišnjoj "Zlatnoj harfi". Poslije mise slavljeničko ozračje nastavljeno je u dvorištu župe. /Ž. Z./

Proslava sv. Antuna kod subotičkih franjevaca

U franjevačkoj crkvi u Subotici svečano je 13. lipnja proslavljen blagdan sv. Antuna Padovanskog. Koliko je ovaj svetac omiljen u narodu svjedoči mnoštvo vjernika na svim misama a posebno na večernjoj misi u 18 sati.

U predvečerje blagdana u 18 sati bila je misa za bolesne. Blagdansku misu na hrvatskom jeziku u 8,30 sati, u koncelecijaciji petorice svećenika, predvodio je **vlač. Mirko Štefković**. On je u svojoj propovijedi ocrtao lik sv. Antuna kao velikog propovjednika, koji je živio Gospodinov nalog "idite po svem svijetu i propovijedajte svemu stvorenju". Blagdansku misu na mađarskom jeziku predvodio je biskup **mons. dr. Ivan Pénczes**. On je u propovijedi istaknuo veličinu sv. Antuna upravo po njegovoj glasovitoj poniznosti kojom je sve svoje talente i darove stavio u službu Bogu i ljudima.

Vlač. Predrag Alilović, kapelan katedralne župe predvodio je večernje misno slavlje u 18 sati. On je, dirnut mnoštvom vjernika, hodajući između klupa propovijedao o ptici Feniks u koju su vjerovali stari narodi. Ova se ptica nakon smrti ponovno rodila iz pepela i nije bila vidljiva očima a ipak su u nju vjerovali – tako i kršćani vjeruju u Krista Uskrslog kojega doživljavamo nekim drugim čulima iako očima nije vidljiv. Nakon mise bio je blagoslov djece i ljljana. Iako su i vjernici donijeli svoje cvijeće, ove su godine braća franjevci pripremili mnoštvo cvijeća pa je svatko mogao kući ponijeti blagoslovljen ljljan ili grančicu. Na ovoj je misi bilo doista puno roditelja s djecom, a to svjedoči da je sv. Antun blizak i danas obiteljima i djeci. /K. Č./

Proslava spomendana sv. Antuna u samostanu u Baču

U bačkoj franjevačkoj crkvi i samostanu Sv. Marije svečanom sv. misom, procesijom i blagoslovom djece, proslavljen je u petak 13. lipnja spomendan sv. Antuna Padovanskog. Svetu misu na hrvatskom jeziku predslavio je franjevac **p. Karóly Harmath**, a s njim su suslavili svećenici bačkog dekanata: bački i plavanjski župnik **vlač. Josip Štefković**, župnik u Vajskoj i Bođanima **vlač. Josip Kujundžić**, bački dekan **Marijan Dej**, odžačko-apatinski dekan **Jakob Pfeifer** te župnik iz Sonte **vlač. Dominik Ralbovsky**.

Iako je proštenje u ovoj crkvi zapravo na blagdan Uznesenja BDM, spomendan sv. Antuna gotovo je na istoj razini kao samo proštenje. Svete mise slavljene su na slovačkom, mađarskom i hrvatskom jeziku. Obraćajući se sabranim vjernicima, **p. Karóly** je u propovijedi prikazao životopis ovoga sveca, jer nam on svojim životom može biti uzorom kako se približiti Kristu. *Sv. Antun nije bio oduševljen svojim bogatstvom, nego Bogom i vjerom. Oduvijek je htio biti redovnik te je i postao prvim profesorom teologije franjevačkog reda. Sv. Antun je shvatio da nije dovoljno samo intelektualno doživjeti Krista, nego to treba ostvarivati suživotom s Kristom i ljudima. Znao je da Bog ima svoje planove i da intervenira samo onda kada je to čovjeku doista potrebno*, rekao je propovjednik. *Svoju svetost Antun je postigao poniznošću i dobročinstvom koje danas mnogima nedostaje*, zaključio je **p. Karóly**.

Nakon sv. mise i anđeoskog pozdrava, uslijedila je procesija i blagoslov ljljana i djece. Pjevanje na misnom slavlju i tijekom procesije predvodio je pučki župni zbor, a svojim pjevanjem ljepoti procesije doprinijeli su i drugi nazočni vjernici. Osobitu radost činila je nazočnost skupine župljana iz Sonte pod vodstvom njihova župnika **Dominika Ralbovskog** i katehistice **Kristine**, a mnogima je osobitu radost činila i mogućnost nabave vjerske literature, među kojom se našla i nova knjiga našega **fra Josipa Špehara OFM** "Zlato kojim se nebo kupuje" – izreke o molitvi i duhovnom životu.

Zvonimir Pelajić

Susret ministranata u Tavankutu

Na godišnjem susretu, 5. lipnja u Tavankutu se okupilo oko 120 ministranata i ministrantica. Susret se sastojao od sv. mise, kviza, sportskog druženja i naravno, zasluženog ručka.

Prva subotu u mjesecu je posvećena molitvi za svećenički podmladak. Jer, kao što znamo, žetva je velika a radnika malo. Najbliži tim žeteocima su upravo poslužitelji oltara – naši ministranti bez kojih bi naši oltari bili prilično prazni. Oni su tu da pomognu svećeniku ali i samom narodu kako bi liturgija bila svečana i dostojanstvena. I redovito baš iz tih redova Bog odabere nekog za sebe. Zato su ministranti neobilazni vid pastoralna u koji treba ulagati puno truda i napora. No, svaki se trud i napor isplati.

Kao što se mnoge zajednice u Crkvi okupljaju na svojim godišnjim druženjima, tako su se okupili i naši ministranti. Ove godine ministranti su svoj susret imali 5. lipnja u Tavankutu. Na susretu su bili ministranti iz subotičkih župa Sv. Terezije, Marije Majke Crkve, Sv. Roka, zatim Tavankuta, Plavne, Bikova, Sonte, Đurđina, Starog Žednika. Kada se sve zbroji, oko 120 ministranata. Domaćin susreta je bio **preč. Franjo Ivanković**. Sam susret počeo je svetom misom na kojoj su ministranti u svojim ministrantskim odijelima pobožno sudjelovali. Svetu misu predvodio je **vlč. Marjan**

Vukov. On je u svojoj propovijedi objasnio sam značaj službe ministranta i kako Bog upravo iz redova ministranata sebi izabire sljedbenike što dokazuje i njegov primjer. U koncelebraciji su bili nazočni: **preč. Andrija Anišić, preč. Julije Bašić, vlč. Mirko Štefković, vlč. Josip Štefković, vlč. Predrag Alilović, vlč. Dominik Rablovski, vlč.**

Lazar Novaković i **preč. Željko Šipek**. Pjevanje i sviranje animirao je uz zvuke tambure domaći župnik **preč. Franjo Ivanković**.

Nakon mise uslijedio je kviz u kojem je sudjelovalo 8 župa. Voditelj kviza bio je **preč. Željko Šipek** a u žiriju su bili **preč. Julije Bašić** i **vlč. Dominik Rablovski**. Prvo mjesto osvojio je natjecatelj iz Starog Žednika **Hrvoje Dulić** a dobio je Jeruzalemsku Bibliju. Drugo mjesto osvojio je **Matija Merković** iz Tavankuta a za svoju ekipu je osvojio tri molitvenika "Slava Božja". Treće mjesto osvojio je **Josip Dulić** iz Đurđina i osvojio 3 knjige Lazara Novakovića "Sjećam se Ane". Četvrto je mjesto pripalo **Luki Ivankoviću** iz župe Marija Majka Crkve, a dobio je jednogodišnju pretplatu našega lista.

Nakon kviza uslijedio je sportski dio ili najvažnija sportska stvar na svijetu – nogomet! Da je nogometna euforija bila prisutna i među našim igračima, ne moram puno opisivati. No, budno oko naših sudija **preč. Julije Bašića, vlč. Lazara Novakovića** i **preč. Andrije Anišića** doprinijelo je da utakmice budu regularne i poštene. U grupi najmlađih ministranata do 5. razreda pobijedili su ministranti iz Žednika, a u grupi starijih ministranata pobijedili su ministranti iz Đurđina.

Hvala župljanima koji su pomogli da ne ostanemo gladni, hvala svećenicima **mons. Beretiću, mons. Kopiloviću, vlč. Novakoviću** i Uredništvu *Zvonika* na nagradama za sam kviz, hvala i anonimnom sponzoru za hranu. Hvala i našim "Paulincima" maturantima koji su nam se pridružili na ovom susretu ministranata; hvala i svim svećenicima na trudu i odvojenom vremenu za svoje ministrante. Ostaje jedino pitanje je li susret ministranata stvar pojedinih župa ili svih?

Željko Šipek

"Pro Musica" u Vacu

Uz orguljsku pratnju i solistički dio **dr. Andora Pecea**, Komorni zbor "Pro Musica" je 17. i 18. svibnja gostovao u katedrali u Vacu /Mađarska/.

Osim cjelovečernjega koncerta, zbor je uz motete Monteverdija, Galusa, Mozarta i Mokranjaca, izveo i Staroslavensku misu Albe Vidakovića, na nedjeljnoj svetoj misi. Domaćini su nam bili biskup **Miklós Beer**, katedralni dirigent i predsjednik Društva sv. Cecilije za Mađarsku **László Varga**. /ProMinfo/

Događanja u Subotičkoj biskupiji

Susret dječjih vrtića "Marija Petković" u Blatu

JUBILARNO HODOČAŠĆE MALIŠANA

Na petom po redu susretu dječjih vrtića koji nose ime hrvatske blaženice Marije Petković, održanom 7. i 8. lipnja, u njenom rodnom mjestu Blatu okupili su se mališani iz Blata, Zagreba, Splita, Osijeka i Subotice. Iako je susret zamišljen kao susret predškolaca, na ovaj daleki put iz Subotice svake godine hodočasti pedesetak mališana i njihovih roditelja predvođeni odgajateljicama i časnim sestrama Kćeri milosrđa u čijem se samostanu nalazi subotički vrtić. Ovogodišnji susret bio je u znaku pete obljetnice proglašenja blaženom Marije Propetog Isusa Petković.

Subotičani su svoj put započeli još u srijedu, 4. lipnja kako bi se stigli i odmoriti i pripremiti za svoj nastup i susret s vršnjacima. Iako dugačko i naporno, putovanje nosi notu zajedništva koje se širi među svima. Svakako je zanimljivo bilo pogledati Split makar na kratko, uživati u trosatnoj vožnji trajektom, "plašiti se" vožnje po strmim i uskim putovima. Međutim, za neke ponovni a za druge prvi susret s Prižbom, mjestom u kojem je samostan sestara, bio je poseban. Ovdje se stvara zajedništvo, ovdje se osjeća duh blažene Marije Petković.

Program susreta počeo je u subotu, 7. lipnja svečanom svetom misom u svetištu bl. Marije Petković, a nastavljen je u Domu kulture, pozdravnim riječima **s. Jasminke Gašparović**, ravnateljice svih vrtića Marija Petković u Hrvatskoj a u ime provincijalne predstojnice **s. Domagoje Marić**. Djecu i roditelje srdačno je pozdravio načelnik Općine Blato **Ivo Gavrančić**, a cijeli je program vodila

s. Kristijana Čuk, voditeljica vrtića u Blatu i glavni organizator susreta. Uslijedilo je predavanje roditeljima o važnosti vjerskog odgoja u obitelji koje je vrlo stručno iznio **vlač. prof. Josip Bodrožić** iz Splita.

Nastup je svakako najviše razveselio djecu, a potom je bila prigoda za zajedničku fotografiju koja se svake godine čuva u Ljetopisu Družbe Kćeri milosrđa, a tako i svih vrtića sudionika.

S. Kristijana je hodočasnicima pokazala rodnu kuću blaženice i ispričala zanimljive detalje o njezinu životu. Posebno lijepi dojmovi ostali su nakon razgledanja Etno kuće "Barilo", malog obiteljskog muzeja obitelji Marinović Barilo koji predstavlja život običnog čovjeka kako ove obitelji tako i Blata i cijelog otoka Korčule.

Dan je završio zajedničkim kupanjem na Prižbi. U nedjelju su sva djeca i roditelji sudjelovali u župnoj misi u Blatu i time posvjedočili svoje ucjepljenje u širu zajednicu.

Važno je reći da su s djecom i roditeljima na ovom putu bile **s. Mojmira Mašina, s. Jasna Crnković**, odgajateljice **Marina Piuković, Dajana Šimić** i **Mirjana Vukmanov Šimkov** a veliki je blagoslov svima bio neumorni **vlač. Josip Kujundžić**. Oni su u ovaj put i u svoj svakodnevni rad uložili svoju ljubav i stručnost i time djeci i roditeljima pokazali važnost vjere i identiteta u izgradnji naših "malih" ljudi. Hvala i svim dobrotvorima koji su pomogli ovo putovanje jer je to na izgradnju naše hrvatske zajednice.

K. Čeliković

XIII. Festival dječjega folklor "Djeca su ukras svijeta"

U Tavankutu je u nedjelju 8. lipnja održan Festival dječjega folklor pod nazivom "Djeca su ukras svijeta", na kojem je nastupilo ukupno 11 društava, među kojim su bili i predstavnici slovačke, rusinske, mađarske i hrvatske nacionalne manjine.

Festival koji se punih trinaest godina održava u Tavankutu, okuplja društva koja se bave očuvanjem kulturne baštine nacionalnih zajednica s područja Vojvodine. Ovaj Festival je kao vrlo značajan projekt uvršten u Državno izvješće Vijeću Europe, koje je uputila tadašnja država Srbija i Crna Gora. Sudionici ovogodišnjega Festivala bili su: HUK "Lajčo Budanović" – Mala Bosna, HKUD "Ljutovo" – Ljutovo, HKPD "Silvije Strahimir Kranjčević" – Bački Breg, SKUD "Jednota" – Šid, Dom kulture – Ruski Krstur, OŠ "Bratstvo-jedinstvo" – Bezdan, KUDH "Bodrog" – Bački Monoštor, HKC "Bunjevačko kolo" – Subotica, HKUP

"Dukat" – Vajska-Bođani i HKPD "Matija Gubec" – Tavankut. Realiziranje XIII. Festivala dječjega folklor "Djeca su ukras svijeta" Tavankut 2008., pomogli su: Pokrajinsko tajništvo za obrazovanje i kulturu, Pokrajinsko tajništvo za upravu, propise i nacionalne manjine, Općina Subotica, Generalni konzulat Republike Hrvatske, OŠ "Matija Gubec" Tavankut, D.o.o "Zona-tours" Subotica, Mjesna zajednica Tavankut i župa "Srca Isusova" iz Tavankuta. /L. S./

Radosti i žalosti u Irigu

Rijetko se događa da praznik rada 1. svibnja i blagdan Uzašašća padaju na isti dan, kao što je to bio slučaj ove godine. Astrolozi su izračunali da je to posljednji puta bilo 1913. godine i da će se sljedeći puta isto dogoditi 2160. godine. *Kristovo Uzašašće nas upućuje na pogled prema gore, na povezivanje s Bogom. Nebo se događa među nama tamo gdje stvaramo okolnosti života, u kojima se ljudi mogu osjećati sigurni, slobodni i radosni*, poručio je župnik **Blaž Zmaić** toga dana.

U petak 2. svibnja, služena je sveta misa za **Petra Češkovića**. Dan poslije, služena je sveta misa za pok. **Ignjaca Birinjija** uz župnikovu poruku da se priključimo poruci života: *Put-Istina-Život, koje je mjerilo našega kršćanskoga života i života Crkve.*

U nedjelju 4. svibnja, nakon župne mise u Irigu služena je i sveta misa u Vrdniku na dvije nakane: za pokojne **Katu Zeljko** i **Zijada Mašića** (islamske vjere). Mjesec svibanj bio je i mjesec žalosti, budući da su baš ispred naše crkve u prometnoj nezgodi smrtno stradali otac i sin u kamionu-šleperu koji je od siline udara urušio našu crkvenu ogradu i zabio se u sljedeću zgradu. Ovaj nemili događaj potresao je sve Irižane, a vlastima ponovno na tragični način uputio poziv na dovršenje zaobilaznice oko Iriga.

Uoči Duhova je u Vrdniku održana jednodnevna duhovna obnova III. svjetovnoga reda sv. Franje, na kojoj se pod vodstvom **p. Tadeja Vojnovića** iz Novoga Sada okupilo više od dvadeset osoba. Ovoga puta u dom ih je primila stalna čitateljica *Zvonika* i vjerna slušateljica Radio Marije **Julijana Majhenšek**.

Na blagdan Duhova 11. svibnja, naša je mala zajednica u Dobrodolu slavila svoj crkveni i seoski god – blagdan Duhova. Večer uoči Duhova župnik je u prepunoj dvorani Kulturnoga centra u Rumi nazočio 89. godišnjem koncertu HPD "Matija Gubec" iz Rume.

Druga nedjelja svibnja bila je posvećena majkama – Majčinu danu. Tako su djeca Iriga i Vrdnika upriličila lijepu akademiju za naše majke i stare bake.

U subotu 24. svibnja slavili smo svetu misu za pokojne članove obitelji **Daraž**. Župnik je istoga dana nazočio proslavi 20. obljetnice braka **Viktora i Gordane** u Vrdniku, te kao vjeroučitelj na slavlju ovogodišnjih maturanata OŠ "Milice Stojadinović – Srpkinja" iz Vrdnika. U nedjelju 25. svibnja je u Irigu kršten mali **Danijel Scholz** iz Vrdnika uz biblijsku poruku da je Božja skrb za čovjeka slična skrbi majke za njezino dojenče. Potom je služena sveta misa za pok. oca i sina obitelji **Mihajlik**. Uz osobnu i želju djece župnik je u Vrdniku sahranio **Koviljku Manhalt** (74). Na svetkovinu Presv. Srca Isusova 30. lipnja župnik je služio dvojezičnu svetu misu na njemačkom i hrvatskom za ovu majku i oca **Petra**. Zadnju subotu mjeseca svibnja organizirano je IV. Vikarijatsko hodočašće srijemskih vjernika na Mariju Bistricu i susret s protjeranim Srijemcima s ovih prostora. Sa župnikom je hodočastilo 14 vjernika iz Iriga i Šatrinaca, a iz srijemskih župa pet autobusa. Ondje je slavljeno zajedničko misno slavlje i pobožnost križnog puta na čelu s našim pomoćnim biskupom i generalnim vikarom za Srijem, **mons. Đurom Gašparovićem**. /f. f./

Krizmanje u Pančevu

U crkvi Sv. Karla Boromejskog u Pančevu, 18. svibnja petero je djece primilo sakrament sv. Potvrde kojega im je podijelio umirovljeni zrenjaninski biskup msgr. **László Húzsvár**. Svojom nazočnošću ovu svečanost uzveličao je i novoimenovani zrenjaninski biskup **László Németh**.

Na početku sv. mise koju je predvodio biskup u miru, prigodnim je riječima pozdravio svojega nasljednika istaknuvši: *Biskup mora biti u očinskom raspoloženju, ali čvrst, dobar pastir koji brani svoje stado.* Potom je naglasio koliko je bila mudra odluka pape Benedikta XVI. kada je za biskupa u Zrenjaninu imenovao redovnika, jer je misionar itekako potreban ovom misijskom području. Novi biskup se nakon toga kratko zahvalio rekavši: *Ne želim sada duljiti jer je ovo svečani dan za krizmanike, a ja ću ionako biti ovdje u narednih dvadesetak godina, ako Bog to bude dao.* Župnik **Mihály Erős** je predstavio krizmanike biskupu.

Nakon svete mise je uslijedilo zajedničko fotografiranje, a nakon toga su se krizmanici, njihovi kumovi i roditelji susreli s oba biskupa u dvorani župnoga stana. /**Nenad Ješić**/

Susret mladih katolika Srijema u Hrtkovcima

Mladima iz srijemskih župa, kojih je bilo oko 250, pridružili su se 14. lipnja u Hrtkovcima, skupine mladih iz Beogradske nadbiskupije, Subotičke biskupije i mladi Grkokatoličkog egzarhata. Bio je ovo 2. susret srijemske katoličke mladeži na kojem je u popodnevni satima predavanje na temu *Tko sam ja?* (Mk 8,29) održao **Stjepan Lice** iz Zagreba. Misu u župnoj crkvi u 18 sati predvodio je đakovačko-srijemski biskup **mons. Marin Srakić** u zajedništvu s generalnim vikarom za Srijem **mons. Đurom Gašparovićem** i desetak srijemskih svećenika.

Mladi su osim duhovnih sadržaja imali prigodu i za sportski program kao i za folklorne igre.

Domaćin susreta mladih bio je hrtkovački župnik **vlč. Ivica Živković**. Susret je organizirao povjerenik za mlade Srijemskog vikarijata **vlč. Ivica Damjanović** zajedno s mladim animatorima i mladima iz župe u Hrtkovcima. /**Antonija Sudarević**/

Vijesti ukratko

Predstavljeno dopunjeno izdanje "Dokumenata II. vatikanskog koncila"

Sedmo, popravljeno i dopunjeno izdanje Dokumenta II. vatikanskog koncila u izdanju Kršćanske sadašnjosti predstavljeno je 2. lipnja u Zagrebu. Direktor KS-a **dr. Adalbert Rebić** je zahvalio **prof. dr. Stjepanu Kušaru** koji je uložio veliki trud u reлектuri tekstova, u ispravljanju i pregledavanju prijevoda te u dopunama koje je dao tim dokumentima. *Objavljivanje ovog izdanja na hrvatskom jeziku za nas je sretna prilika da zastanemo kako bismo iznova razmišljali o povijesnom događaju Koncila*, rekao je zagrebački nadbiskup kardinal **Josip Bozanić**. Biskup **Ivan Šaško** je kroz sedam točaka objasnio važnost i naglaske dokumenata. **Dr. Željko Tanjić** je istaknuo kako je ovo izdanje važan crkveni, teološki i kulturni događaj, te izrazio nadu da će ovo izdanje sve potaknuti na revnije proučavanje koncilskih dokumenata, jer su koncilski dokumenti jedan od temeljnih izvora oblikovanja naše teologije. /HKR/IKA/

Film o Bl. Ivanu Merzu dostupan na internetu

Zahvaljujući poticaju Humanitarne udruge "Bl. Ivan Merz" iz Splita dokumentarni film o životu toga hrvatskog blaženika postavljen je na web-stranicu YouTube, objavila je Postulatura bl. Ivana Merza. Film nosi naslov "Katolička vjera životno zvanje". Zbog ograničenja trajanja filmova na YouTube-u (10 min.), podijeljen je na pet dijelova. Film se može pogledati na web-adresi:

<http://www.udrugaimerz.hr/DrugaVideoMerz.htm>. /IKA/

Novi predsjednik Papinskoga vijeća za obitelj

Papa Benedikt XVI. imenovao je 7. lipnja kardinala **Ennia Antonellija** novim predsjednikom Papinskog vijeća za obitelj. Kardinal Antonelli naslijedio je na tome mjestu u travnju preminuloga kolumbijskog kardinala Alfonsa Lopeza Trujilla. Kardinal Antonelli rođen je 18. studenoga 1936. u mjestu Todi u Umbriji, a nakon studija bio je profesor teologije u Asizu. Od 1982. do 1988. vodio je biskupije Gubbio i Perugia, a 1995. izabran je za generalnog tajnika Talijanske biskupske konferencije. Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 2001. nadbiskupom u Firenci. Kao nadbiskup posebno se zalagao na području obrazovanja, zdravstva i socijalne zaštite. U listopadu 2003. imenovan je kardinalom. /IKA/

Susret pape Bendikta XVI. i predsjednika Georgea Busha

U srednjovjekovnoj Tvrđavi Sv. Ivana (Torre di San Giovanni) u Vatikanskim vrtovima, a ne kao što je običaj u Apostolskoj palači, papa Benedikt XVI. primio je 13. lipnja u Vatikanu američkog predsjednika Georgea W. Busha sa suprugom i pratnjom. U polusatnom razgovoru Papa je s američkim predsjednikom razmotrio najvažnije aktualne međunarodne probleme počevši od mogućnosti uspostave mira na Bliskom istoku, konkretno Iraku i Svetoj zemlji, pa do borbe protiv gladi u svijetu, napose u Africi, do čega je papi Benediktu XVI. posebno stalo. Bilo je međutim govora i o duhovnim i moralnim pitanjima, posebno o pravima vjerskih manjina, o borbi protiv pobačaja, homoseksualnim brakovima. Predsjednik Bush je Papi tijekom susreta poklonio svoju potpisanu fotografiju i zbirku slika s Papinoga apostolskoga putovanja u Sjedinjene Države, a Papa je također uzvratio svojom potpisanom fotografijom i četiri sveska o bazilici svetog Petra. /IKA, HKR/

Torinsko platno bit će izloženo 2010. godine

Na proljeće 2010. godine ponovno će biti izloženo Torinsko platno, najavio je papa Benedikt XVI. torinskim hodočasniciima koje je početkom lipnja primio u audijenciju u dvorani Pavla VI. u Vatikanu.

Ako mi Bog podari život i zdravlje nadam se da ću i ja doći. Bit će to kao nikada do sada pogodna prigoda kontemplirati to otajstveno Lice, koje šutljivo govori srcima ljudi, pozivajući ih da u njemu prepoznaju lice Boga, koji je toliko ljubio svijet da je dao svoga jedino-rođenoga Sina, te da ne umre tako tko god u njega vjeruje, nego da ima život vječni, rekao je Papa. Torino voli svoga Papu, rekao je torinski kardinal Poletto, koji je u bazilici svetoga Petra prije audijencije slavio svetu misu za vjernike svoje nadbiskupije, pristigle u Rim na završetku gradskih misija. *Žedni smo istine i nade*, dodao je kardinal, moleći Papu da ohrabri Crkvu u Torinu, bogatu svetima, ali danas potrebnu ohrabrenja u sučeljavanju s izazovima modernosti u sekulariziranoj društvenoj stvarnosti. /Radio Vatikan, Križ života/

Promatrač Svete Stolice pri Vijeću Europe

Papa Benedikt XVI. imenovao je mons. **Alda Giordana**, generalnog tajnika Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), stalnim promatračem Svete Stolice pri Vijeću Europe u Strasbourgu. Vijest je objavljena 7. lipnja u Vatikanu.

Novu dužnost mons. Giordano preuzet će 1. rujna ove godine. Predsjednik CCEE-a kardinal Peter Erdoe, te potpredsjednici - kardinal Jean-Pierre Ricard i

kardinal Josip Bozanić, kao i svi članovi Vijeća europskih biskupskih konferencija, izrazili su svoju radost zbog imenovanja, zahvaljujući mons. Giordanu za njegov veliki prinos i nesebičnu 13-godišnju suradnju u službi za Crkvu i Europu u sklopu CCEE-a, stoji u priopćenju iz Tajništva CCEE-a. *Sretan sam što mons. Giordano može i dalje nastaviti služiti Crkvi u Europi, posebno u tako uglednoj ustanovi kao što je Vijeće Europe*, rekao je kardinal Erdoe i istaknuo važnu ulogu Crkve u Europi. Mons. Aldo Giordano rođen je god. 1954. u Cuneou u Italiji, a za svećenika je zaređen 1979. Nakon studija teologije, specijalizirao je filozofiju. Generalnim tajnikom CCEE-a imenovan je 15. svibnja 1995., a reizabran je 1998. i 2003. godine. /HKR/IKA/

Papa o pravoj religiji

Istinska religija sastoji se u ljubavi prema Bogu i bližnjemu, poručio je Benedikt XVI. u nedjeljnom nagovoru 8. lipnja.

Osvrćući se na liturgijska čitanja, Benedikt XVI. je istaknuo u svom uobičajenom nedjeljnom nagovoru, na kojemu je unatoč kišovitom vremenu sudjelovalo tridesetak tisuća okupljenih vjernika, da se istinska religija sastoji u ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Navodeći riječi proroka Hošee, koji kaže da se Bogu sviđa pobožnost, više nego li žrtve, spoznaja Boga više nego paljenice, Papa se zaustavio na pozivu Mateju, koji je skupljao porez za rimsku vlast te su ga Židovi smatrali javnim grešnikom i čudili se što je Isus s učenicima išao u njegov dom. Papa je primijetio kako im je Isus odgovorio da ne trebaju zdravi liječnika, već bolesni, jer nije došao pozvati pravedne već grešnike. Prema riječima pape Benedikta, treba shvatiti što znači milosrđe mi je mило, a ne žrtve. *Odstupanjem od Boga, grijehom, čovjek postaje bolestan, egocentričan, što mu u svim sredinama onemogućuje pravi život. Krist je liječnik koji nas spašava i ozdravlja. On želi otvoriti naš život Bogu i bližnjemu* – rekao je Papa i pozvao vjernike da preuzmu na sebe tu ozdravljujuću ljubav, darujući ju ljudima oko sebe. /HKR/

Službeno prihvaćen statut Neokatekumenskoga puta

Papa je dopustio upotrebu beskvasnog kruha, pričest pod obje prilike i misu u subotu navečer koja vrijedi kao nedjeljna. Naime, na svetkovinu Duhova 11. svibnja ove godine, Crkva je zaključila postupak prihvaćanja Statuta Neokatekumenskog puta. Dekret o tome je 13. lipnja odgovornima za Put: Kiku Arguello, Carmen Hernandez i o. Mariju Pezzi u sjedištu Papinskog vijeća za laike predao predsjednik Vijeća kardinal Stanislav Rylko. Time je završen proces odobrenja Statuta Puta od strane Crkve započet 1997. godine.

Papa Benedikt XVI. želi dobro pokretu te mu je došao u susret, kazao je osnivač Neokatekumenskog puta Francisco Jose Gomez Arguello, poznatiji kao Kiko. Već šest godina postojeća pravila sažeta su u 35 članaka, kojih su se pristaše pokreta do sada držale "ad experimentum". Bitnih promjena nema ni prema mišljenju tajnika Papinskog vijeća za zakonodavne tekstove Svete Stolice mons. Juana Ignacia Airieta. Jedinu stvar koju Benedikt XVI. nije prihvatio je primanje svete pričesti sjedeći. Papa je, prema židovskoj tradiciji, za pretvorbu dopustio upotrebu beskvasnog kruha, izmjenu znaka mira nakon molitve vjernika i prije posvećenja. Ovim statutima Neokatekumenski put postaje i pravna osoba, iako kao zajednica ne posjeduje materijalnih dobara, jer sve pri-

pada biskupijama u kojima djeluju. Put je danas zahvaljujući katehistima itinerantima – svećenicima, obiteljima i neoženjenim laicima koji su se uputili u svijet kako bi naviještali evanđelje, prisutan u 107 zemalja. Broji 20.000 zajednica u 5700 župa, a sedamdeset biskupijskih misijskih sjemeništa "Redemptoris Mater" Crkvi su do sada dali 1260 svećenika. /HKR, IKA/

Nastojanja Vatikana u borbi protiv AIDS-a

U borbi međunarodne zajednice protiv AIDS-a učinjeni su vidni napreci, ali još puno ostaje učiniti, istaknuo je stalni promatrač Svete Stolice pri Ujedinjenim narodima nadbiskup Celestino Migliore, govoreći na 62. zasjedanju opće skupštine UN-a na kojoj se raspravljalo o sidi.

Nadbiskup je pozvao na veće zauzimanje, naročito je zatražio veći pristup, ograničavajući troškove, retroviralnim lijekovima, pouzdanim pregledima i prevenciji prenošenja bolesti od majke na dijete i dijagnostičkim tehnikama. Nadbiskup Migliore je na koncu podsjetio na zauzimanje Svete Stolice u borbi protiv side, koja u svojim ustanovama liječi oko četiri milijuna osoba u svijetu, neovisno o rasi, nacionalnosti ili vjeri, radeći u najzabačenijim mjestima našega planeta. Trećina pružene njege je besplatna. Završavajući svoj govor, nadbiskup je pozvao na borbu protiv pandemije side s većim osjećajem solidarnosti i samilosti promičući dostojanstvo svakoga ljudskoga bića u svim razdobljima njegova života. /Radio Vatikan, Križ života/

In memoriam

Preminuo isusovac o. Stjepan Kuzmić

U Zagrebu je 14. lipnja, nakon duge i teške bolesti, preminuo član Hrvatske pokrajine Družbe Isusove o. Stjepan Kuzmić, u 60. godini života, 42. redovništva i 31. svećeništva. O. Stjepan Kuzmić rodio se 16. svibnja 1949. u mjestu Luč u Baranji. Nakon završenog drugog razreda gimnazije na Šalati, kako je onda bio običaj, stupio je u novicijat Družbe Isusove na Fratrovcu. Bilo je to uoči svetkovine sv. Ignacija Lojolskoga 30. srpnja 1966. Po završetku dvogodišnjeg novicijata završava preostala dva razreda gimnazije i prolazi uobičajenu isusovačku formaciju - studij filozofije, pastoralnu praksu i studij teologije. Za svećenika je zaređen 26. lipnja 1977. U provinciji je obavljao razne službe, a među ostalim bio je i nacionalni tajnik Apostolata molitve. Veliki broj vjernika Hrvata, kako u domovini tako i u inozemstvu, pamtit će ga kao pučkoga misionara. Posljednjih petnaestak godina svesrdno se predao tom apostolatu i neumorno ga vršio gotovo do smrti. /IKA/

19. lipnja

Sveti Ivan Nepomuki Neumann

(* 28. III. 1811. + 5. I. 1860.)

- Sin cipelara ● bilo ih je šestero djece ● govorio je osam jezika ●
- diplomirani teolog i filolog ● nije zaređen zato što je bilo previše svećenika ●
- iselio u Ameriku ● postao svećenik ● preko volje postao biskup ● zvali su ga "mali biskup" ●
- svakoga je mjeseca podizao po jednu novu crkvu ● osnovao 80 novih župa ●
- veliki promicatelj štovanja presvete Euharistije ● biser američkog apostolata ●
- heroj dužnosti ● dovršio filadelfijsku katedralu, umro iscrpljen od rada ●

**Talentirani
i marljiv dječak**

Rođen je i kršten 28. ožujka 1811. godine u mjestu Prachatice u južnoj Češkoj, kao sin cipelara. Selo se nalazi zapadno od grada České Budějovice. U kući je raslo još petero djece. Ivan je bio darovito dijete. Nakon pučke škole, Ivana su njegovi roditelji poslali na školovanje u České Budějovice. Gimnazijski dani su mu bili teški. Sobu je dijelio s trojicom bučnih dječaka. Kad je u četvrtom razredu dobio negativnu ocjenu iz dva predmeta, htio se zaposliti i napustiti školu. Na majčin nagovor je ipak izišao na popravne ispite, te ih je položio s izvrsnim uspjehom. Kad je u petom razredu dobio svoju vlastitu sobu, počeo je vidno napredovati u školi. Bavio se još i botanikom, astronomijom, medicinom i prirodnim znanostima. Volio je glazbu i crtanje. Odlučio je da će se mnogo zalagati za školu, da će učiti strane jezike. Prvi mu je strani jezik bio talijanski. Odmarao se u dugim šetnjama a uzimao je malo hrane. Svoju je hranu i vino dijelio sa siromašnijim đacima. Pomagao je manje darovite učenike. Dnevnu je molitvu shvaćao vrlo ozbiljno i pomagao je kome god je stigao.

Bogoslov

U Češkim Budějovicama je započeo i studij teologije. Smatrao se nedostojnim svećenikog zvanja. Na majčin savjet se ipak upisao na bogosloviju te je postao dobar bogoslov vrlo izgrađene duhovnosti. Puno je čitao poslanice svetoga Pavla ali i misijske izvještaje slovenskog misionara Barage. Sve se više oduševljavao za misionarsko zvanje. Želio je poći u Ameriku, da se posveti pastorskoj skrbi za tamošnje Njemace. Posljednju godinu studija je završio u Pragu. Filologiju je studirao u Pragu. Sveti Ivan Neumann

je govorio osam jezika. Nakon završenog studija njegov mu je biskup odložio svećeničko ređenje na neodređeno vrijeme, zato što je imao previše svećenika. Tada je Ivan odlučio zauvijek ostaviti svoju domovinu i potražiti biskupa u Americi koji bi ga primio za rad među Nijemcima ili Indijancima. Da ga nitko nije primio, otišao bi u pustinju činiti pokoru za svoje i za tuđe grijeha.

**Preko oceana
- da postane svećenik**

Ivan je 1836. godine doputovao u New York. Tri tjedna kasnije bio je zaređen za svećenika. Četiri godine je služio njemačkim, irskim i francuskim katolicima na slapovima Niagare. Osjećao se iscrpljenim. Bio je na rubu preživljavanja, i tako slab i osamljen, da o sebi nije mogao skrbiti. Zato je odlučio postati redovnik. Godine 1840. javio se u red redemptorista. Zavjete je položio 1842. u Baltimoru. On je prvi redemptorist koji je u Americi položio zavjete. Poglavar samostana u Pittsburgu postao je 1844. godine, a 1846.

poglavar svih američkih redemptorista. Napisao je tri katekizma, od kojih je prvi doživio 21 izdanje, drugi 38, a treći 6 izdanja. Objavljivao je članke. U dobi od 41 godine zateklo ga je biskupsko imenovanje. Bio je sav izgubljen i iznenađen. Molio je papu da ga ne imenuje biskupom, a Pio IX. ga je ipak 1. veljače 1852. godine imenovao filadelfijskim biskupom "s obvezom poslušnosti bez ikakva priziva".

Biskup siromašnih

Kao biskup svoju je pozornost posvetio jednostavnim i siromašnim ljudima. U krugu siromašnih se dobro osjećao. S njima se hranio, sam je prao posuđe u kuhinji. Jednoga je Uskrsa siromašnima podijelio uskrsna jaja pripravljena za njegove ministrante. Papa Benedikt XV. je o njemu rekao: "Čudesna Neumannova djelatnost može poslužiti kao snažan poticaj revnosti biskupa, svećenika i laika, svih onih koji moraju nastojati – a to je dužnost sviju – oko slave Božje i dobra bližnjega...".

Škole, župe i crkve

Smatrao je da se ključ za poboljšanje socijalnih teškoća siromašnih slojeva nalazi isključivo u dobroj naobrazbi. Ivan je samo u svojoj biskupiji osnovao više od stotinu škola, te je tako udario temelj sustavu katoličkih župnih škola u današnjoj Americi. Puno je pozornost posvećivao pojedinim ljudima. Ni jedan svećenik u njegovoj biskupiji nije proveo toliko sati u ispovjedaonici koliko je on. I na kraju potpuno iscrpljen, nakon osam godina svoga biskupovanja, srušio se 5. siječnja 1860. godine i umro na ulici. Blaženim ga je proglasio Pavao VI. 1963. godine, a svetim je proglašen 1977. godine.

Zaštitnik je đaka, biskupa, redovnika, misionara, iseljenika.

Uređuje i piše: o. Ante Stantić, OCD

Naš kandidat za sveca / Poetski kutak

GOVORI VAM SLUGA BOŽJI O. GERARD TOMO STANTIĆ

"Najprije s Bogom razgovarati a onda to drugima kazivati"

Kako bih precizirao značenje Gerardove tvrdnje iz naslova, dopisat ću i ove riječi: "Moja zadaća i plaća je ljepotu Boga gledati i propovijedati"¹. "Vrijedne pčele kupe med a ja slatke istine i bilježim ih u pamet i na papir za sebe i za drugoga"².

Gerard ovim riječima zapravo prelaže poznato načelo takozvanih "Prosjačkih redova", kao što je red sv. Franje i sv. Dominika: "Contemplata aliis tradere", kojima pripada i karmelski red, to jest: što se poluči u molitvi, kontemplaciji, treba priopćiti drugima". Izraz pak "kupiti med" i dijeliti ga drugima Gerard je našao jamačno u najstarijim piscima koji govore u prvotnoj zajednici karmelćana na gori Karmelu, koja je kao "košnica" koja akumulira med da bi ga dijelila drugima, što naglašava specifičnost Karmela u krugu "Prosjačkih redova".

Navodi koje sam ovdje pribilježio nisu u Gerardovu životu bili samo pobožne želje, nego su bila značajna ostvarenja, u njegovom osobnom životu i u djelatnosti. Njegove bilješke, koje nisu samo pune autobiografskih podataka i poticajnih misli za vjernike slušatelje, poticajne za njegovu subraću, kojima se obraća na zajedničkim sastancima kroz dugi niz godina, otkrivaju, objavljuju, njegovu uistinu mističnu dušu i njegovu stvarnu duhovnu fizionomiju, koju su vjernici u Somboru intuitivno otkrili i zato ga rado slušali.

Njegovi su rukopisi, na bunjevačkoj ikavici i na mađarskom jeziku, po mojem sudu, neizmjerljivo bogata baština koju nam je ostavio. Oni su pravi komentari o učenju velikih mistika i učitelja Crkve: sv. Terezije Avilske, Ivana od Križa i sv. Terezije od Djeteta Isusa, od kojih on osobno živi i to drugima priopćava. Što mu je pak navlastito, u tim komentarima, je u tome što je znao iz riznice spomenutih učitelja Crkve, ne samo živjeti, nego i priopćiti jednostavnim jezikom puku, osobito na mjesečnim sastancima kada je govorio o "Malom Isusu", koji zapravo nije nitko drugi nego Utjelovljeni Božji Sin, koji je "opljenio sama sebe postavši sličan ljudima", kako tvrdi sv. Pavao u poslanici Filipljanima. Kad i kršćani "opljene sami sebe", kao Isus Krist u Utjelovljenju, to jest postanu "maleni", slobodni od primjesa sebeljublja, Gerardovo je mišljenje, postaju kao djeca, i sposobni živjeti autentičnim kršćanskim životom.

Po mojoj prosudbi, stečenoj kroz višegodišnje proučavanje njegove pismene ostavštine, Gerard je mistik koji je živio od onoga što je pisao i od onoga što je drugima priopćavao. Primjerice, njegove adoracije pred Presvetom Euharistijom, nisu bile intimističke nego uvijek ljubav prema Bogu i prema dušama. Nisu bile: "Ja i moj Bog", nego i briga, zagovor, za spasenje duša. Što je u adoracijama pred Presvetim "čuo od Isusa", to je drugima priopćavao. Kao potvrda neka nam bude sljedeći njegov zapis: "Isuse, Ti si kruh za sav svijet, ali i med. Želim biti vrijedna pčela da raznosim ovaj gotovi med. Ovu si mi misao dao Ti kad sam pred Tobom klečao"³. "Euharistijski Isus želi: dajem da daješ. Dajmo dakle sve, barem dobru volju: ponizno lice, rabeći kulturni rječnik u ophođenju i pružiti mu svoje služnje, služiti bližnjemu"⁴.

Ima naznaka u vlastoručnim zapisima sluga Božjega koje nam daju znati da Gerardovo "razgovaranje s Bogom", postaje ne samo tema njegovih propovijedi, nego imaju obilježje "mističnoga iskustva" o kojem piše sv. Ivan od Križa. Gerard zapisuje, primjerice, kako je za vrijeme sv. mise, koju je služio na oltaru sv. Josipa, dobio milost: "Udisajte, izdisajte u meni ljubav svakim disanjem, neka gori, neka miriši sav svijet od Vaše ljubavi. Želio sam da dišeš na mene iz sv. Hostije. Jest, Tebe samoga želim Isuse, udisati i izdisati da sav svijet s Tvojom ljubavlju napunim. Moja mistika što je Vama milo, Isuse i Marijo"⁵. Nije li ovo "iskustvo" ono što opisuje sv. Ivan od Križa kad piše: "Božji nam je Sin priskrbio ovo stanje i zaslužio nam ovo stanje da možemo biti Božja djeca, da možemo biti osposobljeni, činiti po udioništvu, u nama isto djelo što ja činim po naravi, nadisati Duha Svetoga"⁶.

Ova kratka raščlamba neka nam bude poticaj svima za razmišljanje kako u suvremenom svijetu biti svjedok, apostol. Nije to moguće na učinkovit način bez raspoloženja koja se nalaze u Gerardovim zapisima: "Zaboravit sebe samo da liječim Tvoje rane. Moram za Tobom ludovati kad vidim da Te na križ prikivaju"⁷. "Želim što želite (Isuse i Marijo): izbrisati grijehe i kazne, spasiti sve duše. Za ovo moram ići u pustinju, u duh sabranosti, sebe cijeloga zatajiti, makar tijelom u bučnome svijetu... Isuse, daj mi svoje oči, jezik i ruke, da vidim što govoriš ili činiš, itd."⁸.

U evanđeoskom rječniku to bi značilo: najprije biti evanđeoski kvasac, a nakon toga je lakše planirati i biti učinkovit u odnosu na bližnjega!

1. Blago duše, 008216-17.
2. Ondje, 008394
3. Razgovor s Isusom, 003873
4. Biser mišljenja, 004221
5. Razgovor s Isusom i Majkom, 004092
6. Sv. Ivan od Križa, Duhovni spjev B, 39. strofa, br. 5.
7. Razgovor s Isusom, 003909
8. Ondje

TEREZA OSTROGONAC je rođena 1938. godine na Bikovu. Tamo je završila osnovnu školu. Sada živi u Maloj Bosni. Od 1996. godine bavi se primijenjenom umjetnošću, slika na svili, "šara" jaja svilom, čipkom, biserima, piše pjesme... Pjesme su joj objavljene u knjigama *Lira naiva*.

O SVETI ANTO

**O sveti Anto Padovanski
Ljiljane u vrtu mome
Ti si najljepči cvit
Na svitu mom**

**Uzabro si cvit ljiljana
Malome Isusu
Kojeg držiš na ruki
Cvit poklonijo si mu**

**Mi tebi zavite šaljemo
Da ćemo te ljubiti
I tebi poruke šaljemo
Isusu ih prinesi**

**Kad vidim cvit ljiljana
U vrtu moje bašče
Uvik se sitim tebe
Padovanski Sveti Ante**

**Budi nam u pomoći
Usliši naše molitve
Prinesi ih Isusu malome
Na nas se smilujite**

**Prinesi Bogu naše želje
Da nam oprostí naše grije
Neka nas povede ka putu sríće
O Sveti Anto molimo te za spas
O Sveti Anto ne zaboravi nas**

Tereza Ostrogonac

Piše: mr. Andrija Anišić

Je li moguće da ljudi to govore i tako što čine?!

U *Zvoniku* smo dosta pisali o problemu pobačaja. No, emisija "KLJUČ"

na RTS-u koja je, 19. svibnja, bila posvećena abortusu, izazvala je u meni žestoke emocije koje ne mogu zadržati za sebe i zato ih stavljam na papir.

U emisiji je ustvrđeno da se u Srbiji počini oko 200.000 abortusa (u bolnicama) i još više od 100.000 u privatnim klinikama.

U spomenutoj emisiji mogli smo čuti i ovakve tvrdnje:

Dr. Stojan Adašević:

– Uradio sam oko 50.000 abortusa... Imao sam babicu koja je pored četvero djece imala i oko 45 abortusa. Samo ja sam u njenom slučaju intervenirao 30 puta.

– Djecu (abortusom) ne kolju ni muškarac ni žena. Nažalost, kolje ih ginekolog.

– Na 1300 urađenih abortusa dođe jedno probijanje maternice.

Vedrana Rudan (književnica):

– Abortus nija nikakav poraz. Abortus je oslobođenje.

– Znam da sam ubojica, ali ako svi muškarci oko mene ubijaju svoje neprijatelje ili svoje žene, zašto ja ne bih ubila to nešto u trbuhu što me uznemirava. Abortus jest ubojstvo, ali, zašto jedino žene nemaju pravo biti ubojice. Nama ljudima je u prirodi da ubijamo. Mi smo ubojice, nismo sveci. Mi smo životinje, a ne ono što govorimo da jesmo.

– Rađanje neželjenog djeteta je abortiranje slobode.

Dr. Katarina Sedlecki (ginekologinja):

– Abortus nikada nije samo izbor žene, ali jest njezino pravo.

– Procjene su da svaka dvanaesta žena, starosti od 15 do 44 godine, u svakoj kalendarskoj godini ima intervenciju abortusa.

Abortus je mržnja prema životu

Doista je strašno da danas netko o abortusu može govoriti kao Vedrana, usprkos, suvremenoj tehnici kojom se može pratiti čudesan razvoj djeteta u majčinoj utrobi od samog začeca do rođenja. Porazni su podaci o tako velikom broju pobačaja u zemlji u kojoj se sve glasnije govori o problemu smanjenog nataliteta.

Bogu hvala, bila je u emisiji i jedna divna gospođa – **mr. Biljana Spasić** koja

je stvari stavljala na pravo mjesto i nazivala ih pravim nazivima. Evo nekih njezinih misli:

– Abortus je nedozvoljeni etički čin. Pravim imenom – čedomorstvo.

– Prekid trudnoće je prekid života, to je mržnja prema životu. Dijete je od trenutka začeca osoba, ima dušu. Zbog toga moramo imati odgovornost prema tom novom životu.

– Žena ima pravo izvaditi bubreg ili zub, ali nema pravo na život koji nosi u sebi, nema pravo raspolagati tim životom. Taj život je jedinstven, on je svetinja. Mi dijete vidimo kao onoga koji ugrožava naš životni prostor, našu slobodu, našu budućnost. Puni smo egoizma, zato se i odlučujemo za abortus.

Da sam ja bio u emisiji, rekao bih:

– U potpunosti podržavam gospođu Spasić. Podržao bih i ključnu riječ dr. Adaševića: "Pokušajmo ponovno uzdići obitelj jer je ona srozana. Nemojmo držati da je istina ono što nama trenutno odgovara, odnosno da je moralno ono što nama pomaže". I dodao bih:

– Život je Božji dar. Bog je muškarca i ženu obdario najvećim mogućim darom kad im je dao moć rađanja novoga života i zato je On jedini gospodar života a roditelji su samo njegovi suradnici u djelu stvaranja i moraju biti čuvari života.

– Muškarac i žena moraju odgovorno, po svojoj savjesti planirati i odlučiti kad i koliko će djece imati. To im je Bog i omogućio kad je ženu stvorio s plodnim i neplodnim razdobljima. Služeći se neplodnim razdobljima oni mogu odgoditi rađanje ili, ako za to postoje opravdani razlozi, potpuno izbjegavati začeca. No, kada je dijete na putu, više nemaju nad tim djetetom drugo pravo osim da ga vole i paze kao bi se sretno rodilo i raslo, praćeno njihovom ljubavlju.

– Budući da je u našoj državi natalitet opasno nizak, svim odgovornima preporučio bih da izdvoje maksimalna materijalna sredstva kojima bi podržali mlađe bračne parove kako bi im omogućili sve potrebne uvjete da mogu prihvatiti veći broj djece. Dječja odjeća i obuća neka bude što jeftinija a dječji dodaci što veći. Trudnice neka budu čašćene kao "prinčeve" i miljenice svih struktura društva.

U idućem broju: "DA SE RADUJEMO ILI DA PLAĆEMO?!" – u povodu otvaranja Odjela za umjetnu oplodnju u subotičkoj bolnici.

Hrvatske katoličke internetske stranice (75.)

Kristfest

Jedan od najznačajnijih hrvatskih festivala kršćanske glazbe nedvojbeno je Festival kršćanske kulture i suvremene kršćanske glazbe u Osijeku – "Kristfest". Ovaj međunarodni ekumenski festival mladih organizira osječki Franjevački samostan od 2005. godine, a 22.–25. svibnja 2008. održan je već četvrti puta. Njegova je internetska adresa:

<http://www.kristfest.com>

Stranica je osobita jer se na početnoj stranici najprije bira godina održavanja Kristfesta, pa se onda ulazi na stranicu festivala za odnosnu godinu: zanimljivost je u tome što svaki od četiri do sada održana festivala ima drugačije dizajniranu stranicu, a stranica Kristfesta za 2006. godinu, prema anketi časopisa *Vidi*, bila je čak među 100 najboljih hrvatskih internetskih stranica u Hrvatskoj za tu godinu! Prirodno, u okviru svake od ovih stranica nalaze se različiti podatci, ali se najčešće odnose na povijest Festivala, program, smještaj, kontakte, galerije i sl. budući da je stranica u prvome redu namijenjena sudionicima i posjetiteljima festivala.

Iako je Kristfest, u prvome redu, glazbeno-duhovni festival na kojemu nastupaju i svjetska imena suvremene kršćanske glazbe, on obuhvaća i niz drugih kulturnih manifestacija (koncerta duhovne glazbe, izložbi, predavanja, tribina, kazališnih i kino predstava, radionica, okruglih stolova, ekumenskih molitava, promocija knjiga, sajma knjiga itd.), koje se odvijaju na različitim lokacijama, crkvenim i drugim prostorima i objektima u Osijeku, što ga izdvaja od ostalih festivala kršćanske glazbe, i daje mu posebnu kvalitetu!

s. b.

"Podimo u susret Gospodinu"

Nastavak

U prošlom smo broju odstupili od uobičajenog reda ove naše rubrike. Podsjetimo se, razmišljali smo o procesiji kao znaku i poruci u liturgiji. Pošto smo bili u blizini Tijelova, ovu rubriku smo posvetili Tijelovskoj procesiji kao jednoj od najsvetijih procesija u liturgiji Katoličke crkve. U sadašnjem razmišljanju vratimo se onim ophodima ili procesijama koje su uobičajene skoro u svakodnevnoj liturgiji.

Prvo je pristupna procesija. Kada se zajednica vjernika okupi, u točno određeno vrijeme se pristupa oltaru. Odmah spominjem da je vrlo neukusna praksa, prisutna kod svih nas, **zakašnjanje na liturgiju**. Mnogi to shvaćaju olako, a onda se čude što liturgiju ne doživljavaju. U dinamici života našega vremena treba nam daleko više za sabranost nego što je stvarno raspoloživo vrijeme. Stoga je poželjno prije početka liturgije ući u crkvu, naći svoje mjesto i svjesno se sabrati za susret i događaj. U pretpostavci da je to postao postulat naše savjesti, možemo očekivati i duhovne plodove od susreta u liturgiji. Liturgija je sama po sebi događaj koji nam se nenametljivo nudi. Od naše sabranosti i otvorenosti ovise duhovni plodovi koje liturgija nudi. Ovo je bilo važno spomenuti jer mnogi naši vjernici zakašnjanje na liturgiju uopće ne smatraju krivicom ili grijehom. Međutim, ovo jest i propust i grijeh. Kreće ulazna procesija. U svečanim zgodama ona je ophodna, pa ulazi na glavna vrata crkve. Idealno je ako može biti predvođena kadioničarima, križem koji se onda postavi uz oltar, a praćen je svijetlošama, slijede poslužitelji i celebrant. Ulazna pjesma prati tu procesiju koja je teološki osmišljena biblijskom slikom gdje Narod Božji ide u susret svom Gospodinu. Ako i izostaje procesija sa glavnih vratiju, svaki pristup oltaru mora biti procesijski, a ne "privatni". Ta procesija, kako je spomenuto, teološki je znak pristupanja u "Božju blizinu". Ona mora biti dostojanstvena i znakovita. Radi toga svećenik i svi poslužitelji iskazuju počast tom prostoru poklecanjem – ako je prisutno Presveto – a svećenik oltar počasti poljupcem. Oltar je znak Krista. Tek nakon takvog ulaska i iskazivanja počasti svatko zauzima u svetištu svoje mjesto prema redu i službi i započinje Bogoslužje. U Uskrsno vrijeme je poželjno da se u uvodnom obredu doda još jedan "hod", a to je škropljenje blagoslovljenom vodom na spomen krštenja. To je preporučeno i u pučkim misama barem jedanput mjesečno. Tako ozbiljno započeta liturgija progovara znakom ulaska u Božju prisutnost. Susret može početi.

Jedna od procesija redovito u liturgiji izostaje, a to je prikazna procesija. Naime, nekada su darove na oltar prinose svi vjernici. Ti darovi su bili i u naravi i u novcu, a na kraju su donošeni kruh i vino za euharistiju. Jasno, danas je prisutan vrlo "kratak put" kojim poslužitelji donose s obližnjeg stola na oltar kruh (hostije), vino i vodu. U međuvremenu netko od vjernika skuplja milostinju. To je sada redovita praksa koja

je zamijenila prikaznu procesiju. Međutim, ne treba zaboraviti da prikazna procesija isto ima svoje teološko mjesto u liturgiji jer je to "prinošenje darova". Čovjek je čistih ruku i još čistija srca donosio svoj dar na oltar ne samo za euharistiju nego i za drugi vid službe u ljubavi – to su potrebni i siromasi. Na taj način je vjernički iskazan žrtveni dio sudjelovanja u liturgiji koja je u misi uvijek i Kristova nekrvna žrtva. Nažalost, kod našega svijeta uvrježila se riječ "platiti misu". Misa, kao otajstvo, a napose kao događaj spasenja koji ima neizmjerenu vrijednost, nikada se ne može platiti. Ona se može s Kristom, u Kristu i po Kristu prikazati Nebeskom Ocu. Naše prikazanje u toj žrtvi može biti iskazano svojevrsnom žrtvom – odricanjem. To činimo kada darujemo na oltar dar u naravi ili u novcu. Kruh i vino on nam vraća kao svoje Tijelo i Krv. To je ta sveta neizreciva razmjena. Mi dajemo Bogu od njegovoga, zahvalni i spremni na žrtvu, a on našu veličnost nagrađuje samim sobom. To je ozbiljni dio mise i ne bismo smjeli dopustiti da iz prakse kršćana izbljedi taj vid sudjelovanja u žrtvenom karakteru mise. I tu se ostvaruje Isusova riječ "Da ne zna desnica što radi lijeva..." Naš dar u misi spada na naš odnos prema misi. Bog koji čita naše misli i osjeća je zna i našu žrtvu primiti kao dar. Skupljanje milostinje, dakle, nije zanemarujući dio sudjelovanja u misi. S druge strane, taj novac se uvijek troši isključivo na potrebe Crkve i siromaha.

Pričesna procesija je jedna od onih koja se do danas redovito zadržala u liturgiji. "Pozvani na gozbu Jaganjčevu" odazivamo se pozivu i pristupamo oltaru. Koristim priliku da i kod ove procesije ukazem na neka pravila. Prvo, kada idemo k pričesti, to je pobožno, sabrano i čedno. Ako prilike dopuštaju, neposredno prije nego dođemo na red činimo znak klanjanja poklecanjem. Znači, poklecanje je pred Bogom ispovijest vjere u njegovu prisutnost. Ako to ne možemo učiniti, onda se barem duboko naklonimo i iza odgovora "Amen" primamo presveto Tijelo, bilo na ruku, bilo na jezik. Ne treba činiti nikakav znak križa prije pričesti, a nikako iza pričesti. Poklecanje je čin prije, a nikako iza pričesti. U pričesti se saberimo na sam susret. On se događa snagom vjere i Božje dobrote. Kada uzmemo k sebi presveto Tijelo, mi se sabrano, radosno i uronjeni u činjenicu prisutnosti vraćamo na svoje mjesto. Tako ta pričesna procesija biva na neki način i ophodna, jer se prilazi jednim putem, a vraća drugim od oltara. Onaj tko je u crkvi, a nije dovoljno vjernik, morao bi primijetiti da se u tom činu kod vjernika događa najveća pobožnost – po Bogu.

Tako smo iznijeli samo neke misli u naše "hodanje u crkvi" da bismo jednako tako kako smo ušli pobožno i napustili hram Božji i samim svojim hodom navijestili vjeru da je na stazi života u našem hodu s nama Bog.

22. 06. 2008.

12. NEDJELJA KROZ GOD.

Jr 20,10-13;

Ps 69,8-10. 14.17.33-35;

Rim 5,12-15; Mt 10,26-33

"Što vam govorim u tami, recite na svjetlu; i što na uho čujete, propovijedajte na krovovima. Ne bojte se onih koji ubijaju tijelo, ali duše ne mogu ubiti. Bojte se više onoga koji može i dušu i tijelo pogubiti u paklu."

29. 06. 2008.

SV. PETAR I PAVAO AP.

Dj 12,1-11; Ps 34,2-3.4-5.6-7.8-9;

2 Tim 4,6-8. 17-18;

Mt 16,13-19

"Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. Tebi ću dati ključeve kraljevstva nebeskoga, pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano na nebesima; a što god odriješiš na zemlji, bit će odriješeno na nebesima."

6. 07. 2008.

14. NEDJELJA KROZ GOD.

Zah 9,9-10;

Ps 145,1-2.8-9.10-11.13-14;

Rim 8,9. 11-13;

Mt 11,25-30

"Dođite k meni svi koji ste izmoredni i opterećeni i ja ću vas odmoriti. Uzmite jaram moj na sebe, učite se od mene jer sam krotka i ponizna srca i naći ćete spokoj dušama svojim."

13. 06. 2008.

15. NEDJELJA KROZ GOD.

Iz 55,10-11;

Ps 65,10.11.12-13.14;

Rim 8,18-23; Mt 13,1-23

"Zasijani na dobru zemlju – to je onaj koji Riječ sluša i razumije, pa onda, dakako, urodi i daje: jedan stotruko, jedan šezdesetotruko, a jedan tridesetotruko."

20. 07. 2008.

16. NEDJELJA KROZ GOD.

Mudr 12,13.16-19;

Ps 86,5-6.9-10.15-16;

Rim 8,26-27; Mt 13,24-43

"I drugu im kaza prisposobu: 'Kraljevstvo je nebesko kao kad žena uze kvasac i zamijesi ga u tri mjere brašna dok sve ne uskisne.'"

Razgovor s Julijanom Panković iz futoške župe Presvetog Srca Isusova

Božja Riječ daje snagu života

Julijana Panković (33), rođena Szabó, sa suprugom **Mihaelom** (31) ima dvoje djece: **Gabriela** (4) i **Anamariju** (11 mjeseci). Julijana je završila Prirodoslovno-matematički fakultet u Novom Sadu, te stekla zvanje profesorice matematike. Osim toga, već je na četvrtoj godini Teološkotehetskog instituta. Predavala je vjeronauk u školi, a od jeseni bi nakon porodiljnoga dopusta ponovno trebala nastaviti s vjeronaukom u školi.

Potrebni smo jedni drugih, a župna zajednica je idealna prilika da toj svojoj potrebi ispravno odgovorimo.

Zv.: Julijana, futoška župna zajednica je vrlo mala. Kako ju Vi, kao njezina članica, doživljavate?

□ **J. P.:** Ljudi koji dolaze u crkvu čine malu zajednicu, ali svi se jako trudimo biti potporom jedni drugima, iako nas je malo. Meni osobno je župna zajednica puno pomogla, osobito u poteškoćama u kojima sam se našla. Tada sam osjetila snagu molitve ove naše župne zajednice.

Zv.: Znači li to da, po Vašem mišljenju, ovako male zajednice opstaju zahvaljujući jakoj međusobnoj povezanosti članova?

□ **J. P.:** Svakako! Jer ako nema te povezanosti, suradnje i uzajamne molitve jednih za druge, vjerujem da se onda i to rasprši. Potrebni smo jedni drugih i jednostavno smo upućeni jedni na druge, a župna zajednica idealna je prilika da toj svojoj potrebi ispravno odgovorimo. Mislim da to ipak ne znači da u malim zajednicama ne može doći do slabljenja povezanosti, do napetosti pa čak i razmirica. To je sastavni dio svake ljudske zajednice. No, mi svoje zajedništvo pokušavamo temeljiti u Bogu. U njemu je stabilnost i onda kad smo nestabilni, kad zakažemo.

Zv.: Vjerujem da je svaka župna zajednica po nečemu posebna, pa tako i ova u Futogu. U čemu se po Vama konkretno očituje ta posebnost života ove župne zajednice?

□ **J. P.:** Mislim da veliku ulogu u životu i posebnosti naše župe imaju Misionari Krvi Kristove. Svakako da i redovite pastoralne aktivnosti imaju važnu ulogu, ali nekako osjećam da je njihovim dolaskom počeo veći duhovni rast naše zajednice. Oni koji su se opredijelili uključiti u Zajednicu Krvi Kristove više su uz župnika i trude se biti od pomoći i drugima. Mnogi mladi i stariji ove župe su i u Zajednici Krvi Kristove. Duhovne vježbe koje Misionari obavljaju meni su veoma bitne. Tada nam dolaze prijatelji i iz drugih župa. Ujedno je to prilika za zajedničku molitvu i razmjenu iskustava, koja mene osobno uvijek bitno osnaži.

Zv.: Koliko, po Vašem mišljenju, život Zajednice Misionara Krvi Kristove, odnosno te duhovnosti ovdje u ovoj župi, pomaže onim vjernicima koji ne pripadaju toj skupini?

□ **J. P.:** Sigurno da pomaže. Jer kako sunce svijetli svima, tako se i Božja milost prelijeva i onima koji nisu u zajednici. Vjerujem da milosti koje dragi Bog daje po molitvenoj Zajednici

O ulozi župnika u župnoj zajednici, Jelena ističe kako joj je i samoj u teškim trenucima života pomoć župnika u molitvi i potpori bila velika. *Trebamo se naučiti u župniku gledati produžetak Isusove ruke i slušati ono što nam govori, kao da nam sam Isus po njemu progovara. Župnik se trudio kroz Zajednicu Krvi Kristove produbiti duhovnost u ovoj maloj župnoj zajednici. Nastojao je da bolje shvatimo što je ono što Bog od nas traži i što mi sve u našim životima možemo činiti jedni za druge kad su naša djela ukorijenjena u vjeri, zaključuje naša sugovornica.*

Krvi Kristove nisu isključive samo za nju, nego za sve. Postoje mnogi putovi po kojima nam se daruje Božja milost. Zajednica Krvi Kristove, čija sam članica punih deset godina, jedan je od tih putova.

Zv.: Što je ono po čemu biste okarakterizirali značaj pripadanja zajednici za Vaš konkretan život?

□ **J. P.:** Svakako, na prvom mjestu želim istaknuti značaj zajedničke molitve u teškim trenucima mogega života. Kad sam rodila sina, rekli su mi kako ima urođenu srčanu manu i da neće preživjeti ako ne bude operiran do trećega dana života. U toj situaciji sam bila gotovo bespomoćna. No, upravo tada mi je puno značilo što je osim mene i moje obitelji, za maloga Gabriela molila i župna zajednica i Zajednica Krvi Kristove, i to ne samo na ovom području nego i u Hrvatskoj. Za nas su molili ljudi koji nas nisu ni poznavali. Hvala dragom Bogu, naš sin Gabriel je operiran tri dana po rođenju. Šanse da preživi bile su svega pet posto, ali Bog je učinio čudo i dao da on živi.

Naš život nije u našim rukama. Bog je onaj koji nam ga daruje!

Zv.: Kako ste se vi osjećali u toj neizvjesnosti dramatičnoga trenutka odluke koja je gotovo u cijelosti bila u Božjim rukama, a ne u Vašim?

□ **J. P.:** Doista, čovjek tada shvaća da naš život nije u našim rukama, nego da je Bog onaj koji nam ga daruje. To sam shvatila i u drugim situacijama života, ali ova je zacijelo bila najteža. Poslije operacije, dok je još bio na intenzivnoj njezi, mali Gabriel je bio kršten u bolnici. Dobio je novi život od Boga: Ne time što sam ga ja rodila, nego zato jer je Bog učinio da on živi i da bude kršten.

Zv.: Nadamo se da je mali Gabriel sada dobro i da će dobro napredovati. U međuvremenu, Gabriel je dobio i sestricu ...

□ **J. P.:** Da, to je posebna priča. Kada sam saznala da sam po drugi puta trudna, otišla sam k liječnici koja mi je

najprije čestitala, a zatim je uočila neke nepravilnosti. Poslala me je uraditi patohistološki nalaz. Istoga poslijepodneva sam otišla kod privatnog liječnika. I on mi je potvrdio da beba nije živa, te mi je konstatirao izvjesni tumor. Da me umiri i utješi, dao mi je ime liječnice kojoj sam se trebala javila sutradan. Ne mogu vam opisati kakav je to bio osjećaj kad mi je ona rekla da čuje otkucaje bebina srca... To je za mene bilo jedinstveno. Moram napomenuti da sam se, kad sam saznala za probleme i naizgled nerješivu situaciju, javila svojem župniku i zajednici. Nekolicina njih je te noći skupa molila za moju bebu. Toga tjedna Riječ života bila je "neka mi bude". Po toj Riječi sam prihvatila svoju situaciju. Sam Bog mi je dao snage prihvatiti ju. Iako su liječnici rekli da beba nije živa, ja sam sve prepustila Bogu. Hvala Bogu, beba je rođena živa i zdrava. Dobro napreduje. Sada ima deset i pol mjeseci i vrlo je živahna i nemirna.

Potporna ne ovisi o broju ljudi koji čine jednu zajednicu, nego o tomu koliko su ljudi spremni vršiti Božju volju.

Zv.: Mislite da li bi vam veća župna zajednica, odnosno okolina koja je više katolička, bila puno većom potporom, ili možda to ne ovisi o broju nego o nečemu drugome?

□ J. P.: Mislim da potpora ne ovisi o broju ljudi koji čine jednu zajednicu, nego o tomu koliko su ljudi spremni vršiti Božju volju i gledati na Božje stvari više nego na one obične ljudske. To je po meni presudno, bez obzira na broj.

Zv.: Dakle, po Vašem mišljenju, katolici u dijaspori ipak imaju životnosti i veliku potporu jednih u drugima?

crkvu i s njima se manje poznamo. S onima koji redovito dolaze komunikacija je bolja. Bolje međusobno poznavanje olakšava suživot jer nije uvijek potrebno sve posebno objasniti i reći jer nas naš bližnji razumije. Jednako tako je u zajednici moguće reći sve ono što jesmo i o čemu razmišljamo bez bojazni da ćemo biti odbačeni ili neshvaćeni. To nam je svima potrebno. Zato je važna otvorenost prema svima, jer svi smo potrebni razumijevanja i prihvaćanja.

Svojim životom možemo i trebamo pokazati da Bog u našem životu djeluje.

Zv.: Vjera je Božji dar kojega On po svojoj providnosti daje ljudima. Kako mislite da se jedna zajednica može otvarati prema ljudima koji su vani ili daleko, koji možda nisu prihvatili taj ponuđeni dar?

□ J. P.: Naš zadatak je ne zaboraviti one ljude koji su manje aktivni. Ne možemo nekoga tjerati priključiti nam se, ali svojim životom možemo i trebamo pokazati da Bog u našem životu djeluje. Svjedočanstvo života govori više od lijepih riječi.

Zv.: Kada je riječ o svjedočanstvu, kakvima vidite plodove toga svjedočanstva Vaše župne zajednice i Zajednice Krvi Kristove ovdje u Futogu?

□ J. P.: Nije na nama gledati i mjeriti plodove. Bog je taj koji žanje i skuplja plodove. Naše je raditi: Kako piše u evanđelju "sluge smo beskorisne", što god da smo uradili to je bio naš zadatak. Gospodin nikad ne zakažuje, pa ni u tomu da njegovo sjeme donese pravoga roda onamo gdje se trudimo vršiti Njegovu volju.

Zv.: Recite nam u čemu vidite najveći izvor snage za kršćanski život ovdje u dijaspori?

□ J. P.: Kao članica Zajednice Krvi Kristove živim Riječ života. Na razmatranjima nedjeljnog evanđelja bira se Riječ života. U svakodnevnom životu i situacijama se ponavlja ta Riječ. Ona puno pomaže u rješavanju raznih problema. To znači da se oslanjamo na Boga, da je Božja Riječ uvijek s nama i da ne možemo ništa učiniti samo vlastitim snagama, jer Bog je taj koji nam sve daje i sve pokreće. Mislim, dakle, da je u Božjoj Riječi veliki izvor snage za nas kršćane, bez obzira u kojoj sredini živjeli.

Zv.: Hvala Bogu i za to! Kada pogledate unatrag na svoju, rekao bih "životnu kalvariju" koju ste zajedno prošli sa svojim mužem i cijelom zajednicom kojoj pripadate, što je u Vama izgradilo to iskustvo?

□ J. P.: Kroz ove situacije Gospodin mi je pomogao shvatiti da je On onaj koji daje život. Prvi dar koji Bog svima daje jest dar života. Prije svega toga nisam bila svjesna, niti sam razmišljala o tomu. No, sada svaki dan zahvaljujem Bogu za dar života. Kad vidim svoju djecu živu i zdravu, shvaćam da je sve to po Njegovoj volji. Ništa mi ne možemo svojom voljom učiniti, naročito ne u takvim situacijama.

□ J. P.: Da. U tomu svakako veliku ulogu ima sam župnik. On je taj koji je pastir, koji pomaže duhovnom rastu i razvitku zajednice. Naša je zajednica brojčano mala, ali nije važan broj nego kvaliteta.

Zv.: Pripadanje manjoj skupini omogućuje bolje poznavanje. Kad se ljudi bolje poznaju lakše međusobno dijele i radosti i poteškoće. Vjerujem da takvo pripadanje u ljudima budi osjetljivost i više potiče na bratsku ljubav. Kako vi to doživljavate?

□ J. P.: Da, u pravu ste, ljudi se bolje poznaju u manjoj skupini. Nažalost, postoje ljudi koji manje idu u

Uredili: Vladimir Ahmetović i Oleg Zakaljg

Paulinum - za duhovna zvanja

Jednodnevni izlet u Đakovo i Osijek

U ranim jutarnjim satima 1. lipnja, autobusom JP "Suboticatrans" uputili smo se preko valovite bačke ravnice prema susjednoj nam Slavoniji. Nama i našim poglavarima priključili su se i profesori **Rudolf Kolar** i **Josip Ivanović**. Naš jednodnevni izlet imao je dvije velike tematske cjeline: posjet biskupskome gradu Đakovu, te obilazak grada Osijeka, sjedišta Osječko-baranjske županije.

Prva postaja: Bogoslovno sjemenište Đakovo

Naša prva postaja bila je nama najrodnija ustanova: Bogoslovno sjemenište. Pred vratima velebne zgrade dočekali su nas subotički bogoslovi koji su velikim zalaganjem priredili lijep program u Đakovu. Oni su nas srdačno uslužili osvježanjem, a zatim ukratko prozborili koju riječ o bogosloviji.

U katedrali na misi

U sjemeništu, uslijedila je svečana euharistija u đakovačkoj katedrali. Misu je predvodio **preč. Stjepan Karalić**, kanonik i ekonom biskupijskih dobara, a uz njega su koncelebrirali i asistirali poglavari đakovačkog i subotičkog sjemeništa. Nakon svete mise čuli smo najbitnije detalje iz povijesti ovog slavonskog dragulja. A potom smo se uputili i u kriptu đakovačkih biskupa u kojoj među inima počiva i naš zemljak, Pačirac **Pavao Sučić** koji je u velikom Strossmayeru prepoznao njegove talente i poslao ga na studije u Beč.

Obilazak institucija kulture

Nakon obilnog ručka uz naše bogoslove obišli smo Teološki fakultet, fakultetsku knjižnicu, biskupijski muzej, te prošetali đakovačkim korzom.

Prijem kod biskupa

Događaj koji će mnogima sigurno ostati u pamćenju je obilazak biskupijskoga dvora, kojim nas je od prostorije do prostorije proveo sam biskup đakovački i srijemski **mons. Marin Srakić**. Nakon upućenih nam očinskih riječi, te upisa u knjigu gostiju, napravili smo i jednu fotografiju.

Posjet sestriškoj Isusovačkoj klasičnoj gimnaziji u Osijeku

U kasnijim popodnevним satima uputili smo se u sjedište osječko-baranjske županije, u grad Osijek. Najprije smo posjetili Isusovačku klasičnu gimnaziju, kao nama sestrišku školu. Njihov nas je ravnatelj upoznao s metodama rada, pokazao nam nastavne prostorije, govorio o učenicima i raznim programima koji se odvijaju u okviru gimnazije.

Na obali Drave

Uz zalazak sunca prošetali smo promenadom uz obalu Drave i laganim korakom od tvrđe stigli do centra grada razgledajući arhitekturu zgrada, novi "Esseker" tržni centar, osječku katedralu, kazalište, te obnovljeni središnji gradski trg.

Posjet Lovačkom domu

U Lovačkom domu pokraj Subotice, 27. svibnja održan je sat biologije u prirodi. Tamo nas je dočekao njegov upravnik **Attila Szeles**. On nam je najprije u kratkim crtama predstavio aktivnosti ove ustanove, a potom nam je nešto više govorio o šumi o kojoj ovaj Lovački dom u okviru radne zajednice "Vojvodina šume" skrbi. Nakon iscrpnog uvoda uputili smo se u jednosatni obilazak fazanerije i šume. Razgledanje raznovrsnih biljnih vrsta, te raspoznavanje tragova pojedinih divljih životinja ostali su nam u lijepom sjećanju.

Tribina u sjemeništu

Koncem svibnja sjemenište je posjetio **dr. Szabolcs Horvath-Miletics**. On je održao tribinu na temu: "Bolesti koje danas najčešće zahvaćaju čovjekovo srce". Predavanje je bilo veoma zanimljivo zbog samog načina izlaganja gdje je predavač istaknuo kako su duhovne i fizičke bolesti čovjeka usko povezane jedne s drugima, a to se najbolje osjeti kod srca.

Promjena u Uredništvu sjemenišne stranice

Kraj jedne školske godine za neke predstavlja završetak jedne etape, a za druge je to tek početak u novoj službi. Imajući u vidu da našim maturantima matura "na vratima kuca", oni su se odlučili svoj posao oko stranice prepustiti mlađim generacijama. Tako već od ovoga broja maturante **Tomislava Kljajića** i **Dražena Dulića** zamjenjuju novi urednici, budući maturanti: **Vladimir Ahmetović** i **Oleg Zakaljg**.

Misa zahvalnica za kraj školske godine

Svečanom misom zahvalnicom, u subotu 7. lipnja u 9 sati, sjemeništarci, poglavari, profesori i roditelji zahvalili su Bogu za proteklu školsku godinu. Misu je predvodio rektor sjemeništa uz koncelebraciju i asistiranje drugih poglavara. Pod misom su riječi zahvale iznijeli dvojica vicematuranta **Oleg Zakaljg** i **Kornél Pece**, a od poglavara naš mlađi prefekt **Vladimir Sedlak**. Ovim činom za učenike mlađih razreda započele su ljetne ferije, a maturantima predstoji još ispit zrelosti – matura.

Na susretu ministranata u Tavankutu

U popodnevним satima u subotu 7. lipnja, "nogometna momčad" Paulinuma predvođena duhovnikom **mons. Markom Forgićem** i mlađim prefektom **Vladimirom Sedlakom** uputila se put Tavankuta kako bi se priključili i aktivno sudjelovali na susretu ministranata.

Naša momčad je odigrala dvije tekme (utakmice): protiv momčadi Sv. Roka, te protiv svećeničke reprezentacije. Rezultat naše momčadi u obje utakmice dao bi se svesti na geslo: "Najbitnije je sudjelovati!"

Pismo misionarki iz Rusije

Dragi čitatelji *Zvonika!*

Javljamo vam se iz Rusije, iz grada Taganroga, na Azovskom moru. Mi, s. **Augustina** i s. **Mirjam**, smo sestre karmelićanke Božanskog Srca Isusova, i kao misionarke djelujemo ovdje već tri godine. Naš svećenik je misionar iz Argentine, a mi na brizi imamo još jednu župu, u gradu Azovu, 110 km udaljenu od nas.

Ovdje je katolika malo. Župe su udaljene i do 500 km, a tko živi negdje "između", za polazak na misu na blagdan treba učiniti pravi pothvat. Vjernici su različitih nacionalnosti: Rusi, Armenci, potomci Poljaka, Nijemaca, Asiraca; Estonci, Latiši, Židovi, studenti iz Afrike i Libije... Kada na nedjeljnoj misi svatko moli Oče naš na svom jeziku, izgleda kao da je sva Katolička Crkva sabrana u malom prostoru, ili kao da se ponavlja događaj silaska Duha Svetoga.

Naša župa je prošle godine slavila 200 godina od svog osnutka, no od revolucije do 1994. nije djelovala. Kod obnavljanja započelo se od troje ljudi, a danas ih je 80, i stalno malo-pomalo dolaze novi. U zgradi crkve se nalazi dječja knjižnica, tako da se mi okupljamo u maloj obiteljskoj kući. To na nas navlači nepovjerenje ljudi, čak i samih katolika, koji još nisu pristupili župi – oni se boje da smo mi nekakva sekta, kad nemamo normalne crkve. Jedna grupa Poljaka, s kojima smo se susreli,

ne vjeruju da smo mi pravi katolici, i na blagdane radije putuju 150 km, u drugi grad, gdje su sigurni da je "prava" katolička crkva. Nije to ništa čudno, jer ovdje vlada veliko vjersko neznanje. Mnogi znaju samo da Bog postoji, i da

mu se može moliti za pomoć; znaju i da su katolici, da ih je baka negdje potajno krstila, sama, ili u Ukrajini ili Poljskoj. I to je sve.

Naš misijski rad sastoji se ponajprije u vjerskoj pouci, pripremi za sakramente, traženju katolika, koji još nisu pristupili župi. Naše redovničko odijelo često govori više od nas, jer čim iziđemo na ulicu, u tramvaju, na pošti... ljudi nas zaustavljaju i pitaju o Bogu, preporučuju se u molitve. Jedna gospođa nas je danima čekala na svom radnom mjestu, na tržnici, da prođemo pokraj nje, kako bi nas upitala zašto se svijeća savinula, kad se ona molila. Možda nije molila pravilno? Jedan stariji gospodin u uredu nije mnogo slušao zašto smo došle, već je stalno, kao za sebe, ponavljao: "Nas su cijeli život učili da Boga nema. A ipak, sad osjećam da On postoji. Ali kako da ga tražim?!" Gospođa Tamara u dućanu željela je podijeliti s nekim svoje shvaćanje o Bogu, svoje neobične doživljaje, svoju nesigurnost, i otišla je sretna da je našla nekoga, tko ju je razumio i dalje uputio.

Biti saslušan – to je velika potreba mnogih ljudi, osamljenih staraca, bolesnika i siromaha, koje posjećujemo. Gabrijel, npr., dođe k nama, ne samo kad njegovu obitelj izbace iz stana radi psihički bolesne žene; ili u zimskim mjesecima, kad je malo posla na gradilištu, a obitelj treba hraniti, već i kako bi ispričao svoje poteškoće i planove. Često zna završiti: "Oprostite što vam uzimam toliko vremena, ali ja nemam nikoga, kome bih to ispričao." A kad posjetimo majku s troje djece, od kojih je jedno bolesno, doživimo njihovu radost, jer sad su "dobili puno jabuka, i bit će na dugo".

Crkva i danas, po cijelom svijetu, naviješta Radosnu vijest o Božjoj ljubavi, govorom i pomaganjem ljudima. Mi smo sretni, da smo uključene u to djelo, a i vas pozivamo da se uključite svojom molitvom za misije.

s. **M. Augustina** i s. **Mirjam**

Misijska molitva

Tvoj nalog apostolima vrijedi za sva vremena: svi ljudi trebaju otkriti Tvoju milost i istinu. Nalog se tiče i nas i naše župne i obiteljske zajednice. Želimo pomoći molitvom i žrtvama.

Molimo Te, budi na pomoć misionarima i svima koji pomažu u misijama kada naviještaju Tvoju riječ i svjedoče Tvoju ljubav; pozovi narode koji ne poznaju Tvoju istinu, u zajedništvo Crkve. Neka vrijednosti starih kultura budu obogaćenje za Crkvu, daj da naša pomoć za razvoj bude djelotvorna, da mi kao kršćani budemo vjerodostojni ljudima u nerazvijenim zemljama. To Te molimo po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Sudionici u "avanturi" duhovnog života

1. Drugi sudionik: čovjek

Drugi sudionik u avanturi duhovnog života je čovjek. Prema Bibliji, materijalni svijet je stvoren za čovjeka. On gospodari životinjama od kojih se posve razlikuje premda s njima dijeli dio materije. Čovjek nije samo materija, u njemu je «dah» i tu se prepoznaje počelo koje nadilazi materijalni svijet. Čovjek nije jednostavno zaključan u materiji. On ima i dušu. S jedne strane on je izašao iz materije, a s druge dotiče duhovni svijet. Ljudsko je biće na vrhu vidljivoga svijeta da njime vlada, a na određeni način pristupa nevidljivomu svijetu koji čine ljudi koji su već umrli i počivaju u miru Božjem, zatim anđeli koji služe Bogu i napokon sam Gospodin Bog. U čovjeku otkrivamo istodobno i veličinu i maleznost. Čovjekova veličina je povezana s činjenicom da je on slika Božja, koji na sebi nosi odsjaj ljepote i slave Božje. Prema biblijskoj i kršćanskoj antropologiji, ne može se govoriti i misliti o čovjeku izvan Boga. U svojem odnosu s Bogom čovjek se dovršava, otkriva se samome sebi i živi u istini svojega bića. Čovjekova je veličina u povezanosti s Gospodinom, a njegova maleznost povezana je s činjenicom da je stvor. Čovjek nije Bog, nije se sam stvorio niti učinio. Svijet, kojemu je on vrhunac i koji mu je povjeren, nisu stvorile njegove ruke. Biti doista čovjek znači jasno vidjeti tu istinu. Biti istinski to što čovjek jest, otvara pristup Bogu.¹

Čovjek nije samo pojedinac, on je biće odnosa. Čovjek u najširem smislu živi po drugima i za druge. Biblija se protivi pretjeranom individualizmu. Čovjek ima zadatak preobraziti i urediti svijet, i taj svijet uzdizati Bogu u pjesmi klanjanja, hvale, zahvale. To je pogled na cjelovitost čovjeka u skladnoj sintezi, te u individualnom i socijalnom opsegu u njegovoj radnoj djelatnosti, životnom elanu prema biću s kojim je u temeljnom ljubavnom odnosu: Bogu. Čovjek je slobodan zato što je stvoren na sliku Božju. Bog ne želi robove, bića koji su prinuđeni podložiti se. Bog je ostavio čovjeku slobodu da on odredi i odluči se za njega. Na sotonin nagovor čovjek je pao, poželio je biti jednak Bogu. Edenski vrt više ne postoji. Svijet je postao divljina, pravi mir je nestao. Prvi grijeh je prouzročio niz lomova: između čovjeka i prirode, između muškarca i žene, u nutrini samoga čovjeka, te između Boga i čovje-

ka. Ipak, nije sve izgubljeno. Po Isusu Kristu Bog je otkupio svijet i uzdigao na više dostojanstvo no što je njegovo prvotno određenje. U Isusu Kristu, čovjek spoznaje i prihvaća se u odnosu s Bogom. Stari je Adam ostavio čovjeku u baštinu ranjeno srce. Novi Adam, savršena slika Božja, biće je posve poslušno i ponizno. Tako je slika Božja u čovjeku uzdignuta na stupanj novog i nečuvenog sjaja.²

2. Ljudski organizam prema duhovnom životu

Da bi čovjek došao do Boga, Bog ga je obdario organizmom usmjerenim prema duhovnom životu. Duhovnost se služi grčkom terminologijom o duši i tijelu: jedno je duhovno počelo ustroja bića, drugo je materijalno počelo. Čovjek je tijelo koje ima svoje sklonosti, težnje, osjetila. Sve je to u sebi dobro, ali je prožeto istočnim grijehom. Tako nosimo u sebi naravnu sklonost zastranivanju i udovoljavanju strastima. Nisu sve strasti dobre time što postoje. Potrebno ih je odgajati i taj odgoj traje cijeli život. Čovjek se najprije izražava svojim tijelom i u njemu je združena duša, koja je duhovno počelo i ona je besmrtna. Duša jamči tjelesno ustrojstvo i njegov odnos s duhovnim svijetom. Duša jamči djelovanje razuma, ali ga i nadilazi. Duša ljudsko biće otvara prema biću, prema najvišem Biću – Bogu. Budući da je tjelesan, čovjek dolazi do obavijesti o svijetu pomoću osjetila. Osjeti dolaze do uma koji djeluje rasuđivanjem. Razum je stoga prva moć duše. Druga sposobnost duše je volja. Volja je ona sposobnost koja teži prema Dobru, kao što razum teži prema Istini. S voljom je povezana sloboda. Nakon istočnog grijeha čovjek je iznutra oslabljen i vrlo lako skreće od Istine i od Dobra. Čovjek je dakle složeno, slojevito biće. Najprije je razina jednostavnoga biološkog bivanja koje ga čini sličnim životinjama gdje prevladava osjetilnost. Potom dolazi razumska razina i duhovna u kojoj se susrećemo s Bogom.

Čovjek je društveno biće. Mi smo službenici jedni drugima u duhu ljubavi, a Krist je središte naših povezanosti, naših veza. Društveni život nije samo mjesto suočavanja ili jednostavnih susreta iz potrebe. On je također i mjesto gdje se ostvaruje druga zapovijed: «Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe» (Mt 22, 36-40).³

3. Narav i milost

Čovjek ima svoju ljudsku narav. Narav je ono što čovjek jest i način na koji je ustrojen. Narav je usmjerena prema čovjekovoj sreći i određena da ga usreći. No, čovjek ne može biti istinski i trajno sretan izvan Boga čija je on slika. Narav je usmjerena prema milosti. Milost ne uništava narav. Milost usavršava, uzdiže i prožima narav. Narav i milost surađuju. Što to znači? Kršćanski je život, život milosti. Milost je Božji dar. Besplatni dar Božje dobrote. Milost je Kristov život u nama, novi život (usp. Rim 6,4). Milost je dar koji nas čini sličnim njemu, čini nas svetima, pa se to naziva «posvetna milost». To je Božja nazočnost u duši što nadilazi osjetno i racionalno. Milošću naš razum i naša volja dostižu svoj posljednji cilj: Bog postaje objekt spoznaje i ljubavi, premda ovdje na zemlji sve ostaje prikriveno tajnom. Milost boravi u sposobnostima duše i tako je postupno sve više uzdiže i produbljuje. Milost je uključenje u krilo samoga Presvetoga Trojstva i ona omogućuje da ljubimo kao što Bog ljubi. To je ono što je najdublje u nama. Milost nam je bliže no što smo samima sebi. To je snaga, unutarnji pogon koji postupno oblikuje ljudsko biće počinjući iznutra.

Budući da je milost dar, ona se ne može zaslužiti. Ona je učinak čiste Božje dobrohotnosti (usp. Rim 11,15). Čisto srce uvijek privlači milost. Bog ne dopušta da propadne išta od onoga što se može spasiti. U duhovnome životu na taj način sva plodnost dolazi od milosti. Kada čovjek traži samoga sebe, on neće naći milost. Kršćanski život nije silaženje u vlastite dubine. Ono je poziv, otvorenost prema onomu koji može sve. Milost je ta koja dolazi ispuniti pukotine ponizna i raspoloživa ljudska bića. Izvan milosti nema pravoga života. U milosti život postiže svoju puninu. Milost usavršava naravne kreposti. Krepostima se nazivaju stanja savjesti koje ljudsko biće stječe odgojem i ponavljanjem. Tradicionalno razlikujemo četiri stožerne kreposti: razboritost, pravednost, jakost i umjerenost. Stožernim krepostima se pridružuju mnoge druge kreposti po kojima one mogu postati djelotvorne u svim okolnostima i sve su povezane.⁴

(nastavlja se)

1. Usp. RAYMOND DARRICAU, BERNARD PEYROUS, Duhovnost, FTI. Zagreb, 2002. str. 30-40.

2. Usp. isto str. 40-44.

3. Usp. isto, str. 45-48.

4. Usp. isto, str 40-52.

Piše: dr. Tadej Vojnović, OFM

Egipatska zla (6)

Skakavci

Pogubna tuča polomila je sva stabla i uništila je sve usjeve osim pšenice i raži jer su ozima žita. Lan i ječam su propali budući da je lan bio u cvatu a ječam u klasu. Velika je strahota faraona natjerala na popuštanje i pokajanje, ali to je pokajanje kratko trajalo. Čim je zlo uminulo, faraon je, kao da se nije ništa dogodilo, povukao svoje obećanje da će pustiti narod te ponovno on i njegovi službenici otvrdnu srcem. Kako je velik misterij zla i dokle čovjek misli da se može kockati s Bogom? Ali Bog ne odustaje, njegov se sud nad faraonom i Egiptom nastavlja. On će udariti na ono što je još od ljetine preostalo a to su pšenica i raž. Bit će pogođen glavni izvor prehrane. Ovo zlo koje će se okomiti na Egipat (i to opet piramidalno: faraon, njegovi službenici, narod) imat će još jednu svrhu a to je da možeš pripovijedati svome sinu i svome unuku što sam učinio Egipćanima... Kako biste znali da sam ja Jahve (usp. Izl 10,2). Ovdje se susrećemo s nečim što možemo nazvati imenom tradicija ili predanje. Sve ono što Jahve Bog čini, ne čini to samo za jednu generaciju već za čitavu povijest Izraela. Jahvina djela trebaju živjeti i biti prepoznatljiva i pripovijedana u svakoj generaciji. U ovoj uputi koju prima Mojsije od Boga susrećemo tri generacije: ti – tvoj sin – tvoj unuk. Ovdje je važan izraz pripovijedati (hebr. *safar* što znači nabrajati, pripovijedati). Radi se, dakle, o usmenoj predaji, nekoj vrsti kateheze koja se treba pripovijedati u svim pokoljenjima. Zar je onda čudno što je došla i do nas? To pripovijedanje ima za cilj da Izraelci (a sada i mi) spoznaju da je Jahve pravi Bog (u izvorniku: *da sam Ja koji jest a to znači: On jedini ima razlog svojega postojanja u sebi*). Još i danas ove događaje otac pripovijeda sinu kod stola kad se slavi šabat ili Pasha.

Susret s faraonom

Nakon sedam opomena koje su bile bezuspješne sada dolazi osma: skakavci. Kao i prethodni znak (tuča) tako i ostala dva koja slijede imaju zajedničko to što ugrožavaju život Egipćana.

Idi k faraonu!, govori Jahve Mojsiju. Ima li smisla poći pogotovo do čovjeka tako tvrda srca kao što je faraon. Pogotovo što sam Bog govori Mojsiju: *Učinio sam da njemu i njegovim službenicima otvrdne srce*. Ali Mojsije sluša Jahvu. Novo poslanje. Bog neprestano šalje svoje poslanike s porukom i pozivom na obraćenje. On ne odustaje od čovjeka.

S Mojsijem je i njegov brat Aron (vjerojatno ovaj dio dugujemo svećeničkoj tradiciji P). Oni dolaze u ime Boga Hebreja koji poručuje: *Dokle ćeš odbijati da se preda mnom poniziš?* Pitanje izražava i Božju nestrpljivost. Sada dolazi zahtjev (*Pusti narod moj da mi iskaže štovanje*) i sankcija u slučaju odbijanja (*Jer ako ne pustiš moga naroda...*). Ovaj puta će Bog dati svoj znak u skakavcima koji će tako prekriti površinu da se zemlja od njih neće vidjeti. Utanačen je i rok a to je Sutra. Nema odgađanja!

A posljedice će biti strašne: bit će to takvo zlo s kojim se ni jedno dosadašnje ne može usporediti (*takvo što ne vidješe ni tvoji očevi ni očevi tvojih očeva*). Oni će pojesti i uništiti sve što je još do tuče preostalo. Doslovno sve. Pojest će koru na stablima u polju i posve ih ogoliti. I ne samo to! Skakavci će ispuniti i sav dvor faraonov, kuće njegovih ministara i običnoga naroda.

Mojsije nije došao raspravljati s faraonom. Bog ga je poslao da mu to jednostavno kaže. Na Božju riječ ne može se reći nikakav "ali". Ona se može samo izvršiti ili ne izvršiti. Svaki "ali" je neizvršenje. Stoga, nakon što je Mojsije faraonu saopćio Božju poruku "okrene se i ode od faraona".

Intervencija ministara

Bog nas nekada opominje i preko drugih ljudi, posebno preko onih koji su oko nas. Tako je to učinio i faraonu. Njegovi ministri vide da u ovakvom tvrdoglavom odupiranju egipatskog kralja država Egipat sve više srlja u propast. Ne radi se samo o faraonu. Pogođeni su i oni a i narod. Država srlja u ekonomsku propast zbog tvrdoglavosti svojega suverena. Stoga ministri savjetuju faraonu: *"Dokle će nam ovaj čovjek biti stupica? Pusti te ljude neka idu ... zar ne vidiš kako Egipat srlja u propast?"* Faraon je pred dilemom. S jedne strane treba mu muška radna snaga, a s druge strane i sam vidi kako Egipat srlja u propast. Što učiniti?

Drugi put kod faraona

Faraon se odlučuje za polovično rješenje. Dao je pozvati natrag Mojsija i Arona. Lukavo donosi odluku: *Jahve bio s vama isto kao što sam i ja pustio da s vama pođu i djeca*. Upravo ostanak djece faraonu će osigurati da će se ostali vratiti. Mojsije je uporan, ali i faraon je uporan. Sve se završilo tako da su ih potjerali od faraona.

Jahve nastupa – skakavci

Mojsije prima zapovijed od Jahve: *Pruži ruku povrhu zemlje egipatske da navale skakavci na egipatsku zemlju i pojedu sve bilje što još ostade nakon tuče!* Mojsije sluša Jahvu i izvršava njegovu zapovijed, podigao je štap Božji koji je držao u ruci. Učinak je strašan. I danas ima sličnih pošasti. Da bismo si to mogli predočiti, moramo znati da je to roj skakavaca poput oblaka, deblje i do 200 metara a dužine i par kilometara. Gdje se oni spuštaju doslovno nastaje mrak. U Egiptu je to sve bilo u još većim dimenzijama. Dan i noć Bog je navraćao istočni vjetar koji je nosio skakavce tako dugo dok nije bila pokrivena cijela egipatska zemlja u silnoj gustoći: *toliko ih mnoštvo nikad prije nije bilo niti će kada biti*. Skakavci su se odmah dali na posao. Što god se u Egiptu zelenilo ništa nije ostalo. Egipat je u jednom trenutku ostao posve bez hrane.

Treći put kod faraona

Tek sada faraon vidi veličinu zla. Cijeli je Egipat pogođen, ne samo on već i njegovi ministri i sav narod. Skakavci nisu samo u polju već su prekrili kuće i domove Egipćana. Jahvino je to djelo i samo Mojsije ovdje može pomoći. Stoga hitno izdaje zapovijed da što prije dozovu Mojsija i Arona kako bi ovo strašno zlo što prije prestalo. *Sagriješio sam protiv Jahve, vašega Boga, i vas! Oprostite mi uvredu još samo ovaj put i molite Jahvu, Boga svoga, da samo otkloni od mene ovaj smrtonosni bič!* Pogledajmo faraonovo pokajanje! Priznaje da je sagriješio. I to je sagriješio ne samo protiv Boga već i Izraelaca. Kazna je smrtonosna za čitav Egipat. Može je skinuti samo onaj tko ju je nametnuo – Jahve. Faraon moli za zagovor Mojsija i Arona kod Boga.

Još samo ovaj put

Koliko je takvih našio odluka bilo kao što je ova faraonova. Koliko puta smo rekli: "Nikad više!" Kad je čovjek u nevolji, sve je spreman učiniti i obećati. A kad prođe nevolja? Pokajanje je primljeno i molitva je uslišana. Bog šalje zapadni vjetar i on odnosi skakavce prema Crvenom moru. A što sad? Faraon se vratio na svoj otpor i tvrdokornost. Takvi smo mi ljudi.

(U sljedećem broju:
Tama nad Egiptom)

BOGU HVALA!

Naš je lipanjski *Zvonik* jedna velika HVALA BOGU! Hvala za sve milosti kojima nas je obdario tijekom protekle školske i vjeronaučne godine. Bilo je mnogo lijepih doživljaja, puno smo naučili, a bilo je i kušnji. Na svemu zahvaljujmo. Božja volja u našem životu je ljubiti ljude, a to možemo ako ljubimo Boga. Slažete se, zar ne? E, onda pažljivo pogledajte koliko ste ljepote i dirljivih trenutaka priredili svojim

roditeljima, vjeroučiteljima i nastavnicima, svojim župnicima. O svemu tome i slikom i riječju ne samo na ovim stranicama, u čemu Vam želim ugodne i korisne trenutke.

Vaša Zvončica

Radost Prve pričesti

Radosno očekujem svoju Prvu pričest. Za ovaj događaj se pripremam učeći lekcije, redovito idem na vjeronauk i na svetu misu. Pred Prvu pričest, a i poslije nje, nastojim biti bolja, više obraćam pažnju na druge... Jednom riječju, pokušat ću biti drugačija. Uvijek puno toga obećavam, a malo ispunim. No, ovo obećanje mi je važnije od svih, pa se moram posebno truditi da ga ispunim. Često kada uradim nešto loše, mama kaže: "Ti si prvopričesnica, to ne bi trebala tako raditi!" Obično je poslušam, ali kada ne, to me muči cio dan, pa i duže. Ali ja imam i dobre misli o tom događaju. Ako nekad pomislim – što ako ja nešto loše uradim – pomislim da ću primiti Isusa u svoje srce. Ali ne mogu tek tako griješna srca! Zato postoji Sveta ispovijed. Odlučim tada... pa se iskreno pokajem za svoje grijehе. Tako mi primanje tog sakramenta postaje radost. Dakle, ja radosno i željno iščekujem svoju PRVU PRIČEST.

Vita Miković, OŠ "Miroslav Antić" Palić

Župa Isus Radnik – Subotica

LIJEPO JE KOD ISUSA!

Učenici drugih razreda (i dvoje iz prvoga!) koji pohađaju katolički vjeronauk u osnovnoj školi "Jovan Mikić" u Subotici, skupa s vjeroučiteljicom **Zoricom Svirčev** lijepo su pripremili i proslavili svetu misu u subotu, 24. svibnja 2008. godine u župnoj crkvi "Isus Radnik". **Vič. Károly Szabady**, župni kapelan, srdačno je dočekao djecu i tijekom mise (kojoj je nazočilo i nekoliko roditelja i baki, kao i katehiste **s. Mojmira Mašina** i **Vesna Huska**) održao lijepu propovijed kojom je sve pozvao da opet dođu k Isusu, jer ih on uvijek čeka. **S. Jasna Crnković** je svirala, a djeca su pjevala pjesme koje su naučila na školskom vjeronauku. Bravo! (vh)

ONI SU POSEBNI – ĐACI GENERACIJE!

ANDRIJA SENTE

je đak generacije u OŠ "Miroslav Antić" na Paliću. Republički je prvak iz kemije! Općinski prvak iz fizike! A ni biologija mu nije nepoznata pa je i ovdje postigao lijepe uspjehe na općinskom i okružnom natjecanju. Ako ste ga vidjeli s tamburom u ruci i pred mikrofonom na Festivalu bunjevački pisama, sigurno ste ga upamtili po nasmiješenoj liku. Andrija je upravo završio i nižu Muzičku školu, paralelno s onom "običnom".

A ni na duhovnom polju nije "zakazao". U crkvi je ministrant. Ove je godine dostigao i duhovno "punoljetstvo" jer je primio sakrament Svete Potvrde. Lijepo je recitirao i predstavljao Hrvatsku čitaonicu na smotrama. Evo, to je Andrija s pogledom usmjerenim u gimnaziju u kojoj želi nastaviti školovanje. Blagoslov Božji pratio ovog vrijednog i talentiranog momka, a vjerujemo da on ima na čemu Bogu zahvaljivati.

VEDRANA CVIJIN

proglašena je đakom generacije u OŠ "Ivan Milutinović". Što voli i čime se bavi? U školi je znaju kao odličnu matematičarku. Natječe se iz matematike od četvrtog razreda osnovne škole i zauzima prva mjesta. Prošle je godine zauzela prvo mjesto na okružnom a treće na republičkom natjecanju, a ove godine pohvalnicu (4. mjesto). I drugi joj predmeti idu. Osvojila je prva mjesta u općini i iz biologije i srpskog jezika.

Voli stranu pop i rock glazbu. Ona u slobodno vrijeme gleda filmove, čita, i sama se okušala u pisanju priča... Voli svirati gitaru, crta. A u crkvi je najbolja u poznavanju Biblije, redovito čita molitvu vjernika, preuzima obvezu klanjanja pred Presvetim Sakramentom u noćnim satima, pomaže svojoj časnoj... I ona je primila darove Duha koji su očito našli dobro tlo.

PATRICIJA MERKOVIĆ

je postala đak generacije nižih razreda OŠ "Ivan Milutinović" u Maloj Bosni. Ona pohađa nastava na hrvatskom jeziku. Rado čita, piše lijepe sastave, ali voli i matematiku. Patricija je poznata i kao čuvarica tradicije jer je aktivna u Hrvatskoj udruzi kulture "Lajčo Budanović" gdje pleše ali i proučava i čuva kulturu Hrvata Bunjevaca.

I nešto ipak neobično: Patricija je ministrantica u crkvi, a nedavno smo ju sreli na "Zlatnoj harfi". Uskoro kreće u peti razred te joj želim Božji blagoslov u daljnjem životu!

K. Č.

"Zlatna harfa" i misa zahvalnica

"Pjevajte Bogu, slavite mu ime"

(Ps 68,5)

Ovogodišnja, dvadeset i druga po redu "Zlatna harfa", godišnji susret malih župnih zborova, okupila je u subotičkoj katedrali-bazilici Sv. Terezije Avilske u subotu, 14. lipnja trinaest zborova. Prije nastupa zborova, misu zahvalnicu – "Te Deum" za završetak školske i vjeronaučne godine služio je katedralni župnik mons. Stjepan Beretić s nekoliko svećenika Subotičke biskupije.

"Zlatna harfa" je skromno započela u katedrali 14. lipnja 1987. godine, a svake je godine bilo sve više djece. Na Harfi nastupaju vjeroučenici osnovnih škola. Cilj "Zlatne harfe" je njegovanje liturgijskog pjevanja u našim crkvama. Tema ovogodišnje Harfe je BIBLIJA, a moto iz Psalma 68,5: "Pjevajte Bogu, slavite mu ime."

Ove su godine nastupili zborovi iz: Žednika, Vajske, Sombora (Sv. Nikola Tavelić i Sv. Križ), Plavne, dječjeg vrtića "Marija Petković", župe Marija Majka Crkve, Male Bosne, Đurđina, Palića, župe Sv. Jurja – Subotica, župe Sv. Roka – Subotica, župe Sv. Terezije – Subotica i Svetozara Miletića.

Organizatorica susreta, s. Mirjam Pandžić je zahvalila svim zborovima na sudjelovanju a potom je katedralni župnik podijelio diplome predstavnicima zborova. Somborski

župnik župe Sv. Križa vlč. dr. Marinko Stantić je uputio poziv da se iduće godine "Zlatna harfa" održi u Somboru, kad se nisu ostvarili planovi da to bude ove godine. Pljesak prisutnih je potvrdio i njihovu želju da tako i bude.

Ove je godine i misa zahvalnica za kraj školske i vjeronaučne godine služena istoga dana. Na misi su se okupili učenici osnovnih ali i srednjih škola sa svojim vjeroučiteljima i roditeljima. Organizator ovoga susreta je prim. dr. Marko Sente. Bila je ovo veličanstvena zahvala Bogu za sve što se događalo tijekom školske godine, za ono što su učenici naučili ali i za one koji su ih u tome podupirali. Na misi je pjevanje predvodio VIS "Proroci" uz oduševljeno pjevanje svih prisutnih. Katedrala je bila poput košnice a to je Bogu ugodna glazba.

K. Čeliković

Uredio: Vlado Lišić

PRIJATELJ

Prijatelj ... toliko blizu ... toliko drag ... toliko bitan ... onaj kojega voliš, do kojega ti je stalo, za kojega se brineš...
 Prijatelj ... onaj s kim dijeliš sve... onaj kojemu se povjeravaš jer njemu možeš vjerovati ...
 Prijatelj ... onaj s kojim si prošao nešto, nešto tebi važno ... onaj za koga te vežu lijepi i oni manje lijepi trenuci...
 Prijatelj ... onaj s kojim si do jutra vodio razgovore kakve ne bi smio voditi ni s kim drugim ...
 Prijatelj ... onaj kojemu si otkrio dijelove života, ono što će ostatku svijeta ostati nepoznanica ...
 Prijatelj ... onaj koji te je razumio kad ti je bilo teško, pružio ti utjehu, darovao ti sebe za oslonac ...
 Prijatelj ... onaj koji te je opomenuo kada si pogriješio ... koji te je podigao kada si pao ...

Prijatelj ... onaj koji je bio uz tebe kada su ti svi okrenuli leđa ... koji te nije ogovarao i ismijavao, nego te pred svima branio ...
 Prijatelj ... koji je iskren, koji ti je rekao istinu iako je nisi želio čuti ... onaj čije su riječi možda i zaboljele, ali su te riječi bile iskrene, pune bratske ljubavi, izrečene radi tvojega dobra ...

Dragi mladi!

Nije dovoljno govoriti nekome: "Ja sam ti prijatelj!" Prijateljstvo nije teorija, ono je praksa! Svi želimo imati prijatelja, osobu koja je uvijek uz nas, koja nas razumije i podržava ... No, prije nego li dođemo do toga, moramo se upitati: *Jesmo li i kakvi smo mi prijatelji?* Prijateljstvo je odnos dvije osobe, stoga umjesto da samo gledamo kakav je naš prijatelj prema nama, upitajmo se kakvi smo mi prema njemu! Uklapamo li se u opis "idealnoga" prijatelja? P. Bosmans kaže: *Najveći prijatelj nam je onaj tko nam želi dobro zbog nas samih, čak iako o tomu nitko nikada neće saznati.* Jesmo li mi takvi? Spremni na požrtvornost, voljni biti podrška, biti puni razumijevanja i ljubavi prema našim prijateljima? Isus je, nazvavši nas svojim prijateljima, položio svoj život za nas, rekavši da nema veće ljubavi nego položiti život za prijatelja.

Težimo ka tom savršenom primjeru prijateljske ljubavi, budimo spremni iz dana u dan davati sebe za svoje prijatelje, izgarati i žrtvovati se za svojega brata i sestru, i tek tada, kada budemo pravi prijatelji, imat ćemo prave prijatelje!

Vladimir Lišić

VAŽNA OBAVIJEST

Upis u I. razred na opći smjer Gimnazije "Svetozar Marković" Subotica na hrvatskom nastavnom jeziku u školsku 2008. / 2009. godinu za 30 učenika.

/Službeni list APV, 15. svibnja 2008./

Zainteresirani se mogu javiti u ured HNV-a na tel.: 024/ 556-898 od 9 do 14 sati.

Članica IO HNV-a zadužena za obrazovanje **Stanislava Stantić Prčić**

BONOFEST 2008.

Već tradicionalni, treći po redu festival duhovne glazbe "Bonofest" održan je 16. i 17. svibnja u župi Sv. Filipa i Jakova u Vukovaru. Od 64 pjesme pristigle na natječaj, stručni žiri je odabrao 40 te je svaku večer nastupilo po 20 izvođača, među kojima je bio i subotički VIS "Proroci".

Kao i svake godine, Povjerenstvo za mlade koje djeluje pri vukovarskoj župi Sv. Filipa i Jakova pobrinulo se za oko 100 izvođača iz Hrvatske, Njemačke i Srbije (Subotice). Izvođači su bili smješteni po obiteljima FRAMA-e kao i kod ljudi dobre volje. Festival je započeo u petak 16. svibnja, a nazočne je tom prigodom pozdravila gradonačelnica Vukovara **Zdenka Buljan** koja je istaknula kako su vrata Grada Vukovara otvorena svima te je izrazila veliku zahvalnost glavnom organizatoru **fra Ivici Jagodiću** kao i Povjeren-

stvu za mlade koji su podignuli taj grad na jedan viši kulturni i duhovni stupanj. Prve večeri smo imali priliku poslušati Vukovarske golubiće, Band Assunta i sl. Druga večer, 17. svibnja, bila je u svjetlu poznatijih izvođača duhovne scene poput Marije Husar, Ive Šeparovića, VIS-a Proroci, Riječ, Novoga svitanja, Vlatke Kopic – Tene, Marte Nikolin, Blanke Došen, Viktorije Kulišić – Denke, Željka Lončarić – Žec i dr. Festival je zatvorio đakovački i srijemski biskup te predsjednik Hrvatske biskupske konferencije **mons. Marin Srakić**, istaknuvši kako bi Festival htio zaključiti riječima pjesme VIS-a "Proroci": "Baš je dobro da smo ovdje!", nadodavši kako mu je drago da tako izranjeni grad ima tako svijetlu budućnost – Festival koji privlači mlade svojom pjesmom i slavljenjem Gospodina.

Vrijedno je napomenuti i domjenak koji je uslijedio a koji je u Pastoralnom centru priređen za sve mlade koji su imali još jednu priliku za boljim upoznavanjem, naravno uz svirku tamburaša.

Festival se ove godine zahvaljujući medijskom pokroviteljstvu na blagdan Tijelova 22. svibnja mogao pratiti na 2. programu Hrvatske televizije, a za vrijeme samoga Festivala izravno putem interneta posredstvom Design studija "D". Festival su izravno prenosili i Hrvatski katolički radio te Radio Marija. /**Petar Gaković**/

© prijateljstvu

Molitva je onaj najviši, najdivniji izraz razgovora s Bogom u kojemu ostvarujemo prijateljstvo s Bogom, mir sa sobom i ljubav prema drugima.

Prijateljstvo kao odnos između ljudi svima je poznat, kako smisao toga pojma tako i iskustvo povezano s njim. Često govor o tomu djeluje suvišan, jer je prijateljstvo sveprisutno i (tobože) samorazumljivo. No, kako naše razumijevanje prijateljstva u najvećoj mjeri dolazi iz osobnoga iskustva, nije na odmet još ponešto reći, u pokušaju da se iz toga revidira naše viđenje prijateljstva, i nadamo se, nešto novo sazna ili cjelovitije utvrdi prethodno shvaćanje. Ako u tomu uspijemo – bit ćemo zadovoljni.

Grčki filozof Aristotel u Nikomahovoj etici (1166a) govori: *Prijateljem se smatra ili onaj tko želi i čini dobro, tj. ono što smatra da je dobro, zbog samog tog prijatelja, a ne zbog sebe, ili onaj tko želi svom prijatelju da postoji i da živi zbog njega samog.* Takav odnos se može naći samo u moralno ispravna čovjeka, dobroga čovjeka. Moralna čovjek živi u suglasnosti sa samim sobom i pokazuje uvijek istu težnju za onim što je dobro i sve svoje snage upravlja dobru. Dobar čovjek se ponaša prema prijatelju kao prema sebi samom, jer je prijatelj "drugo Ja". Samo dobar čovjek može biti prijatelj. No, moglo bi se reći da i loši ljudi imaju prijatelje. Zajedno provode vrijeme u aktivnostima u kojima oboje uživaju, te se i na neki način potpomažu. Počet ćemo od iste tvrdnje da je čovjek prema drugima onakav kakav je prema sebi. Loše (zle) ljude zovemo takvima zbog lišenosti onih vrлина koje krase moralno ispravne – dobre ljude. Takvi ljudi (loši) žive u stalnoj napetosti zbog života kojega vo-

de. Oni su sami sa sobom u svađi, jer u sebi ne mogu naći nešto čime bi bili zadovoljni – sebi dragi. Stoga, tko nije prijatelj samomu sebi, taj ne može biti ni drugome. Tim je ljudima dužnost, kaže Aristotel, napregnuti sve snage i uložiti sve napore kako bi izbjegli zlo i nastojali postati "čovjekom". Jer u tom slučaju čovjek će biti i vlastiti prijatelj i prijatelj dugih.

Trudeći se u Svetom pismu pronaći nešto o prijateljstvu, nalazio sam malo spomena te riječi. Međutim, od šume nisam vidio drveće. Novi zavjet je "knjiga o prijateljstvu", prepuna riječi (o) ljubavi. Naime, Bog je ljubav i svako dobro od Njega dolazi. On je izvor savršenoga prijateljstva koje iz ljubavi izlazi, u njoj je sadržano, s njom je istovjetno. U liku Isusa Krista vidimo sav primjer i ideal prijateljstva. U životu mnogih kršćana taj je ideal pomalo zamagljen, te se i mi sami možemo zateći kako se zadovoljavamo time da budemo kao većina kršćana. No, Isus od nas ne traži da budemo kao većina kršćana već da budemo kao On! "Ljubite jedni druge kao što sam ja ljubio vas." Samo na tom putu možemo biti u prijateljstvu s Bogom, sa samim sobom i napose prijatelji drugima. Netko bi mogao reći: "Sve su to riječi i kojekakvi ideali. Ali na koji način u tomu uspjeti?" Ili kako mnogi danas, pa i mladi vole reći: "Kako to praktično izvesti?" Molitvom, dakako!

Molitva je onaj najviši, najdivniji izraz razgovora s Bogom u kojemu ostvarujemo prijateljstvo s Bogom, mir sa sobom i ljubav prema drugima.

Goran Gregorić

Čujem Božji odgovor:
Moje kraljevstvo
u vašim je rukama!
Budite dobri jedni
prema drugima!
Volite se!
Ljubite jedni druge!

P. Bosmans

Bradley Trevor Greive:
"ZAVUJIEK PRIJATELJI"

Istinska vrijednost
prijateljstva

Želite prijatelju pokazati koliko ga volite? Ne znate kako? Ne možete naći prave riječi?! Darujte mu ovu knjigu!

Kroz neodoljive fotografije životinja i interesantan humor, pisac opisuje ljepotu svakodnevnoga života uz prijatelje. Često naglašava da prijatelj razumije što misliš i točno zna kad, kako i što ti treba reći da bi te utješio, nasmijao ili možda usmjerio na pravi put. A što je najvažnije, zna i kada treba samo sjesti kraj tebe i ne progovoriti ni riječ. Zna kad ti je potreban zagrljaj, ozbiljni razgovor, savjet ili samo iskren odgovor kada ga pitaš je li ti kravata na mjestu ili ti je kosa zamršena. Doista, prijatelji su jedna duša u dva tijela!

Autor, također, govori o gubljenju prijatelja što zna nevjerojatno boljeti, ali nas upravo to potiče na razmišljanje koliko su zapravo prijatelji vrijedni i nezamjenjivi.

Prava prijateljstva zasnovana su na zajedničkom pogledu na svijet i uvjerenju da nam je život ljepši upravo zato što su u njemu i određene osobe.

Pokažite prijateljima koliko vam je stalo do njih!

Anita Skenderović

DRAGI PRIJATELJI...

Hvala!

Hvala što si uvijek tu za mene! Sjećaš li se one hladne kišne noći kada sam te u četiri sata po noći zvala i tražila savjet? Sjećaš li se? O, ja se vrlo dobro sjećam! Nisi se ljutila što sam te probudila iz najslađega sna! Nisi marila što si narednoga dana morala ustati veoma rano! Jedino što ti je bilo bitno je da ja budem spokojna. Nekada se zapitam: čime sam zaslužila svu tu dobrotu i ljubav? Jesam li tako dobra prijateljica kao što si ti? Ne znam. Ali ovo znam: dok imamo jedna drugu, pobjeđujemo svijet!

Tko je bio uz mene kada sam se našla u novome društvu, bez ikoga poznatog? Ti, naravno. Nikada neću zaboraviti

Nemoj tako!

Čula sam od mnogih da si se upustio u svijet droge. Želim te pitati je li to istina? Ne želim ti suditi, samo pomoći. Život je lijep! Vjerojatno misliš da drogom uljepšavaš svoj "propali" život, ali NE! Prijatelju, moraš shvatiti kako ga na taj način još više uništavaš. Droga uništava! A i što ćeš postići njenom uporabom? Misliš li da će ti pomoći zaboraviti probleme koji te muče? E, neće! Ući ćeš u još veće probleme. Stvaraš probleme sebi, a i osobama koje te okružuju. Time što ćeš se nafijsati postići ćeš utjehu samo na sat, dva, a zatim ćeš pasti u krizu. Potrošit ćeš sav novac, propast ćeš tjelesno. Što je još gore, ona će te uništiti i psihički. Ljudi će te manje poštovati, štoviše – žalit će te. Nitko ne voli biti žaljen, pa tako vjerojatno ni ti. Tvoji prijatelji će te trebati. Zapitaj se, gdje ćeš onda biti ti? U svijetu u kojemu ti ne trebaju prijatelji? U svijetu gdje ni sam sebi nisi važan? Taj svijet ti neće pomoći! Pravu utjehu nećeš uspjeti naći!

koliko si se trudila svima me predstaviti! Željela si da se svima svidim! A ništa nisi tražila zauzvat. Moja radost i osmijeh na momemu licu bili su ti dovoljni! I to je ono što te čini pravom prijateljicom!

Ima dana kada mrzim samu sebe, kada mrzim cijeli svijet, bez nekoga određenoga razloga. Tada dođeš ti sa svojim unaprijed pripremljenim govorom. I govoriš mi o ljepoti mojega bića, o ljepoti i radostima na svijetu ... Odmah mi bude lakše. Ali, ne zato što si mi proširila vidike ili zato što sam saznala nešto novo, već zato što svaki put iznova potvrđuješ koliko me voliš! I na tomu sam ti zahvalna!

Poznaješ me. Znaš da sam nepopravljiva romantičarka. Hvala ti što me u tim trenucima "spuštaš na zemlju". Kada utjehu tražim u snovima, budiš me. Pomažeš mi shvatiti kako je i stvarnost lijepa, samo se moram potruditi gledati ju iz drugoga kuta! S tvojih usana nikada nije sišla neistina. Tvoja iskrenost često zna povrijediti. Ali, da nisi tako surovo iskrena, nikada ne bih znala što znači imati pravu prijateljicu!

Hvala ti što me voliš baš ovakvu kakva jesam! Hvala što me voliš bez kompromisa! Hvala što ne tražiš ništa zauzvat! Hvala za svaki osmijeh, za svaki razgovor! I za kraj: hvala što si takva kakva jesi, jer pored tebe i ja postajem bolja!

Nevena Balažević

Pravu utjehu ti može pružiti samo istinski prijatelj. Prijatelj kojemu si važniji nego bilo što na svijetu. Misli malo na nas, tvoje drage osobe. Svojim ponašanjem uništavaš i nas. Prijatelju, potreban si i meni. Potreban mi je tvoj humor, tvoje društvo. Želim da me ponovno nasmijavaš do suza, da se veselimo, da pomažemo jedno drugome. Nemoj misliti da te nitko ne voli! To doista nije istina. Ako nitko drugi, volimo te Bog i ja. Bog koji te nikada, nikada neće ostaviti! Nikakva ovisnost ne može zauzeti poziciju pravog prijatelja i Boga, NIKADA! Imao si, odnosno imaš toliko osoba oko sebe koje te vole, nemoj ih iznevjeriti. Zamisli da neka tvoja draga osoba upadne u oholi svijet droge, a tebi treba pomoć od te osobe, no ona ti ne može pomoći jer joj nitko nije važan, čak ni ti, koji si joj bio najbolji. Kako bi se osjećao? Bio tužan i razočaran, zar ne? Zato pokušaj izaći iz tog okrutnog i oholog svijeta droge da ne bi i ti povrijedio osobe koje su ti drage. Utjehu pronađi u prijateljima koji te vole.

Antonija Sudarević

Isus kao prijatelj

Isus je tu radi tebe. Prihvaća te u potpunosti, bez iznimke, zato što te voli, iskreno, prijateljski. Pokazuje ti svoju bezgraničnu ljubav, prilazi ti s osmijehom, pruža ti ruku pri svakom padu. Došao je liječiti bolesne, tješiti tjeskobne, izgubljenima pokazati pravi put. Isus se neće nametnuti, on će predložiti sebe kao prijatelja kojemu se uvijek možeš povjeriti, koji će te razumjeti, koji će podržavati sve tvoje odluke i žrtve koje si spreman podnijeti zbog njega... Na tebi je prihvatiti ga ili odbaciti. No, budi svjestan posljedica ali i prednosti, dopustiš li mu ući u tvoj život. On je tu da ispravi tvoje pogreške, da ti bude oslonac u životu. U kakvoj se god prilici nađeš, neće te napustiti, neće suditi prema tvojim djelima, već će nastojati pomoći ti upoznati prave vrednote. Isus je prijatelj koji je stalno prisutan, uvijek ti je na raspolaganju. A kakav si ti prema njemu? Jesi li mu uvijek na raspolaganju? Koliko mu vremena posvećuješ? Ukoliko se ti udaljiš od njega, on će čekati jer ne želi biti nametljiv. Isus ti samo želi olakšati patnju i bol koju si sam sebi nanio. Patnja nije bila u Božjoj zamisli. Sam si kriv. Zašto? Jer nemaš vremena za Isusa, tvojega uvijek prisutnoga prijatelja. Zato vrijeme iskoristi pametno!

A. P.

**Veće ljubavi nitko nema od ove:
da tko život svoj položi
za svoje prijatelje.
Vi ste prijatelji moji
ako činite što vam zapovijedam.
Više vas ne zovem slugama
jer sluga ne zna
što radi njegov gospodar;
vas sam nazvao prijateljima
jer vam priopćih sve
što sam čuo od Oca svoga.
Iv 15,13-14**

**"Prijatelji su
anđeli, koji
nas dižu
na noge,
kada naša
krila zaborave
kako letjeti."**

**Jedini način
da imaš
prijatelje
jest biti
prijatelj!**

Postoji rješenje!

Kako riješiti konflikt s prijateljem? Izbjegavati ga, zaboraviti na njega i nastaviti svojim putem, ili možda razgovarati s njim? Postoji jedan način razgovora koji nije veliko otkriće našega vremena. Riječ je o *medijaciji*. Medijacija je način rješavanja konflikta i prevladavanje nesporazuma u kojemu se pojavljuje treća neutralna strana – medijator. On je tu kako bi nam olakšao proces komunikacije između strana koje razgovaraju i omogućio lakše postizanje sporazuma. Treba samo saslušati osobu, istražiti i definirati problem.

Evo primjera medijacije kad je riječ o ogovaranju.

U životu svi mi imamo neke tajne, koje jednostavno ne možemo zadržati za sebe i potrebni su nam prijatelji kojima bismo to povjerali. Prijatelj je osoba kojoj možeš beskrajno vjerovati, ali kad najmanje očekuješ on te može iznevjeriti. Tako je bilo i u ovoj situaciji. Tajna koja je bila povjerena samo jednoj osobi, izbila je u javnost.

Kako se postaviti u ovoj situaciji?

Medijator: osoba koja pomaže u rješavanju konflikta.

Anna: osoba koja je povrijeđena.

Maria: osoba koja je iznevjerila prijateljicu.

Medijator: Anna, zamoli ju da ti ispriča svoju stranu priče. Zašto te iznevjerila kada ti je bila najpotrebnija? Zbog čega je to uradila? Kakve koristi ima od toga? Pitaj ju kako se sada osjeća?

Maria odgovara: Od trenutka kada sam saznala tvoju tajnu osjećala sam neku prednost, znala sam nešto što nitko nije znao. Odlučila sam ju ispričati kako bih bila u centru pozornosti. Bilo mi je zanimljivo, svi su bili oko mene i ispitivali me, uživala sam. Sad shvaćam da od te priče nemam nikakve koristi. Ah, osjećam se tako prazno i žalosno jer sam te iznevjerila.

Medijator: Sada, kada si čula njenu stranu priče, ispričaj joj kako si se ti osjećala u toj situaciji.

Anna: Nemaš pojma kako mi je bilo, osjećala sam se užasno, jer su tajnu koju sam samo tebi povjerala svi saznali. Razočarala si me.

Medijator: Sada kada znamo da je vaš problem ogovaranje, što možete učiniti u ovoj situaciji? Koje rješenje će vam pomoći?

Maria: Ostaje mi samo ispričati se i pokušati povratiti prijateljstvo i prijateljicu koju sam izgubila.

Anna: Oprostit ću joj i pružiti još jednu priliku, jer svi mi griješimo.

Medijator: Vaše rješenje je isprika i oprost.

Drago mi je što ste pronašli rješenje i nadam se da ćete ga početi provoditi u djelo. Medijator je tu da vam pomogne, ali samo na vama je donijeti odluku! Nemojte okretati glavu pred problemom, otvoreno porazgovarajte s prijateljem, jer za pravo prijateljstvo se vrijedi boriti.

Elizabetha Nađ Kanás

Oprosti!

Kako plaši spoznaja vlastite slabosti i malenosti naspram veličine blagodati i zahtjeva kojim obdaruje i obvezuje sveti osjećaj prijateljstva. O, kako boli kada uvidiš svoju lijenost, neustrajnost, ponos, zaborav!

Koliko si puta strpljivo čekala da ti se javim, poštujući moje obveze i osjećaj odgovornosti prema svemu i svačemu! A ja sam kao čekao da ti prvi pozoveš. Kako smo uzaludno bacali dragocjene trenutke! Umnažaju se obveze, život se sve češće čini kaotičnim visokonaponskim preživljavanjem – i nije mi bilo lako snaći se u ovom životu. I činilo mi se teškim podići slušalicu, okrenuti broj, jer trebam se još istuširati, provjeriti poštu, večerati, a već za 45 minuta biti na drugom mjestu, s drugim mislima u glavi i drugim ljudima. Gdje ću još i tebi telefonirati? Činilo se, moj Prijatelju, tako puno, naporno, obvezujuće, previše! U kakvoj sam bio zabludi misleći da je prijateljstvo samo još jedna obveza bez koristi! Prijatelju, da vidiš sada suzne oči tvojega Ne-prijatelja! Nije ovo još jedno pravdanje! Znam, Prijatelju, i vjerujem tvojemu srcu koje to osjeća, koje je svjesno bogatstva našega prijateljstva i praznine uslijed njegova odsustva. I jutro osvane baš onda kad je teško ustati i opet idem dalje, ispočetka, isto. Ni ne pomislim da bi možda ti želio čuti pitanje *kako si*, vidjeti propušten poziv – a znam koliko je puta ono meni uljepšalo dan i olakšalo dušu!

Ne želim žuriti! Više ne! Prijateljstvo žureći zapne i padne slomljenih nogu, a prijatelji nastave žuriti, možda i u istom smjeru, ali bez prijateljstva. Molim te, praštaj, Prijatelju! Vрати se sa mnom da se sagne mo i ponese mo naše prijateljstvo na golim rukama.

Prijatelju, molim dragoga Boga da mi udijeli mudrost u odabiru svakodnevnih prioriteta jer ne želim zapostaviti tebe, ne želim zapostaviti sebe! Bez našega prijateljstva sam tek pol čovjeka, tek pol.

Nije lako, ali truditi ću se biti Prijatelj!

Tvoj Prijatelj

Nevena Mlinko

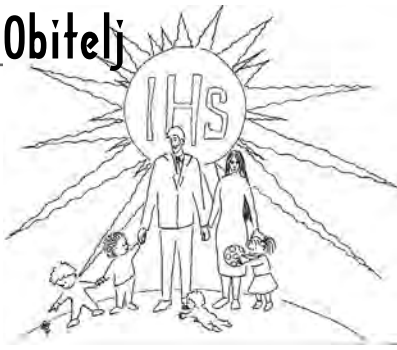
**Prijateljstvo prestaje tamo
gdje počinju osobni interesi.**

**Ako pri svakoj prijateljskoj usluzi
odmah misliš na zahvalnost,
onda nisi darovao, već prodao.**

**I neprijatelja,
ako ti zakuca na vrata
moraš dolično ugostiti,
jer niti drvo ne uskraćuje
hlad drvosječi.**

Na dnu

Dragi čitatelji! Tko god danas razmjenjuje pisma preko Interneta, a nema neki od programa koji štite od "spamova" (reklame, različite ponude proizvoda, usluga i sl.), svaki dan prima po desetak mailova gdje se najviše nude dva proizvoda

– pilule protiv depresije i za potenciju. Ne analizirajući jesu li te stvari povezane i koja vrst lijekova je ljudima potrebna prije one druge, pitam se: jesu li to zaista tako veliki i česti problemi suvremenog čovjeka? Dok milijuni gladuju, stradaju od elementarnih nepogoda ili umiru od neizlječivih bolesti, dok se svjetska klima mijenja zbog zagađenja okoliša, dok je sve češće nasilje i zloraba ljudi, ljudi koji bi mogli živjeti sretnim životom, zahvalni Bogu za sve što imaju, pate zbog depresije ili loše potencije! Kao da smo zbilja na dnu! Ipak, i sa dna je dosta pružiti ruku – naš dobri Otac Nebeski diže nas k sebi, gdje ni depresije ni bilo kakvih drugih bolesti i problema, jednostavno NEMA, ili za svrhu imaju naš rast u svetosti... ☺ *vh*

mali savjeti

Da djeca budu pametnija

Dojenje

Majčino mlijeko osnovna je hrana za mozak. Istraživanja konstantno pokazuju da dojenje ima više korisnih strana u razvoju novorođenčadi. Danski znanstvenici nedavno su otkrili da dojenje, pored jačanja imuniteta, može utjecati i na inteligenciju kod beba.

Zdrava prehrana

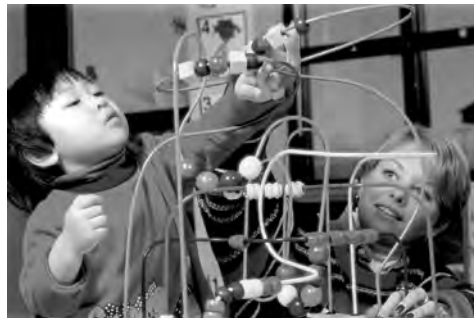
Izbacivanje šećera i brze hrane koje biste zamijenili zdravom hranom punom vitamina može biti veoma dobro za mentalni razvoj djeteta, pogotovo u prve dvije godine. Djeca unošenjem zdrave hrane mogu mnogo poboljšati intelektualni razvoj. Obratite pažnju na njihovu prehranu i ocjene će biti bolje.

Čitanje

Ova dokazana metoda često se zaobilazi u novijim istraživanjima, ali čitanje pospješuje mentalni razvoj djece svih uzrasta. Čitajte im od malih nogu, a kada budu dovoljno odrasli, vodite ih u knjižnicu kako bi im knjiga bila uvijek pri ruci.

Stvaranje glazbe

Slušanje djeteta kako svira trubu ili neki drugi instrument često nije prijatno, ali glazbene lekcije mogu biti zabavan način za razvoj desne moždane sfere. Prema znanstvenicima Sveučilišta u Torontu, studenti koji su od malih nogu učili svirati neki instrument imaju mnogo bolje ocjene od onih koji nisu.

Ekipni sportovi

Studija koju je provelo Sveučilište u Ilinoisu pokazala je vezu između sportskih rezultata u mladosti i akademskih dostignuća. Djeca koja su sudjelovala u ekipnim sportovima imaju izraženije samopouzdanje i veću želju za uspjehom od onih koja se nisu bavila nijednim sportom.

Igranje video igara

Točno je da su mnoge igrice nasilne i besmislene, ali neke od njih mogu poboljšati organizacijske sposobnosti vašeg djeteta, kao i probuditi kreativnost kod njih. Sveučilište u Ročesteru je provelo istraživanje koje je pokazalo da djeca koja igraju igrice imaju bolju sposobnost primjećivanja i pamćenja.

☺ *Najvažnije u kršćanskom odgoju nije samo da djeca budu pametna i uspješna u školi, već – u skladu s Kristovim naukom, a uz pomoć svojih roditelja i odgajatelja, osobito vjeroučitelja – da od Božjih darova koje su primili učine najviše što mogu, Bogu na slavu, braći ljudima i sebi na korist, u školi, na fakultetu i na svom poslu, a također u Crkvi i cijelom društvu. ☺*

... šale ... šale ... šale

(lako je smijati se, kad je gotova škola ☺)

OCJENE

Kada je Ivica stigao doma zadnjeg dana škole otac ga upita:

– Gdje su ti ocjene Ivice?

Ivica mu odgovara:

– Posudio sam ih Marku da prestraši svog tatu!

PODACI

Učiteljica prozove Ivicu:

– Ivice, koliko je 2+2?

– Oprostite, možete mi dati malo više podataka?

RODITELJSKI SASTANAK

Pita učiteljica Ivicu:

– Zašto si na roditeljski sastanak poslao svog starog djeda? Zar su tvoji roditelji tako zauzeti?

Ivica odgovori:

– Nisu, ali djed jedini slabo čuje!

jedna slika – jedna priča

Kada je starozavjetni Bog nakon općeg potopa ljudima želio obećati da ih više nikada neće tako kažnjavati, pokazao je Noi dugu. No, čovjeku je trebalo samo nekoliko stoljeća da svoju civilizaciju razvije do stupnja u kojem svijet može uništiti sam. A Bogu su ostale samo duge.

(**Branimir Pofuk**)

MALE MUDROSTI

Dječak koji se predomislio

Jednoga dana kada sam se vraćao iz škole, ugledao sam dječaka iz susjednog razreda kako pognute glave sjedi na klupi u parku. U rukama je stiskao bijelu kartonsku kutiju na koju su padale njegove suze. Bilo mi ga je toliko žao da nisam mogao samo tako proći. Sjeo sam na klupu kraj njega i rekao mu: "Ne znam što te rastužilo, ali budi siguran da će proći. Pođimo polako kući, a poslije dođi po mene da zajedno odemo u kino!" Onda sam ga nježno zagrlio. Dječak se ubrzo umirio, a onda je polako ustao i nesigurno krenuo kući. Putem smo počeli razgovarati o svemu onome što zanima petnaestogodišnjake i činilo se da se dječak puno bolje osjeća. Pred vratima svoje kuće se čak i lagano nasmiješio. Sutradan sam potražio svog tužnog prijatelja i uvjerio se da je puno bolje. Dogovorili smo se da zajedno odemo na nogometnu utakmicu. Od tada se više nismo razdvajali i postali smo najbolji prijatelji.

Četiri godine kasnije moj je prijatelj, kao najbolji učenik naše škole, držao govor na maturalskoj svečanosti. Svi su mu čestitali na njegovom uspjehu dok se uz glasni pljesak uspinjao na pozornicu. Tada je uzeo mikrofon i rekao: "Točno prije četiri godine napunio sam kartonsku kutiju svojim pismima i dnevnicima i krenuo u park u namjeri da ih negdje zakopam. Poslije sam se planirao ubiti..." U dvorani je zavladao mukla tišina. Sve su oči bile u nevjerici uperene u ozbiljno mladićevo lice. "Bio sam očajan i usamljen. Dan prije prekinuo sam sa svojom djevojkom, roditelji me nikako nisu mogli razumjeti, moj brat je tada bio daleko, a prijatelji nisu imali strpljenja, ni želje slušati o mojim problemima. I u školi mi je loše krenulo... Nisam imao nikoga s kime bih mogao podijeliti svoje probleme, a oni su mi se tada činili prevelikim. Osjećao sam da takav život više nema smisla. Bio sam očajan i spreman ići do kraja. Tada se niotkuda pojavio ON...", zastavši u svom govoru pokazao je prstom na mene. Zacrvenio sam se jer su se svi nijemo okrenuli prema meni, napeto očekujući nastavak priče. "Sjeo je kraj mene u želji da me utješi. Jedva da me i poznavao, ali ipak mu je bilo stalo. Zagrlio me i otpratio kući, a sutradan je došao k meni i pozvao me na utakmicu. Tako sam stekao pravog prijatelja. Spoznao sam da u svakoj životnoj situaciji postoji neki smisao i da nijedan problem nije toliko velik da ga ne bismo mogli riješiti... I da uvijek postoji netko kome je stalo! Anđeli su oni koje nam Bog pošalje da nam pomognu kada nam je najteže. Ovo je moj anđeo! Spasio mi je život svojom brigom i razumijevanjem u trenutku kad sam se, obuzet mladenačkim ludilom, spremao učiniti najgore. Zahvaljujući njegovoj ljubavi, ja sam sada ovo što jesam. Moja poruka za sve vas je: "Nikada ne zaboravite koliku moć vaša djela i riječi imaju na vaše bližnje. Koristite tu moć s ljubavlju i budite jedni drugima anđeli!"

**za život:
BEBA RASLA U JAJNIKU!**

Djevojčica Durga, rođena 1. lipnja u Darwinu (Australija), izazvala je nevjericu liječnika nakon što su shvatili da je beba 9 mjeseci, umjesto u maternici, rasla u desnom jajniku svoje majke Mire Tangaraje!

Šanse da se fetus smjesti u jajnik su 1:40.000, a vjerojatnoća da takva trudnoća dovede do rođenja živog i zdravog djeteta, ravna je nuli. Ginekolog Andrew Miler kaže da kod Mire Tangaraje (34) vanmaterična trudnoća nije otkrivena zbog toga što prije porođaja nije išla na ultrazvučne preglede i nije imala nikakve tegobe. On je planirao carskim rezom izvaditi bebu iz maternice i ujedno odstraniti veliki miom koji se vidio na ultrazvuku, ali, kad je napravio rez, shvatio je da se beba nalazi u jajniku, koji se tijekom trudnoće rastegao toliko da se kroz opnu tanku kao papir providjela bebina kosa. "Da, to je čudo!", kaže ovaj iskusni akušer i ističe da nije nikada čuo za takav slučaj u svijetu. "Čovjek jednostavno ne može povjerovati da svojim pokretima beba nije dovela do pucanja jajnika." U većini slučajeva vanmaterične trudnoće liječnici savjetuju pobačaj jer se smatra da je takva trudnoća opasna za majku. Majka male Durge dobro je podnijela i trudnoću i porod i, kao i otac Ravi, presretna je zbog rođenja kćerke.

**protiv života:
PRESKUPE PELENE**

Pelene u Srbiji skoro su tri puta skuplje nego u Njemačkoj, a vlast i dalje ne ukida PDV na bebi opremu i na taj način pomogne borbu protiv "bijeke kuge"!

Ova najosnovnija potrepština za djecu u Kanadi je jeftinija za 30 posto, u Švedskoj za 50, a u Njemačkoj je jeftinija za čak 70 posto nego u Srbiji! Ista situacija u Srbiji je i s hranom, odjećom i obućom za djecu, kao i s ostalim potrepštinama (krevetići, kolica...) Nevladine organizacije su zbog visokih cijena pokrenule inicijativu za ukidanje PDV-a na dječju opremu, ali je prijedlog, usprkos podršci patrijarha Pavla, Skupština odbila.

"Nedopustivo je da u zemlji u kojoj svi pričaju o natalitetu i bijeloj kugi porez za stvari neophodne za djecu bude isti kao porez na alkohol!"

(Angelina Radulović iz Udruge "Roditelj")

Piše: Stjepan Beretić

Povijesni kutak

Početak XVI. stoljeća u Somboru

Slavu Bačke pronio je po Rimu i Bologni, po Zagrebu i svijetu **Pavao Sonćanin**. Jedno od njegovih velikih djela je Ilirsko-mađarski zavod u Bologni. U Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti u Zagrebu je sačuvan latinski rukopis pod naslovom "Chronologia illustrissimi Collegii Illyrico-Hungarici Bononiae". Taj ljetopis nam svjedoči da je hrvatsko-mađarski zavod osnovan 7. kolovoza 1553. godine. U to je vrijeme Bačka već bila opustošena. Bačka je (poslije nesretnog Mohačkog poraza) bila pod Turcima. Pa ipak, za mladiće, koji su izbjegli iz Bačke, te su živjeli u sjevernijim i sigurnijim mađarskim županijama, ali i po raznim krajevima svijeta, postojala je mogućnost dalje izobrazbe. O tome, kamo su Bačvani bježali sa svoje pokorene zemlje, govori i činjenica da je Pavao Sonćanin umro u današnjoj središnjoj Slovačkoj, u gradu Trnava. U Trnavu se, nakon pada Budima, sklonio i ostrogonski nadbiskup i njegov prvostolni kaptol.

450 godina od smrti Pavla Sonćanina

Početak XVI. stoljeća u Bologni je studiralo desetak tisuća studenata. Pojedine zemlje su osnivale zavode, u kojima su živjeli njihovi studenti. Prije svoje smrti Pavao Sonćanin je 1558. godine u bolonjski zavod poslao 970 škuda u zlatu. Kamatom toga dara se održavao zavod. Pri kraju svoga života, Pavao Sonćanin je napisao oporuku i potpisao je 6. svibnja 1558. godine. Veliki duhovnik i mecena umro je 28. lipnja 1558. godine. Pavao Sonćanin spada među najveće promicatelje kulture ne samo u Bačkoj, već i u Hrvatskoj i Mađarskoj. Taj viđeni Europljanin je doživio 78. godinu. Nikola Sonćanin je sahranjen u trnavskoj crkvi svetoga Nikole. Za života je oporučno ostavio svome bolonjskom zavodu svoj pečatni prsten, 89 zlatnih dukata i 211 forinti. Taj dar tadašnji ostrogonski nad-

biskup **Miklós Oláh** nije bio spreman proslijediti u Bolognu.

Zagrebački kaptol nastavio Sonćaninovo djelo

Poslije smrti Pavla Sonćanina staranje o Hrvatsko-mađarskom zavodu je preuzeo zagrebački kaptol. Pitomac toga zavoda je bio i zagrebački kanonik **Juraj Patačić** (+1716.). Bio je i rektor Bolonjskog zavoda, a kasnije je postao bosansko-đakovačkim biskupom. Patačić je napisao knjigu "Gloria Collegii ungaro-illirici Bononiae fundati" = Slava mađarsko-hrvatskog kolegija osnovanoga u Bologni. U tome djelu nabraja crkvene i svjetovne dostojanstvenike, koji su studij pohađali na bolonjskom sveučilištu.

Kraj kolegija

Sonćaninov kolegij djelovao je 218 godina (od 1553. do 1771. godine). Ugledni zavod je kroz to vrijeme nosio ime čas hrvatski, čas mađarski, čas hrvatsko-mađarski, čas mađarsko-hrvatski zavod. Kroz zavod je tijekom njegove povijesti prošlo nekoliko stotina ljudi. Zahvaljujući i tome zavodu, Zagrebačka biskupija je imala vrsne svećenike. Ta je biskupija polagala veliku pozornost znanstvenoj izobrazbi klera. Još je kraljica Marija Terezija priznala: "Lako je meni popunjavati biskupije u Ugarskoj dok imam zagrebački kaptol". Nažalost, upravo kraljičin sin i nasljednik **Josip II.**, svojim pismom od 10. rujna 1771. godine, dokinuo je hrvatski bolonjski zavod. Jedan je čovjek iz Bačke bio kadar osnovati zavod, te tako dati veliki zamah kulturnom i duhovnom razvitku Zatreba. U tom su zavodu kao pitomci između ostalih živjeli: **grof Ivan Drašković** i njegovi sinovi **Nikola** i **Ivan; Juraj Križanić** (1618–1683), hrvatski katolički misionar i teolog, dominikanac, koji je pao u vojsci poljskoga kralja Jana Sobjeskog pod Bečom, a napisao je više djela:

"O svetom krštenju", "O Božjoj providnosti", "Razgovori o upravljanju državom", "Glazbene teme", "Nova pouzdana glazbena sredstva". U bolonjskom zavodu je boravio i zagrebački biskup **Maksimilijan Vrhovac** (1752–1827), profesor teologije u Zagrebu i Budimpešti, osnivač zagrebačkog perivoja Maksimira. Svećenik **Franjo Sebastijanović** (1741–1799) – profesor crkvene povijesti i teologije, pisac prve "Aritmetike hrvatske" i mnogi drugi ugledni ljudi hrvatske kulture i duhovnosti. U zavodu se vodila knjiga o značajnijim događajima u kući, ali i o onima u domovini. Pobjedu hrvatske i mađarske vojske su hrvatski pitomci proslavljali po bolonjskim ulicama. Njihova radost i ponos je oduševila i same građane Bologne, koji su pozdravljali hrvatske studente kličući: "Vivano gli Croati!" = živjeli Hrvati.

Domaće školstvo

Sve do Mohačkog poraza (1526.) u današnjoj Bačkoj je djelovalo najmanje 12 samostanskih škola. U Somboru je djelovala škola pri dominikanskom samostanu od 1479. do 1514. godine. Te je godine u seljačkim ratovima razoren i samostan i crkva i škola, kao i somborska župna crkva Sv. Mihovila. Škole su postojale i pri svakoj župnoj crkvi. Do Mohačkog poraza na području Bačko-Bodroške županije je bilo 230 župa. Tada se nastava održavala nedjeljom u crkvi ili u župnom domu. Učitelj je bio sam župnik. Od Budimskog sabora 1309. godine određeno je da se u svakoj župi zaposli kantor-učitelj. Ti su učitelji osim poučavanja u školi imali i pjevačku službu u župnoj crkvi. Već se pojavljuju učitelji, koje su izdržavala gradska ili mjesna poglavarstva. Ti svjetovni učitelji su od 1458. godine bili oslobođeni od plaćanja poreza, a od 1515. i od vojne službe. Poslije župne škole, mladići bi odlazili u samostanske škole, a onda su odlazili na bliža ili dalja europska sveučilišta.

Odgovara: dr. Andrija Kopilović

Vjernici pitaju

Uloga vjere u odgoju djece

Nedavno sam, kao roditelj, doživjela neugodnost s predškolskim djetetom koje je jednostavno prije nastupa reklo odlučno: neću nastupiti. To je jedan slučaj, ali sve više susrećem i kod drugih svojih poznanica isti problem samovolje pa čak i male djece. Može li nam vjera u tome pomoći?

Zahvalni roditelj

Svakako sam zahvalan za ovo pitanje. Nije moguće na ovom prostoru dati cjeloviti odgovor na ovaj problem, ali je prilika progovoriti barem kratko o ulozi vjere u odgoju djece. Inače je poznato da je često dječji „ne“ najčešća riječ koja se može čuti. Ona često zbunjuje roditelje, a eto dovodi i u neugodnu situaciju, kao ovaj puta vas. Općenito treba očima vjere na odgoj djece gledati već prije rođenja. Danas je poznata tzv. prenatalna pedagogija kao posebna znanost. Mnoge stvari dijete doživljava već u krilu svoje majke i posljedice, bilo pozitivne, bilo negativne, nosi cijelog života. Treba imati to u vidu. Već od časa rođenja započinje složen proces odgoja. On je raznorodan i vrlo zahtjevan. U odgoju sudjeluju ponajprije roditelji i to jednako otac kao i majka. Prva zabluda je pomisliti da su manje pozvani „baviti se odgojem“ male djece otac ili majka. Oni su posve jednaki s jednakom dužnošću, svaki na svoj način, oblikovati svijet koji nastaje životom njihova djeteta. Jedan od temeljnih principa je tzv. stabilni red vrednota. Što to znači? Budući da smo danas opterećeni brzinom promjena i dinamikom života, ima slučajeva da ono što je za nas vrednota, sutra postaje mana ili obratno. Gdje ne postoji stabilan red vrednota, ne može biti riječi o pravom odgoju. Stoga je vjera u ovom slučaju vrlo bitna jer nam ona daje svjetlo na sve vrednote i zemaljske i nebeske. Ako je rhovna vrednota Bog i njegova ljubav, zatim čovjek kao Božje dijete, a odnos roditelja kao strujanje sakramentalne milosti, onda je već postavljen jedan stabilan red vrednota i dijete se u takvom ambijentu odgaja u jednoj trajnoj stabilnosti, a pozitivnoj atmosferi. Gledajući kako roditelji poštuju i ljube Boga, kako ljube svoje dijete kao Božje dijete, kako su odgovorni za svoje dijete ne kao za svojinu, nego kao za Božji dar, teško je vjerovati da će se u duši toga djeteta dogo-

diti poremećaj vrednota u ranoj mladosti. Dakle, roditelji su svojim ponašanjem, a manje riječima, pozvani biti čimbenik stvaranja svijeta stabilnih vrednota. Jasno da će tada dijete i vidjeti i osjetiti da je odgovorna ljubav najveća vrednota i da su roditelji suodgovorni u njegovom životu te će uzvraćati istim načinom poštovanja. Drugi princip je tzv. red, rad i molitva. Naime, pogrešno je mišljenje da se i u ranoj mladosti može odgajati bez odgoja za red. Nije sve dopušteno, nije sve dobro i nije sve slobodno. To se ne može uvijek izraziti riječima, a još manje kažnjavati, ali se može pokazati vlastitom odgovornošću za taj red, rad i molitvu. Kad kažemo red, onda razmišljamo ne toliko o urednosti (makar i o njoj), nego upravo o redu vrednota. Drugo je pitanje rada. Jasno da katolički moral ne propagira tjeranje djece na rad. Odgovornosti nema bez odgovornosti prema radu. Djeca imaju svoj mali svijet, ali svoj. Oni su za njega odgovorni i dužni za njega raditi kao npr. pospremiti svoje stvari, održavati higijenu... Najveća je zabluda roditelja koji hoće „sve učiniti namjesto svoje djece“. Neće uspjeti jer neće moći „živjeti“ namjesto svoje djece. Jednako tako je

nakon mladenačkih lutanja vraća u dušu čovjeka kao najljepše vrijeme života. Pazimo što sijemo, to ćemo i žeti! Te tri datosti – red, rad i molitva – su kičma oko kojih se događa odgoj i u ranoj mladosti (predškolski uzrast) i kasnije. Kada pođe u obdanište, pa i zabavište, odgovornost roditelja se pojačava baš na području „kućnog odgoja“. Zašto? U svijet djeteta ulaze i drugi: odgojitelji i druga djeca. Dijete se počinje uspoređivati s ostalima i to je novo veliko područje problema jer uspoređivanje s drugima često ima i negativne posljedice od zavisti do ljubomore, od sebičnosti do posesivnosti. Sada već nastupa vrijeme kada treba intenzivno surađivati sa svim čimbenicima suodgoja i dijete voditi k vlastitom „ja“ da je ono neponovljiva vrednota za sebe. Ono mora tada već znati što njegovi roditelji mogu ili ne mogu, a da ne strada ljubav. I ovdje je jedna velika zamka koja više škodi roditeljima, a to je da se oni uspoređuju s drugima. Jedna mala digresija: gledajte kakve se sve „nenormalne stvari“ događaju oko tzv. matura, završetka škole, godišnjica, rođendana, itd. Uopće nije dovoljno istraženo kolike štetne posljedice ima pomodarstvo kao fenomen i

Gdje ne postoji stabilan red vrednota, ne može biti riječi o pravom odgoju. Stoga je vjera u ovom slučaju vrlo bitna jer nam ona daje svjetlo na sve vrednote i zemaljske i nebeske.

opasna rečenica: Neka ne bude mom djetetu kao što je bilo meni! Propusti odgoj za odgovornost „rada“, makar i onim naivnim stvarima, znači odgajati sebi teret i budućeg čovjeka koji neće biti odgovoran. Ponavljam, metoda nije kažnjavanje, čak ni uvjeravanje, nego primjer. Ako u kući postoji takav red i odgovornost prema poslu, onda postoji i ambijent odgoja. Konačno spomenimo, ne bez razloga, bitni čimbenik odgoja je molitva. Za nas kršćane molitva nije tek izgovaranje riječi i „svetih formula“, nego čas sabranosti i susreta. Kada dijete vidi da otac i majka zajedno pred Bogom stoje s poštovanjem, jedno drugom opraštaju, zajedno se Bogu obraćaju, kako raste, tako će i ono samo željeti biti u tom „mističnom krugu“ susreta s Bogom. Odgoj je danas u vjerničkom smislu nedostatan, pa i defektan jer nedostaje zajednička molitva. Ne treba govoriti o molitvi – treba moliti. Molitva je samo po sebi najjasniji govor koji se i

„guranje“ djece u opasnosti za koje još nisu dorasla. Te ih opasnosti slome, a roditelji su nemoćni jer nisu opravdali ona svoja tri načela u školskom uzrastu djece. Nemojte misliti da Crkva odgaja djecu za nekakvu „getoizaciju“. Ne! Ona odgaja za zdravo shvaćanje života i svih vrednota u životu, pa tako razlikuje vrijeme rada i vrijeme odmora, vrijeme molitve i vrijeme zabave. Jednom riječju, nema idealne djece, ali ima odgojene i neodgojene djece. Najveća tuga našega vremena je dječja populacija koji su uz žive roditelje siročad. To je temelj kasnijih delikvencija. Da li sam odgovorio na vaše pitanje? Svakako ne. Ali sam pokušao razmišljati na temu vašeg problema ne kao psiholog, nego kao vjernik. Osnovna poruka je: odgoj za vrednote, odgovornost i zajednička suradnja svih institucija od kojih je temeljna obitelj, Crkva, škola i društvo. Bolja generacija je tek onda na vidiku kada se ova četiri čimbenika slože oko temeljnih vrednota.

31 2003

ZVONIK

Izlaganje kardinala Kaspera u Sibiu

Kardinal Kasper naslovio je svoj intervent "Svjetlo Kristovo i Crkva" istaknuvši radost što je moto ovog susreta uzet iz Ivanova prologa i proširivši ga u "Svjetlo Kristovo i svijet!" Temelj ekumenskog djelovanja je vjera u jednoga Boga, u Gospodina Isusa Krista, u jedno krštenje i u jednu Crkvu kako to izlazi iz Nicejsko-cariogradskog vjerovanja koje prihvaćaju sve Crkve članice ovog pokreta. Zatim je nastavio:

Svojim podjelama zamračili smo mnogim ljudima svjetlo Isusa Krista i učinili nevjerodostojnom stvar Isusa Krista. Može se povijesno dokazati da su naše podjele sukrive za podjele u Europi i za sekularizaciju Europe. Naše su podjele krive da mnogi sumnjaju u Crkvu i dovode je u pitanje. Stoga ne možemo biti zadovoljni ovim stanjem u kojem se nalaze naše Crkve; ne možemo dalje voditi posao kako je uobičajeno. Nema odgovorne alternative za ekumenizam. Sve drugo protivilo bi se našoj odgovornosti pred Bogom i pred svijetom. **Pitanje jedinstva treba nas uznemirivati; treba u nama gorjeti.**

Kad je izrazio žaljenje što su neke Crkve i pojedinci ođeljeni od Rima ogorčeno doživjeli dokument "Odgovori na pitanja koja se tiču nekih aspekata učenja o Crkvi" Kongregacije za nauk vjere od 29. lipnja 2007., dobio je buran pljesak prisutnih u šatoru.

Nastavio je: Ni mene to ne ostavlja hladnim; i meni to pada teško. **Bol mojih prijatelja i moja je bol.** Naša namjera nije bilo nekoga povrijediti ili odbaciti. Htjeli smo posvjedočiti istinu, kao što to očekujemo i od drugih Crkava. Ni nama se ne sviđaju sve Izjave drugih Crkava, a pogotovu ne ono što povremeno o nama izjavljuju. Međutim, što ćemo? **Ekumenizam dodvoravanja i prikriivanja, koji bi išao samo za uljudnošću, ne bi pridonosio istinskom napretku; napretku pridonosi samo dijalog u istini i jasnoći.**

Važno je, međutim da ne gubimo iz vida zajedničko što je veće i važnije dok gledamo razlike i tzv. iskazane profile. To je u spomenutom dokumentu jasno izraženo. Jasno je rečeno da je Isus Krist spasenjski djelotvorno prisutan i u Crkvama koje su od nas odvojene ili u crkvenim zajednicama. To zaista nije malo. Pred nekoliko desetljeća takva izre-

ka bila bi nezamisliva, a nisam siguran da li svi naši ekumenski partneri tako o nama govore. Stoga se razlike ne odnose na kršćansko bivanje niti na pitanje spasenja nego na pitanje konkretnog posredovanja spasenja i na vidljivi oblik Crkve. Za katolike i pravoslavce to nisu sporedna pitanja. Crkva je oblikovana analogijom na tajnu utjelovljenja (LG 8). Ona je vidljiva Crkva, vidljiva i u svom ministerijalnom obliku. A tko bi htio nijekati da među nama još nema konsenzusa o tom pitanju?

Izrazio je žaljenje što još ne možemo primati pričest jedni kod drugih, ali ne bi koristilo prikriivati rane nego ih treba ostaviti i onda kada bole, jer ih "samo tako možemo njegovati i liječiti Božjom milošću". Također je izrazio radost što službene mješovite komisije u svom dosadašnjem radu krivnju za podijeljenost kršćana ne prebacuju samo na jednu stranu te predlažu da molimo za oprostjenje Boga i jedni druge. Izrazio je radost nad dokumentom o opravdanju koji su izradili katolički i protestantski teolozi uz spremnost da učimo jedni od drugih. Izričito je priznao da smo u posljednjim desetljećima mi katolici naučili od evangelika bolje uvažavati Riječ Božju. Evangelici i katolici zahvaljuju Pravoslavnoj crkvi "budniji osjećaj za misterij".

To su primjeri koji se ne mogu olako povećavati. **Premalo se poznamo i zato se premalo ljubimo.** Trebamo biti svjesni da jedinstvo u konačnici ne možemo mi "načiniti"; ono ne može biti naše djelo. Ono je poklon Božjega Duha jer jedini Duh može pomiriti srca. Trebamo se moliti za dar tog Duha jedinstva. Zato je duhovni ekumenizam središte i srce ekumenizma (UR 8). Svrha jedinstva Crkve je buditi vjeru u svijetu i ujedinjavati svijet. Za kršćane Europe to znači pridonositi jedinstvu Europe.

Europu su oblikovali sveci obasjani svjetlom Kristovim /.../. Primarna opasnost za Europu nije ateističko protivljenje nego zaboravljanje Boga, ravnodušnost, pomanjkanje spremnosti na žrtvu za druge. Među izazove kršćanima i drugim ljudima u današnjoj Europi ubrojio je nepravdu u globaliziranom svijetu, opasnost od nemilosrdnog terorizma te mirno, nužno i pošteno sučeljavanje s islamom. Europi je potrebna zajednička vizija i zajednički vrijednosni temelj, ako želi imati budućnost.

Prilog dr. Mate Zovkića

Svibanj u Subotičkom Caritasu

U Subotičkom Caritasu nastavljena su tijekom svibnja uobičajena predavanja o socijalnoj skrbi starih i osoba u potrebi. Predavač je ovoga puta bio vlč. István Dobai koji je održao predavanje na temu "Kako prihvatiti situaciju u kojoj se nalazim?"

Predavač se osvrnuo na teme kao što su: Bože daj mi snage promijeniti sve što se može promijeniti, Bože pomoz mi prihvatiti ono što se ne može promijeniti i nadasve, daj mi mudrosti ispravno procijeniti što mogu i što se mora.

Teme su bile pažljivo slušane i prihvaćene od starih i bolesnih kao i od nazočnih volontera. Kroz raspravu su rastumačena mnoga pitanja na koja je vlč. Dobai iscrpno odgovorio.

U nedjelju 25. svibnja je u crkvi Sv. Jurja slavljena sveta misa za sve stare, bolesne i osobe u potrebi, a sve u povodu blagdana Tijelova. Dvojezičnu svetu misu predslavio je župnik ove župe i direktor Caritasa Subotičke biskupije vlč. István Dobai uz asistenciju **László Karoa**. Nakon mise

počastili smo nazočne sitnim kolačima koje su pripremali djelatnici Caritasa, a osobito volonteri Caritasa župe Sv. Jurja. Poslije kraćega druženja, u župnoj vjeronaučnoj dvorani je za djelatnike i volontere Caritasa održano predavanje o organizaciji karitativnoga rada Republike Mađarske. Naziv teme bio je: "Kako se organizira rad Caritasu u Szegedinu?". Predavačice su bile **Ágota Bucskoné Lehota** i **Márta Megyeri**.

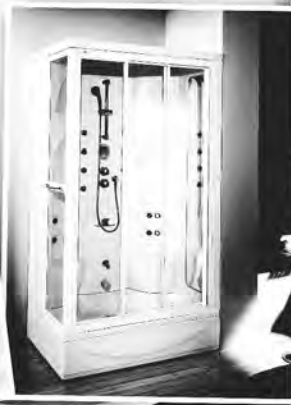
Rozika Mikulić, volonterica Caritasu

Zahvaljujemo našim darovateljima

Oprema za kupatila
kolpa-san®

Novi Beograd: Tošin bunar 224a, 011 260 99 20, Beograd: Bulevar Kralja Aleksandra 402, 011 240 73 71
Beograd: Zrenjaninski put 1, 011 20 85 460, Novi Sad: Rumenački put 11, 021 518 091
Zrenjanin: Vojvode Petra Bojovića 2, 023 581 590, Subotica: Banijska 2, 024 547 886

KAMENORESCI
Beogradski put 224a

SVE OD KAMENA
NOVA KAMENOREZAČKA RADNJA
NAJVEĆI IZBOR-NAJPOVOLJNIJE CENE

EV-PRO d.o.o.
SUBOTICA BEOGRADSKI PUT 72
TEL. 024/671-500
063/501-542

- veliki izbor granita i mermera u bojama
- izrada nadgrobničkih spomenika od prirodnog i veštačkog kamena
- izrada enterijera po zahtevu kupca od svih vrsta uvoznog kamena
- usluga rezanja i obrade kamena
- izrada stepenica, prozorskih klupica, stolova i
- sve što zamislite

**POVOLJNO SA GARANCIJOM
MOGUĆE ODLOŽENO PLAĆANJE**

Zahvaljujemo našim darovateljima

RENAULT

NAŠ SERVIS - VAŠA SIGURNOST

Ovlašteni Renault servis je svakako najbolji izbor za Vaš automobil. A razlozi su:

- kvaliteta koju nudimo
- garancija od 12 mjeseci na rezervne dijelove i popravku
- sigurnost
- osposobljenost, opremljenost i profesionalnost naših majstora

Dobrodošli!

AC VIDA KOVIĆ

Subotica, Braće Radića 53, tel. 024 553-567, 551-124

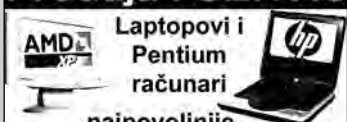
Swake treće nedjelje u mjesecu novi broj "Zvonika"

SALAŠ
ZEMLJORADNIČKA ZADRUGA

Tel: (024) 566 - 577

Millennium GSM Centar
Prodaja i **SERVIS**

Laptopovi i Pentium računari najpovoljnije

Mobilni

Gigaset A-180

Panasonic KX-TC445

houses

Klima uređaji

www.millenniumgsm.co.yu
Tel 024/ 551-353 Prvomajska 6.

OČNA KUĆA

optika i ordinacija na jednom mjestu

551-045

Subotica

Maksima Gorkog 20

KOD GLAVNE POŠTE

Kafana - "Đuka"

Subotica,
Preradovičeva 4
(u Bunjevačkom kołu)
Tel: (024) 555-738

Organizira:

- svadbe,
- rođendanska slavlja,
- bankete i dr.

Svakog dana: MENI RUČKOVI
Posebno se preporučamo za organiziranje "Poduša"

Radno vrijeme: od 12 - 22
nedjeljom zatvoreno

Vremena su teška. Svaka je pomoć dobro došla. Unaprijed hvala svakom darovatelju.

agria

AGRIA D.O.O. SUBOTICA
PROIZVODNJA SIJAČICA I
REZERVNIH DIJELOVA
SUBOTICA, BARANJSKA 23
tel. i fax: 024-561-553
e-mail: agria@suonline.net

Neka Bog
Bog
blagoslovi
sve
koji
radom
služe
braći
ljudima!

POLIKLINIKA

24000 Subotica
Jo Lajoša 4a
tel: 024 / 520-698

Radno vrijeme
radnim danom: od 9 do 19 sati
subotom: od 9 do 12 sati

H čitaonica
Hrvatska

Čitajte tisak,
posudite knjige i
porazgovarajte
s prijateljima
u Hrvatskoj čitaonici

Subotica, Ulica Bele Gabrića 21

srijeda, petak 10-14 sati
utorak, četvrtak 16-19 sati

nova akcija

sakupi bodove,
ubodi poklone

SVAKOM KUPOVINOM U TIPPNET-U STIČETE BODOVE. ZA BODOVE DOBIJATE POKLONE ILI POPUSTE! ČEKAMO VASI!

24000 Subotica, Karadorđev put 2 024/555-765

NAMA JE DOVOLJNO
DA ZNATE ZA NAS...

FUNERO

PRIVATNO POGREBNO PREDUZEĆE

• Karadorđev put 2, SUBOTICA
Telefon (danonočno): 024 / 55-44-33

RASPORED
SAHRANA NA INTERNETU

www.funero.co.rs
E-mail: funero@funero.co.rs

ONO ŠTO JE NEKAD BILO NEMOGUĆE SADA JE MOGUĆE!

U Subotici možete nabaviti:
misnice, štole, albe i rokete sve po mjeri;
košulje i birete, prvopričesnička
i ministrantska odijela;
svijećnjake, križeve za prvopričesnike
i krizmanike.

NOVO-NOVO

kaleži, tamjan i hostije

Sve informacije i narudžbe možete dobiti
u župnom uredu Palić
tel. 024/755-002

APZ pp. „Auto-Dan Z” d.o.o.

024/670-975
024/55-44-25

SUBOTICA, Beogradski put 29
Somborski put 11

prodaja skutera i bicikala sa
pomoćnim motorom marke

KEEWAY

PIAGGIO GILERA
Vespa

Радио Суботика
Radio Subotica
Szabadkai Radio

SuboticaDanas.info

Informativne stranice
programa na hrvatskom jeziku

Kovač Dejan

MAJSTOR ZA IZRADU TRADICIONALNIH PAPUČA
PAPUČSKESZITÓ - MESTER

- BUNJEVAČKE - MAĐARSKE - ŠOKAČKE -

24000 Subotica,
ul. Dinka Šimunovića 10.

Tel.: 024/ 524-786,
Mob.: 064/ 14-62-103

ZANATSKA TRGOVINSKA RADNJA

Vi. Milica Pečerić, Trg žrtava fašizma 14
Mobilni: 064 201 56 12

Miss Exclusive

SVE VRSTE KROJAČKIH USLUGA

Radno vrijeme: Ponedjeljak - petak: 10 - 18
Subota: 9 - 13

HRVATSKI KULTURNI CENTAR
"BUNJEVAČKO KOLO"

Subotica,

Preradovićeva 4

Tel:
(024) 555-589

MONOLIT GRADNJA

Iršai Laslo

24000 SUBOTICA, Franje Kuhača 10, Tel.: 024/551-685
e-mail: monolit@tippnet.co.yu

IZVOĐENJE SVIH VRSTA GRAĐEVINSKIH, ZANATSKIH
I INSTALATERSKIH RADOVA. PROJEKTOVANJE I NADZOR

SZTR

JULIJA-OPTIKA

KULTURA NOŠENJA NAOČALA

VODITE RAČUNA O REZERVNIM NAOČALAMA!

24000 Subotica, Braće Radića 6

Telefon: 024/ 528-482

Radno vrijeme:

radnim danom:

9,30 do 12,00 i 17,00 do 19,00

subotom: 9,00 do 12,00

Prvi privatni i registrirani
dom za stara i nemoćna lica

"Sv. Katarina"

PALIĆ, Sutjeska 47

Tel. 024/603 640

Mob.: 063 577 350

064 122 87 55

U ugodnoj paličkoj pri-
rodi i zelenilu, u privatnoj
kući s lijepim dvorištem,
pružamo usluge, stručno i
odgovorno:

Čuvanje i njegu starih i nemoćnih
lica; usluge medicinskih sestara;
liječničke i specijalističke usluge;
njegu starih i nemoćnih lica na terenu
(i u vašoj kući).

HRVAT BUSINESS CENTER
HRVATSKI POSLOVNI CENTAR
CROATIAN BUSINESS CENTER

Nagymező u. 49.

II. 1065 Budapest P.f. 468

Tel: (36-1) 269-1301

311-9200, 353-1501

Tel/fax: (36-1) 269-1300

Zlatiborska 4, 24427 Totovo Selo - Tel: (024) 883-040

Email: hirvivo@tothfalu.co.yu

STOMATOLOŠKA ORDINACIJA

"APOLONIA"

Radno vrijeme:

ponedjeljak,
srijeda i
petak
15 - 19 sati

utorak i
četvrtak
8 - 12 sati

subota
- po dogovoru

Igmanska 6, 24000 Subotica
mobitel: 063 533 318

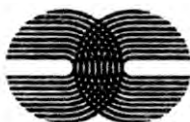
CSALÁDI MAGAZIN

Cara Dušana 4, 21000 Novi Sad

Tel: (024) 469-474

Email: agape@eunet.yu

Slušajte
Radio Suboticu
program

na hrvatskom jeziku
svaku večer od 19-21 sat
na frekvenciji 91,5 Mhz

Put Jovana Mikića 12

Tel: 024 55 22 00

Fax: 551-902

RADIO MARIJA

Tel: 021 4790-529; Email: rama@eunet.yu

94,2 MhZ FM - SUBOTICA

102,9 MhZ FM - NOVI SAD

URED HRVATSKOG NACIONALNOG VIJEĆA

Subotica, Preradovićeva 4

Tel: (024) 556-898 i 553-818

www.suboticka-biskupija.info

U susret događanjima

24. 06. 2008. – Sombor
DAN S.B. O. GERARDA T. STANTIĆA
18,30 sati – misa u karmelskoj crkvi

28. 06. 2008. – Subotica
PROŠTENJE na Bajskom groblju
Mise: 8 sati mađarski, u 9 sati hrvatski

29. 06. 2008. – Subotica
17 sati – svećeničko ređenje u katedrali

1. 07. 2008. – Subotica
PAPIN DAN U KATEDRALI
18,30 sati – akademija
19,15 sati – misa

DUŽIJANCA 2008.

13. 07.
Dužijanca u Starom Žedniku u 10 sati
Dužijanca u Bajmoku u 10 sati

20. 07.
Dužijanca u D. Tavankutu u 10,30 sati

27. 07.
Dužijanca u Maloj Bosni u 10 sati

Dužijanca malenih

1. 08. – Folklorni dan
2. 08. – misa u katedrali u 10 sati
3. 08.
Dužijanca u Đurđinu u 10 sati
Dužijanca u Ljutovu u 18 sati
6. 08. – HKC "Bunjevačko kolo"
Književna večer u organizaciji Instituta
"Ivan Antunović" u 19 sati
9. 08.
Svečano večernje u katedrali u 18 sati

10. 08.
– Blagoslov bandaša i bandašice
u župi Sv. Roka u 8,45 sati
– Dužijanca u katedrali u 10 sati
– Posjet grobu Blaška Rajića u 18 sati
– Bandašicino kolo u 19 sati

**Idući broj Zvonika
izlazi kao dvobroj
u kolovozu**

In memoriam

LUJZA BABIĆ

U srijedu 25. 06. 2008. godine, svetom misom u 17,30 sati, koja će se služiti u crkvi Sv. Roka u Subotici, s ljubavlju i zahvalnošću sjetit ćemo se ove drage nam pokojnice koja nas je napustila na taj dan 1995. godine.

Njezini najmiliji

In memoriam

FABIJAN SKENDEROVIĆ

U srijedu, 25. lipnja 2008. godine u 18 sati, u crkvi Isusova Uskrsnuća u Subotici, molit ćemo za dragog nam supruga, oca i didu Fabijana Skenderovića. S ljubavlju ga se sjećaju,

njegovi najmiliji

In memoriam

NIKOLA GABRIĆ (1966. – 2008.)

Naš dragi otac, suprug, sin i brat, napustio nas je 12. svibnja 2008. godine u 43. godini života, poslije kratke i teške bolesti. Pokopan je u subotičkom groblju Sv. Petra i Pavla, 14. svibnja. Sv. Misa na 6 tjedana bit će 28. 06. u 8 sati u crkvi Sv. Roka u Subotici.

S ljubavlju ga se sjećaju, mole za njega i nadaju se ponovnom susretu u vječnosti njegovi najmiliji: supruga Marija, sin Zlatko, kćerka Slađana, otac Josko, mama Marija, sestra Mira i šogor Ivica s djecom Brankom, Zdravkom i Josipom.

Donosimo na ovom mjestu i razmišljanje njegove kćerke Slađane

Voljeni tata, svaki dan je bez Tebe sve teži i teži. Otišao si od nas s tugom u očima i za

sobom ostavio tugu, bol i prazninu u našim srcima. Bio si nam sama dobrota, naša snaga i radost. Iako smo tužni, nismo beznadni, zato možemo slaviti Gospodina: Slavimo te Gospodaru neba i zemlje, stvoritelju i Oče naš. Hvala ti što si nam, iako na kratko vrijeme, dao dobrog oca, punog ljubavi i nježnosti. U svemu je bio i ostao poseban. Budi s nama, Oče nebeski, u ovom posebnom trenutku za našu obitelj.

I Tebi, tata naš mili, hvala za život te koje si nam darovao; za ljubav s kojom si nas othranio, za molitve koje si nas naučio. Volimo Te svim srcem, u dušama Te nosimo i puni smo nade u ponovni susret s Tobom u nebeskom Kraljevstvu.

Ovim putem želimo zahvaliti svima koji su s nama podijelili tugu i bol i prisustvovali sprodu dragog nam tate. Osobito se želimo zahvaliti vlč. Andriji Anišiću, Demokratskom savezu Hrvata u Vojvodini i zajednici mladih župe Sv. Roka na posebnoj podršci i suosjećanju.

ZVONIK

Katolički list (mjesečnik)

Izdaje:

Rimokatolički župni ured
Sv. Roka, 24000 SUBOTICA
Beogradski put 52

Telefon: +381(0)24 554-896;
Fax: +381(0)24 551-036;

E-mail:

zvonik@tipnet.co.yu.

Web: www.ZVONIK.org.yu

Uredništvo:

mr. Mirko Štefković
glavni i odgovorni urednik
Tel: +381(0)24 553 610

Željka Zelić
zamjenica glavnog
i odgovornog urednika

mr. Andrija Anišić
ročelnik Izdavačkog odjela
Instituta "Ivan Antunović"

mr. Ervin Čeliković
tehnički urednik

Katarina Čeliković
lektorica

Vedran Jegić
fotograf

Uredničko vijeće:

Stjepan Beretić
Ladislav Huska
Vesna Huska
Franjo Ivanković
dr. Andrija Kopilović
mr. Mato Miloš
Lazar Novaković
Jakob Pfeifer
s. Blaženka Rudić
Željko Šipek
dr. Tadej Vojnović

Tisak:

Štamparija "PRINTEX",
Segedinski put 86, Subotica,
Tel.: 024/554-435

ISSN 1451-2149

Godišnja pretplata za "ZVONIK"

- Srbija 1200 dinara
- inozemstvo - 40 EURA
ili 300 kuna;
avionom 80 USD

Pretplatnici iz inozemstva i R.
Hrvatske uplate mogu poslati poš-
tanskom uputnicom ili čekom na
adresu i ime (ne na ime Zvonika):

Svjetlana Ivković
Adresa: Augusta Piazzè 6
10000 Zagreb,
tel: +385 (0)1 301 34 68

Fotografije u ovom broju:
Zvonik, Nada Sudarević,
Radio Marija

Zlatna harfa u Subotici:
predstavnici zborova s diplomama

Subotica, Isus Radnik:
zahvala za kraj školske godine

Bajmok: dan vjeroučenika

Sombor: seminar za katehete

Blato: djeca iz subotičkog vrtića
na grobu bl. Marije Petković

Subotica, Sv. Rok: prvopričesnici

Bikovo: obljetnica posvete crkve

Bać: misa kod kapele Sv. Antuna na Feliću

Bože, hvala ti za ovu školsku i vjeronaučnu godinu!

Misa zahvalnica u subotičkoj katedrali